

ב"ב באדר, תשמ"ח 11.3.1988

םיפול בעניינים הכספיים של המשפחה או הננסק מצריך היום הרבה יותר מחשבה ותכנון מאשר בעבר. בנק הפועלים מציע לך שרות

פחד, חמש דקות

כדי שתרוויח יותר

עם תכנון כספי כולל ויעוץ מקצועי מתאים תוכל לעשות סדר בפעולותיך הבנקאיות וכהרוויח יותרו

לך לבדוק את מבנה ההוצאות והרוכנטות שלך לאורך זמן, ויחנו לך תמונה כוללת של מצבך הכספי. יעוץ מקצועי מותאם לצרכיך 🖚

לך. תמצא בו נם דפי עור לתכנון תקציב המשפחה או העסק, שיעזרו

בוא לבוק הפועלים, בקש תכנון כספי כולל ותראה איך מרוויתים יותר,

תכניות הכנק, ויבדוק, יחד איתך, מהי תכנית הפעולה המחאימה ביוחר עבורך. כך תוכל לחפיק תועלת מירבית מכוכלול פעולותיך בבנק.

בוא וחראה איך פועלים טוב יותר בנק הפועלים

अंगिर जागा

COUNTRY 2400 לטדר פטח באריזה מהודרת 7/50

090-

יום המוצר 🗝 מצעי מיטה CATALINA DIT יום ראשון-13.3.88 גרביים לנשים גברים וילדים סדין יחיד סדין כמול אושטט סדין מדל מיוחד

כיטויי מיטוז CATALNA של 7490 8990 10990 מבחר גדול של תקליטים|קלטות|קומפקט-דיסק

תחתונים - גופיות - חולצות T להחה

גודל כפול

על כל מוצרי

といいに くんこうし

שמיכות מעבר אקריק השEMPRESS

על קניית כל מגוון המוצרים מ-500 ייה עד 2000 ייה שמ-2000 ייה עד 7500 אשראי מיידי חלואה לרכישת מוצרים ללא ערבים לרכישת כזו וש המת מלום מת מלום בבתי הכל-ם

שתהיה לי נקי!

מדינה אחת לנו

נרמל סלקטד. אמנות היין הצרפתי. מדרה חדשה בת 8 יינות מובחרים ecteD סדרת יינות מעולים במיטב המסורת והידע הצרפתי, מענבים אשר טופחו בכרמים מובחרים. נומל סלקטד. הרמוניה מושלמת בין ארומה עשירה, חמיצות מעודנת, וטעם העינב.

לברנה סוביניון, סוביניון בלאן, קברנה לבן, אמרלד ריזלינג, שנין בלאן, פטיט סירה, פרנץ' קולומבר, מוסקט.

BIDEJio

נ"ב באדר, תשמ"ח 11.3.1988

1988 ₪ בל הזכויות שמורות ל"מעריב" This Magazine is a Supplement to Maariy International Edition

פחד, חמש דקות מכפר־סבא מיכל קפרא

> ין מותר גם לאהוב תלמה אדמון

ד"ר יצחק רוד? אין אחד כוה עמוס לכב

הצעה מדינית. יהונחן גפן

דך הבת שלי, להתעורר מחלום רע רונית לשם

ד**ך** טיול "סופשבוע", אל חוף דור נילי פרידלנדר

קסם המרירות חמר אבידר

ד שטח פרטי, רפי גינת נורית כרצקי

תרפה כת חמישים שאול ברחיים וריצ'רד ארנולד

נשים בארון הקודש סימה קרמון

לאכול בחוץ 43 מאריל דוא מגיע – סקסי ורומנטי 🚻

יתודית חנוך

שיפורים מאיר עוזיאל חיים ואוהכים 🛺

חמר אכידר פנטדאוו 5 פנטדאוו יגאל לנ

57 הורוסקופ

האיטלקים. השימושים ב

גלילית - גליל עגול באריזת

פלטטיק חומה. ניתן לקנות גבינת

"בשן" לפי משקל או בפרוסות

רבים ומגוונים - החל בכריכים

וכינו ביוכנו פיצונה בנו קשט לקניה בחריצים מלבניים לפי משקל ובחפיסות.

וכלה בהכנת פיצות. בורקאס

מעריב לילדים

גשעה דורות לנדס (צילום: שמואל רחמני) והאוו שעל עטופת ספרה "קסם הלענה" שצייו זאכ בן דור

עורך: עמי דור־און סעית עורך: דניאלה בוקשטין טעיה עורך: אורית הראל עורך גרפי: יורם נאמן מעצבות: אורלי אושל, שרי אנסקי, נטע גרינשמן מרעותו אורו דגן

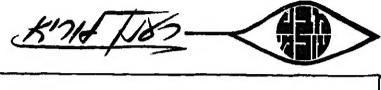
הידועה כארצות הבלקן והמשוקת בתוך מי מלח. גבינת "פטה" מתאימה למגוון רחב של מאכלים, דברי מאפה, סלטים, מטבלים וכריכים. היא נמכרת באריזה רגילה ו ק"ג ובמשקל.

גבינת "גלעד" מיוצרת מחלב כבשים, כמו גביעת ה"קשקבל" KASHKAVAL המיוצרת בארצות הבלקן. טעמה חריף ופיקנטי ומשימושים בה רבים ומגוונים – לתבשולים, לאפיה, לכריכים ולחטיפיט. "גלעד" נמכרת

"גליל" היא הגבינה בעלת ה"עורקים הירוקים". המיוצרת במתכונת גבינת רוקפור ROQUEFORT הצרפתית , הנודעת. טעמה פיקנטי מאד ונהוג להגישה עם יין אדום או לכן בחריצים ננגולים לפי משקל, או מטכקים וממרחים. גבינת "גליל" ניתן לקנות בחריצים עגולים לפי משקל, או בתפיסות קטנות

לבחירתך גבינות צאן נוספות של תנוכה מחלב כבשים ועיזים משובח: "הרדוף" גלילית, "פרומעז", "עיזבל", "מעדן עז" ו"אליעזה".

לגוף שלך מגע שישת תנובה

"היה מאוד נחמד להיפגש איתכם, שוחרי השלום במזרח התיכון"

רודן מנמה, גנדל מריינה

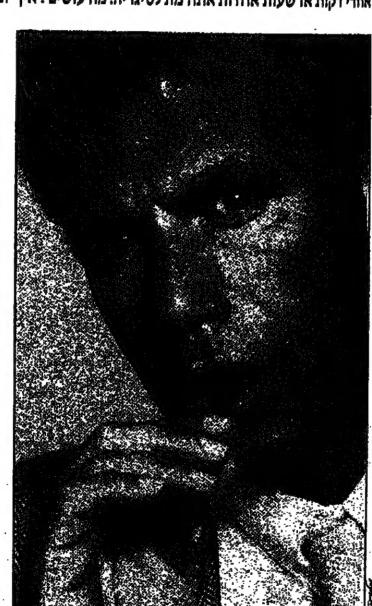

2 Ribeajo

אתה כבר לא יכול יותר. הריח, הטעם, תחושת המחנק ואפילו המדרגות מעייפות אותך. בפעם המי יודע כמה אתה

אחרי דקות או שעות אחדות אתה מת לסיגריה. מה עושים ? איך יוצאים מהמלכוד הזה ?

קשה לעשות זאת לבד. אתה צריך עזרה. תכשיר שיתן לך כוח לעמוד בהחלטה שלך ויצמצם את התלות שלך בסיגריה.. ניקורט.

מה הוא ניקורם?

ניקורט - טבליות לעיסה מיוחדות מאפשרות לך להתגבר על הצורך בעישון. תוך מספר חודשים בקצב הדרגתי, אפשר להפסיק לעשן - לתמיד. לעיסתן מספקת לגוף את הניקוטין אליו הורגל, ללא הכימיקלים והרעלים המצויים בסיגריה, ומאפשרת התרכזות מירבית בגמילה.

מה עליך לעשות?

נת חייב להקפיד על הוראות חלעיסה

זנסיון מוכיח שהצלחת הטיפול מובטחת כאשר לועסים ניקורט בהתאם להוראות ובמניון הנכון. יתכן שיעברו מספר ימים עד שתתרגל לטעם אכל אחר כך כבר לא תרגיש בו עוד.

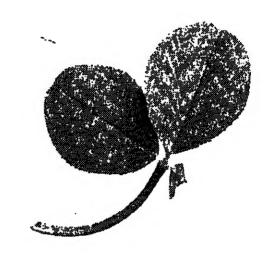
ב. עליך לקבל מרשם מרופא

ניקורט הינו תכשיר רפואי אשר אושר ע"י משרד הבריאות. תוכל לרכשו בבית המרקחת באמצעות מרשם רופא. לפני השימוש יש לעיין בעלון לצרכן כפי שאושר ע"ל משרד הבראיות.

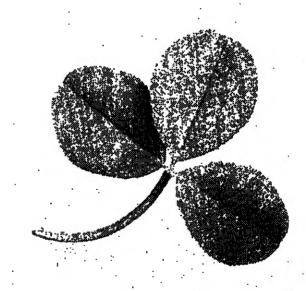
קח את עצמך בידיים עוד היום. גש לרופא ובקש עזרה לגמילה מעישון, הפעם אתה חייב לצאת מזה.

גמילה מעישון, הפעם אתה חייב לצאת מזה. לכבוד דקסון בע"מ ת.ד. 2005 מ"א 61210 נא לשלוח לי חומר הטברה על ניקורט שם

חבשור עזר תרופתי לגמילה מעשון פתי מעשון מעשון פתי מעשון פתי מעשון מעשון פתי מעשון מעשון

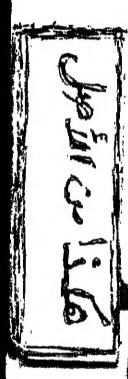
בביגוד לחברות תעופה אחרות באירופה סוויסאיר היחידה שלא הורידה רמה.

בעוד שכל חברות התעופה באירופה צמצמו את השירות שלהן - סוויסאיר היא חברת התעופה היחידה הממשיכה להציע לך בחירה של שלוש מחלקות בכל אחד ממטוסיה. לכן, נוסעי סוויסאיר בטיסות הבין־יבשתיות אל ומאפריקה, אסיה ואמריקה, יכולים לטוס במחלקה לפי בחירתם בטיסות החמשך בתוך

אירופה. בין אם אתה מעדיף מחלקה ראשונה, מחלקת עסקים אן מחלקת ECONOMY אירופה. בין אם אתה מעדיף מחלקה ראשונה, מוניסאיר נמצאת ברמה אחרת.

swissair [

EIIT, NINU TGIINCET ULX

איפה שפעם פרחו חלומות טובלים בירוק, על איכות העות רעפים אדומים, נשארו היום וילות והרבה אימה. במקום שמעולם לא היתה אידאולוגיה אם תקוות. אנשים צעירים שחיפשו דרך כלכלית לבית, קיבלו פחד בתשלומים נחיים מחפשים נתיב בריחה בחזרה לערים המוכרות. מה שווה הדשנאווין עפים בקבוקי תבערה. מאת מיכל קילם: נני גלזר

את אחד לא יכוא לגרך מה. אני "לא מנסה "את אחד לא יכוא לגרך מה. אני "לא מנסה "לכסוז את המית כי ביור. לי קארץ לי ביאנם.

"לכסוז את המית כי ביור. לי קארץ לי ביאנם.
"לכסוז את המית כי ביור. לי קארץ לי ביאנם.
"לכסוז את המית המידשת"
"למית המידשת המידשת"
"למית המידשת המידשת"
"למית או מוע מידשת המידשת המ

יא לא תקנה סלון חרש. היא רווקא תיכגנה, אספה כסף, חסכה לאט לאט. עכשיו ויתרה. לא סיפרה איזה סלון רצתה. על איזה חלמה. סלון מרש, זה מספיק. ישוב אתר בשומרון, אשה אחת, כעל, שני ילדים, בית עם רעפים אדומים, גינה וסלון חדש, שישאר בחנות הרהיטים בגלל המהומות בשטחים. בגלל הפחר. בגלל

היא, שתיקרא בכתכה אביכה, כמו ההיא וההוא וההם שיוכו כאן
לשמות בדויים לחלוטין – פוחדת. לא רק מהאבנים, מהאש שמורצת
מבקבוק תבערה, מהשינאה, מהעתיד. גם מהזיהוי. בעיקר מהזיהוי.
ומהשכנים. ומה יגירו לילדים בגן. ומה יגירו בצרכניה, כמועצה הרי אם
היא תרבר, יחרימו אותה. יצכיעו עליה ברחוב. אנשי יהורה ושומרון
קצת עצבניים בימים טרופים אלה. סוכלנות לדעות – צריך לתפש

קומפלקס של פחדים. רכדים, רכדים. לא צריך לחפור, רק לגעת. הנה עוד פחד. שני זוגות שהסכימו להתראיין לכתבה זו התחרטו ברגע האחרון, מחשש ש"אם נתראיין לא יקנו את הבתים שלנו". שיקול כלכלי קר. קר מרחוק, מקרוב – הם, חם.

לא קשה היה לאתר את החרדה. גם את החרטה ניתן היה למצוא מרלגת על גבעות המולדת הרחבה. תסכול, התמרמרות, כאב. הם, הציונים החדשים בעל-כורחם, נטולי האידאולוגיה, עושים סלאלום כין הפחרים מידי בוקר, בדרך לעבודה ומידי ערב, בדרך חזרה. ומה הם רצו בסך-הכל – בית עם גג אדום, וגינה ואוויר טוב. זה הכל. שום מכנה משורת אחר.

כביש חוצה שומרון. משאית מחרחרת מוחירה זמן מופרו קצת להתמקר כנוף. השקריה פורחת. עוד אתה. הקור מנטרל את חוש הריה. כמה ירוק. כמה שלו. גוף שמתעלם ממתחים פוליטיים. יפה וזהו. ואו המבט כורח לצידי הדרך. קרוב יותר. כפר ערבי. אנשים מביטים. כתליאביב הסתיימה עכשיו הצגה יומית. בעיה קשה: אסור להכניס את הפופיקורן לאולם הקולנוע. אוי, למה, אכל. וכחוצה שומרון, השמש תיכף ומיד תשקע, ומתיישבים יהורים יכנסו לבחים. כי אין חיים אתרי השמש. והירוק הפסטורלי יהפוך לאפרפר ואחריכך לשחור לנן. שתור של הלילה ולכן של הירת. והצגה ראשונה בטח ככר התחילה.

פעם, כלומר לא מזמן, הוקרן בטלוויזיה תשדיר שירות שהכריז על איכות חיים שונה ביהודה ושומרון. "בואו בהמוניכם" היה המסר. על איראולוגיה לא דיכרו שם. טפו־טפו פוליטיקה. ילרים עם תלתלים קטנטנים ציחקקו באושר. נוף מדהים, אוויר טוב, וילה. וילה־וילה. היום תשדיר השירות הזה גנוז אירשם. מי החמור שישדר אותו.

אנשים נטולי איראולוגיה פוליטית קנו את המסר והגיעו. ביקשו איכות חיים. קיכלו איכות חיים בתנאי תשלום לא רעים בכלל. היום יש וילה, יש אוזיר, אבל איכות החיים שהכטיחו להם בטלוויזיה הלכה לאיבור על אותו מירקע, בין תשע לתשע וחצי בערב. היום, הם אומרים, קיבלנו פחר בתשלומים נוחים מאור. הממשלה עזרה, רתפה, פינקה, ושכחה לתזהיר. לא להזהיר בריוק, אבל להזכיר איזה סרר גורל של פחר. בערך. משהו קטן. אולי פרח מוכרונה כאותו הרגע.

עטרה וגל. זוג צעיר נוגע כשלושים. שוכ אחר לנקוב כשם. לצלם רק מאחור. להיוהר בפרטים. סליחה, הם אומרים בנימוס על חוכת הטישטוש שדרשו. סלון מרווח. גל שבר את הקירות לבר, הרחיכ. המטבח והסלון יחירה אחת. פעם רצו להציב את תנור הכיריים באמצע החלל הזה. לבשל במרכז. היום ויתרז. אולי במשם אחר. כזמן אחר. זוג משכיל. ער לאופנות האחרונות. אטטטיקה תליאביכית. הספת, למשל,

"כשום אופן לא כאנו לפה כגלל סיבה איראולוגית", אומר גל.
"הגענו לפה כי זו היתה ההורטנות היחירה לקנות כית כזול. קנינו מתוך
שיקול כלכלי גרירא. בתור 'סטארט' אחרי תקופה מסויימת של מגורים
פה חשבנו למכור את הכית ולקנות דירה כתל־אביב. 'הגליק' הכי ברול
היו ההלוואות שנתנו. ממיר הכית היה 45 אלף דולר, והמשכנתא הגיעה
ל־31 אלף דולר. לנו בכים היו שלושת אלפים דולר כלכר. ההורים לא
יכולים היו לעזור. זו היתה עבורנו דרך לתגיע לבית".

כמו כל זוג תל־אביבי תיפשו לפני כשנתיים דירה כשכירות בעיר.
אולי אפילו לב תל־אביב. המחירים היו גבותים מירי יחסית לפשכורת.
"כארץ", אומרת עטרה, "א־אפשר לגור בשכירות. לעולם אי־אפשר
לדעת מוז יהיה מצב רוחו של בעל הבית בומן חירוש החוזה. כבר נמאס
לי להיות תלויה בו, להיכנס להיסטריה של חיפוש דירה, להעביר אותה,
ושוב כעבור שנה לחזור על כל התהליך. רציתי כית שלי. שאף אחר לא
יעיף אותי ממנו כעבור שנה. המשכנתא שאנחנו משלמים חיום לא
יעיף אותי ממנו בעבור שנה. המשכנתא שאנחנו משלמים חיום לא
מגיעה למחצית שכר הרירה שהיינו צריכים לשלם עכור דירה בשכירות

בתל" אבינ". הגיעו לישוב לבקר חברים, שמעו, ראו, אמרו יאללה, מה יכול להיות. "היום", אומר גל, "לאחר שפרצו המהומות אין לנו כלום העסק הכלכלי נכשל. אף אחר לא יבוא לנור מה,"אני לא מנסח למכור את הבית כי ברור לי שאין לי צ'אנס. היה פת מישהו שניסה למכור את הבית כי ברור לי שאין לי צ'אנס. היה פת מישהו שניסה למכור את

olegens 9

שלוש דקות הם יכולים לסגור אותנו בעוצר".

הכית ולא הצליח. אין קליינטים. ואם כבר נמכור מה נוכל לעשות עם הפרוטות שנקבל. איפה נגור? זה מילכור. יושבים פה תקועים ומתוסכלים. אכלנו אותה. הבית הזה משמש לנו מלונה. חיים כתל־אכיכ ומגיעים רק כדי לישון. הנה, התחלתי לשפץ והפסקתי. מה הטעם. אין חשק להשקיע. המהומות נתבו את המכה אחרונה לקרש שממילא היה סרוק. הבית לא שווה כלום. כלום".

עטרה מגישה עוגת שמרים מופלאה. נוגסים כשקט. 'אני רואה מלחמה", אומרת עטרה, "אין סיכוי אחר". גל מספר שכלילה מאוחר הם מפנטזים שיחזירו את הישוב. כן, משיקול כלכלי. אחריכך מרברים על השינאה. השינאה שכצירי הררך. לפני כן על הפחר. "כטח שהפחד קיים. כסך הכל אנחנו מוקפים. תוך

ועל השינאה: "התחושה מאוד קשה", הם אומרים. "הם עומדים כצר ונועצים כנו עיניים. לפעמים הם נוסעים בכוונה לאט. כבר קרה", אומר גל, "שמשאיות זרקו אותי לשולי הכביש. יש להם כל מיני טריקים. למשל, אלו שנוסעים במכונית ערכית מסתובבים ומכיטים בנו. הרכה מאוד מתח כאוויד".

אתה נושא נשק?

"לא, כשביל מהז זה מה שיציל אותיז לא רוצה להגיע בכלל למצב שאירה באדם. צריך להבין שקיימת שאננות – לי זה לא יכרה. ממש כמו בתאונות דרכים. אולי אם אתקל כארוע ארגיש אחרת. אנחנו נזהרים מאור. לא נוטעים לבר. תמיד כיחר. כיום שני, למשל, עטרה מחבה לי חמש שעות ער שאסיים את העבודה ונחזור יחד. זה לא קל".

מידי בוקר הם קמים כשעה חמש וחצי, כרי לנטוע מרחק ארכעים קילומטר בומן נסיעה כן שעה אחת. אם קמים בשעה סבירה נוסעים שעתיים. ואם מתפנקים כמיטה עוד עשר דקות נוסעים שעתיים וחצי. גם את

שאני נוסעת לבד", אומרת עטרה, "אני מתקשרת להודיע לגל ואז אנחנו מסכמים שאם לא אגיע ער שעה זו וזו, הוא יתחיל לראוג לי".

את כתוכתם החדשה בשומרון הם מסרבים עד היום לרשום בתעורת זהות. "לא רוצה להיות תושכ המקום", אומר גל. "אני תושכ חל־אכיב שגר עכשיו פה. זהו. לא רוצה להרגיש ככוה ושיראו כי כוה. מס הכנסה למשל, נותן הנחת של שבעה אחוז לתושבים כאן. הוא מכיר גם בתושבים שכתוכתם הנוכחית אינה רשומה בתעודת הזהות שלחם. אבל המועצה לא מוכנה לתת אישור כזה למס הכנסה ללא שינוי הכחובת. הם רוצים להפעיל לחץ בנושא. זו חוצפה. זכותו של כל ארם לנהוג כרצונו. חובות שיש, כמו שמירת הישוכ, אני מקיים. אכל זכויות אין לי ללא העברת כתובת".

"היו הרכה חברים שניתקו קשר. זה לא פשוט להגיע. או לצאת מכאן. והיו גם הרבה הערות עוקצניות", אומרת עטרה, אם ככר מרכרים על קשיים. אוכלים עוד עוגת שמרים. עוד קפה. גל: "לדעתי אגחנו מייצגים את הרוח הכללית כיישוב. אנשים במקום כפרי. נססגרת האפשרויות הכלכליות שלנו זה

ישוב אתר. שוב וילות. שוב גנות אדומים, גינות, . לי מבחינה פסיכולוגית, למרות שעשיתי פשרו גדולה אוויר סוב. גשם זרופני נוחת בשקם על הקרקע. במקום מאור בדעותי הפוליטיות. בכל אופן ריברגו על זה עוגת שמרים מגישה יהורית אוזני המן. וקפה, כמוכן. אכיכה מתוחה קצת. לא מוכנה לחצטלם גם מאתור. השיער יסגיר, היא אומרת. הכן של אביבה והכת של הירוק, שמעניק לי את הכית הפרשי, השקט, הנוף, לא יהורית משחקים בפינת המשחקים. הבעלים בעבורה. יהיתי מהססת לרגע ועוברת לשם מיר". ותפנים לשיחה. רעשים בקומה השניה של הכית. העוורת הערביה עכרה, אם אני לא טועה, מקירצוף הכיור לקירצוף האמכטיה. כקומה הראשונה נדכר עליהם, הערבים, כאילו שלוו המקרצפת למעלה בדפק

שתי חברות. בחורות נאות, הגיעו ממקום שונה, רקע שונה, חינור שונה הם לא שרו את אותם שירים בתנועת הנוער וככל זאת המאוויים החומריים חמשותפים הפגישום. מתחילים את השיתה בפחד. על חשור הכי קל, בנראה, לדבר, כמעם להתפרק, ילפני-שלוש שנים", אומרת אכיבה, "כשהנפנר לכאן וישבנו סה בחושר נמנד, כו מערכת החשמל לא היתה עדיין

לכבות את האש. הרגשה איומה" Hizebib 10

שאי־אפשר לנסוע בשקט בחושך אמילו לכילוי בתל־אביב, מדכאת אותי. אני כל חזמן לא שקטה. כשעולים על כביש חוצה שומרון מתירים תגורות, וסוגרים

> כוכנה, לא העלינו על הרעת לחשוש ממשהו. אפילו נסענו לקנות במכולת של הכפר הערבי הסמוך. כשאני

חושבת על זה היום זה גראה לי מועזע. פשוט מועזע.

לא מזמן זרקו שני כקבוקי תכערה. כשנודע כישוב

היתה היסטריה. לי זה עשה רע מאוד. ההרגשה,

שאי־אפשר לנסוע בשקט בחושך אפילו לכילוי

בתל־אביב, מרכאת אותי. אני כל הזמן לא שקטה.

הגענו כבית לידי כך שיש בינינו הסכמים. ברגע

שעולים על ככיש חוצה שומרון מתירים חגורות,

וסוגרים חלונות. אפילו חשכנו מה יהיה אם חלילה וחס

יזרק בקבוק חבערה. אני אצא מהכית עם מעיל גרול כדי לככות את האש. הרגשה איומה. לא פעם אני

כתכירה את האפשרות שלא אשאר פת. אני לא יכולה

היה לעבור את התקופה הקשה, אבל אני פסימית. ברור

שמשהו יקרת פה בישוב, אולי את הפחד הזה אני

אומרת אביכה, "להיפך, דעותי הפוליטיות שמאלגיות. רציתי בית יפה והתפשרתי על המקום. להורי היה

מאוד מאוד קשה לקבל את זה. קיבלתי חינוך שמאלני.

לקח לי הרבה הרבה זמן עד שאזרתי עוז לספר לחברים

מלגלג עלי שיהיה לי דרכון יררני". הקפה מגיע. הופ,

לכאן. אף פעם לא רציתי לגור בישוב עירוגי, אלא

מה שהיה. כל חשיקולים הובילו לכאן. הקירכה למרכו,

החנאים הכספיים. בכלל, גם הקירבה לקו הירוק עזרה

'חשבנו מה יהיה אם חס וחלילה

יזרק בקבוק תבערה. אני אצא

מהכית עם מעיל גרול כרי

בדיעבד, זו הייתן יודעות שעל

שקרה, הייתן מגיעות לכאוף

שלי שעברתי לגור פת. התכיישתי. אבא שלי עד היום

יהיו לי התלכטויות איומות לפני ההתלטה לבוא

אחת?" שואלת יהודית המארחת. כן, אחת.

נשפך קצת על הצלוחית הנאה.

הרכה מאוד".

"לו הייתי יודעת שהמצב ישתנה, או עוד אפשר

"מעולם לא הגעתי לפה מסיכה איראולוגית",

להמשיך לחיות כך.

בבנק לאומי

אכיכה: "בשום אופן לא הייתי מגיעה לפה. העניין

"אכל, למעשה, מטריד אותי הרבה יותר מה יקרה התלות הזו מכיאה לירי הרגשה ככרה מאור".

מה מונע בעדך לקום וללכת היום?

אולי תמכרי את הבית?

"עכור פתרון מריני הייתי הולכת אתמול". חשבתם על האפשרות שיחזירו את הישוכו "וראי. לדעתי, לא יהזירו אותו בגלל פירבתו לק

> "הרכה חרטה". יהוריתו "לו היה מקום ישוב בתוך תחומי הקו

קפה משייט על הצלוחית. אחר הילדים הקטנים אוכל בתיאבון רב אוון המן ופירורי הבצק מתפזרים כאופן פרוע למדי על ריסור הכורסה. "לא נורא," מנחמת יהודית בע הבית, "תיכף נקרא לעוזרת". והפירורים, שממשיכים כשלהם, מעניקים תחושת ניגוחות. ייש לי חברה שבונה כאן כית", מספרת יהורית, "וכאכיכ היא שמדת להיכנס אליו עם מקפחתה. כבר היום היא מלאת פחרים. וככל פעם שאני רואה אותה אני אומרת לעצמי, שתמכור את חשלד, תתקפל ותחפש מקום אחר. אנשים משקיעים פה את כל רכושם. זו לא

אוכלוסיה עשירה". תשבתי שוה לא קשור אלינו. וה שם רחוק, כעוה (המעך בעמור 14)

יהודית: "מה פתאום, מי רוצה להיכנס למיטה

הכטחוני מאוד מטריד אותי. הרי קיבלתי חינוך שנם להם זכות לחיות וממילא עשיתי פשרה גדולה עם עצמי. היריעה שוה עלול להתפרץ בעוצמה כזו היה וק מחזק את החלטתי שלא להתפשר ולכוא לכאן. גם כך, כמה זמן אפשר לגור כאזור בוער שאינו כבה. אין לוה עתיד. ואני בהחלט חושבת על הילדים שלי. כשהגענו, אמרנו עוד חמש שבים יהיה נהדר. הנה אנחנו כונים משהו חרש. מתחילתו. ואו באו המהומות, שעירערו את

בעוד שנתיים. לפני שכועיים־שלושה, כשרוכר על בואו של שולץ לארץ ממש המרגשתי. באותו הגע הרגשתי שאם מישהו יבוא בעקבות היוומה האמריקניה ויאמר לי תלכי מיד, הייתי קמה והולכת. איזה עתיד לי שהמצב לא יוכל עוד לחזור לקרמותו. אין לי פחר אני יכולה היום להכטיח לילדים שליז ההרגשה שאני לא יורעת מה עומר לקרות עוד שנה, עור שנתיים, מרחיקה. הפחר קיים בעיקר כשיוצאים מפה". "כפית

"חשבתי ללכת ואני חושבת ללכת, אבל לאן אני אלדי אין לי לאן ללכת".

"אף אחר לא יקנה את הבית במצב של היום. אם מישהו היה שם לי כסף הייתי הולכת מיר". גם בעבור פתרון מדיני?

הירוק, אבל באופן אישי זה לא עושה לי הרגשת בסולן שובה יותר. אם לא יחוירו אותו הוא יהיה ישוב ספר ומה יהיה אחריכרי מישהו יודע איך נחיה פהז" יש ורטח על החחלטה לבוא להתנורר כאודי

אביכת "זה נורא עצוכ. כשהתחילו המהומת

החשבון פשוט: אתה תמיד מרוויח! 2נק לאומי-רווח יומי

מאח חלמה אדתון צילם: שמואל רחמני

מרוכך, כתלואביב, אטרו לי מדרך לתלואביכ, רחקתי לשיפולי החשינה.
אנשים: זה לא ומן למפנשים. לא שתהיה מחר, נטחקה מידיעתי, היותי ליצור מרכזים עכשיו בחביבות. עכשיו זה נאיכי כמו חברי ללימורים, יהודים וערבים, ולרגע קצר טבלתי באחבה נקיה, שאינה במוחים בהתלוזבות של אהבה ועינוי דניקום והאירועים. למרתי ערבית באילפן בגשרר הבדיאות. מורה מקורס לדויקיום עקיבא, בחמוק החולות שבין נתניה למכון בכית הכרם, רופא מבארישבע שמתעתר וינגיים, ואת המודעות לכביש חיפה הסואן לעבוד במרפאה של הבדווים ברהם, למורח התיסון, "לתת הרצאה לערבים, בערבית". ועלי זהיה, המורה הבכיר באולפו, שאסף את כולנו מוסל קצווי הארץ לכין זרועותיו הסוחפות, שאל אותו מתוך שפמו (המשך בעמוד הנא)

גובר, בערב כבר צפיתי ב"וומן השבוע" והלב - מביאה כחשבון את המציאות, המחיר והקץ.

אולפן עקיבא. בין נתניה לתכון וינגיים, בין המילים לתשמעותן. מובלעת של רצון טוב, אי של תגע אנושי בין יהודים וערבים, ואנוחק ואהזואן ומהמקום. חלמה אדמון הצטרפה למיפגש שגילה לאנשים את בני האדם ,"שולאחורי ה"יהורי" ו"ערבי וקיבלה שיעור תאלף על הקשבה ורוך וסובלנות. תהצד השני של כביש החוף זה נראה בלחי אפשרי.

(המשך מחעמוד הקודם)

העתיר: "תגיד לי, כשאתה מרצה על המזרח התיכון, אתה יורע על מה שאתה מרברז"

רווקא זה, לא לרעת כלום, לא לחלום, כמו תינוסות. היה חלטו הגדול של התענוג. כאנו עם תיק כגדים מהכית ואחריכך אמרו לנו מה לעשות. אמרו שנישן עם ערכים כאותו חרר. שנשב איתם אל השולחן בחדר האוכל, ביקשו שנטָה את הפועל ללמוד בערבית. האחריות שלנו היתה לקלוט כלכר, להגיד שלום לאנשים שבאים מולנו על המרוכה. מיהרנו זה אל זה, יהודים וערכים, כחוששים שהרגע הזה יחלוף. ההזרמנות הנדירה לקשור ירירות עם ערכים מיהורה, שומרון ועזה, יצרה שקיקה שהכתיבה קצב נימהר, לא טבעי, לתהליך ההפרות. מעל ראשינו ריתפה הרשות לאהוב. מנהלת אולפן עקיכא והמייסרת שלו, שולמית כצנלסון, אמרה בעגישת ההכרות: "הגבול הוא הלב". ואנחנו רצנו עם הלכ לארוחת הצהריים הראשונה, ואמרגו מהר מעל למרק: ווט איו יור ניים! שו איסמפ? מה שמך? חייכנו, ושכנו וחייכנו, ודיברנו כשלוש שפות על דליחות המרק, על השמש שהרכתה לזרות בשכוע הראשון, ואחריכך על הגשם שלא פסק, ועל מספר הילדים בכית.

מהחלון הרחב של חרר האוכל נשקף הים התיכון, מופו כאור מסמא. מתחת לזהרורים התרחשה תנועת הגלים הסמויה. מנקודת המבט ההיא, של היום הראשון לחומר המגע עם המציאות הקשה הפרושה מורחה מן הים, לא איים עלינו דבר. ולרגע כה קצר, היתה בכך הקלה שקשה לתאר אותה.

בלי בוליטיקה

סרר החיים כלל התעוררות לתוך בוקר מטולל וקר, ארוחת כוקר תרישית (כיצה קשה, שני סוגי גבינה, ירקות תתוכים), לימורים משמונה עד אחת, ארוחת צהריים (עוף ותפוחי ארמה), מנוחת צהריים עד ארכע וחצי - כלומר התמרקרות על הרשא, ושכרי שיחות בערכית, אנגלית ועכרית, מעל לקפה עם הַל ותה חריף עם נענע – לימורים ער שבע, ארוחת ערב (כמו ארוחת

לפעמים היו בערב קצת ריקודיעם (רבקה, ריקוד תסירי), לרוב רעמה הטלוויזיה כחרר ההסבה של מלון

> תאורת שיעור בטוות גלי החום וההוצור של התורה הזה לערבית, היה כל אחד מאיחנו מוכו לוותר על שעות ולנוחה, נסיעה הביתה, חברוחא בטלנית על הדעוא

"החוף הירוק": מעטים ישבו מולה, בעיקר עוברי המקום לבחים, שלא יאנה לאיש כל רע. הספנו, אבל יצאנו. הערביים, שאפילו כהם דבק השינוי שמחולל המקום. אני זוכר שהתקרבתי בכביש המוליך אל הבית שלי הם הגישו אוכל בחדר האוכל והחליפו מגבות בחדרים, וראיתי מרחוק קבוצה של חיילים. הרגשתי שאני הולך לשטיפת הרצטות. באולפן עקיבא אי אפשר להתעלם חשבתי, אין זה יקרה לי בריוק. האם יירו בי, או יערפו פרקה את התיק שלה והציחה סווררים יפים בתא שלה מעוברי השרות, כמו היו דידוט מחלר. לעיניים שלהם את ראשיז אבל החיילים עמדו ושוחתו, ואני חלפתי על בארון. אחר כתול, אחר ארום, אחר ורור, כולם עשויים

רנוע ורך כין יהודים וערכים, עובדה.

לצלילי הפלטרס. הערבים מיקנו שגיאות ליהורים ומישהו שאל את ח. או ממי אתה מפחרו

Bipedio 14

וכמוך",

ים לערכית, בעודם נושאים את הדליים לקראת המוות שלי, אבל המשכתי ללכת. מה יעשו לי עדינה. מאוחר יותר העזתי לבקש שתנור אתי. היא

יש תכונות נדירות: הן מישירות מבט לתוך עיניך וחן פניהר, הם אפילו לא קראו לי ולא שאלו אותי מה אני מקלעות עתירות של צמר. היא לכשה אותם מעל עושה שם ולאן אני הולך. כשהגעתי הביתה, נכנסתי לג'ינס שחור או כחול. על מעקה האמבטיה הניתה אחרי הצצה בקאסתו של שכם, ייראה אולפן לשכנים ושאלתי מה עשו להם. לא האמנתי שבכולם בקבוקים של סבון ניחלי והבושם שלה, תוצרת קפריסיו, עקיבא כמו גן ילדים לאוטיסטים. ובכל זאת, הוא פיסח נהגו כפי שנהגו בי. מאז אני לא מפחר מחיילי צחיל. חיה עדין כפרחי אביב. היא הוליפה ממנו אל קיבורה קיימת ממציאות החיים כישראל, והוא מאפשר מיפגש אני יודע שהם ממלאים פקורות, ושהם בני אדם כמוני הזרוע שלי וציחסקה. כחלוף הימים היו הצחקוקים שלה

כלובי התנהלת הכנת שעורי בית ספונטנית, בינתיים נמשכו אל השולחן הקטן אנשים נוספים בלילה, אחרי שביבינו את האור, המשכנו לדנו.

ולהיפך. אחריכך נולדו השיחות על המצב. המרפקים נשענו על המתברות והכאכים נשלפו התוצה. הרי מעבר לשמחת המפגש וכריחות הדעת החבר'המגית, צרב כל העת כאב המודעות המודחקת. וכשבחוץ היה חושך שקט, ורק הגלים המו והיסו את הקולות הבאים מערי הגדה, היו הבעות הרגש והדעה מעודנות כאורה מפתיע וכנות מן הרגיל. הוויכוח הפוליטי התעורר בערבו של היום השני

ללימודים, והוא היכה הדים כרחבי האולפן, שמכנהו הטופוגראפי מזכיר קיכוץ. הנהלת האולפן אינה מעודרת ויכוחים מהסוג הזה. המטרה היא לנטרל עד כמה שאפשר את השפעת הסערות הגועשות מחוץ לחומות המלון. וככל זאת, אנשים מבוגרים לומדים כאן עברית וערבית, וההתחככות המקרבת הולירה גם שיחות פוליטיות.

וכך קרה הדבר: ח. מחלחול, איש שרותי הבריאות ביהודה ושומרון, סיים זה עתה להכין את שעוריו. האיש, מעונב וערין מראה, שומר מאחורי משקפיו חריצות של תלמיר שקרן שמכין גם את שעורי הכית של מחר. הוא ישב ליד שולחן עם א. ו־ג., שתיהן אחיות משכם, כשיר., אחות מבית־לחם, בתורה שמנמנה ושופעת צחוק מתגלגל, הכיאה עמה לשולחן את המושבניק. איש לא יכול הית להכתין בדרך שעשתה השיחה, עד שהגיעה לנקורה שבה אמר ח. למושבניק: אי ווד רילי לייק טוּ היר יור אופיניון.

"מנקורת מכט היסטורית", אמר המושכניק, כשהתייחס ליהורים בישראל, ו"רוב העם הפלשתיני יושב ביררן", כשריבר בערביי יהודה ושומרון. קולו היה מונוטוני, ענייני בתחילה, ואחר־ כך רם וחנוק מרגש עצור. לא היה סדק בטיעוניו. ההרצאה שלו היתה מוכנה בקנה, כולל נימוקים היסטוריים וציטוטים מתוך ספרים.

ה. אמר לו: "תו לי לספר לד סיפור. ב־67". כשהטנקים הישראליים התקרבו לכית־לחם, ברחנו למערות שבהרים. הייתי כן שבעיעשרה, וכל מה שירעתי על היהודים צייר ברמיוני מפלצות משונות, שאינן ניראות כלל ככני ארם, שעלינו לתשליך אל הים. התחבאנו במערה חמש משפחות והצצתי מהפתח. כשראיתי את הטנקים מתקרבים. נרהמתי לראות עליהם אגשים, כני ארם עם ראש וידיים. אחריכך הוריעו כרדיו שהצבא נמצא כעיר, אכל אפשר לחזוו

האמריקנית מדרה אותי מקודקוד עד קצה נעל התעמלות, וכסנטר זקור שאלה: "אַנר ווט אַנאוס

תשובתי ניראתה כאגרוף במרכז פניה, והיא מיהרה להסתלק מן המקום, שאותה שעה היה הנה מאגשים שצרו על השולחן של ח. המושבניק. איש לא הבחין שמשלב מסויים התנהל הוויכוח על המדינה הפלשתינית בין שני יהורים, תלמירי הקורס לערניה, המושכניק והרופא מבאר־שבע. ה. והאחיות ישנו והאוינו בעניין לאנגלית של הישראלים. בחצות, אמר ח. חרישית למושבנים: "שמחתי לשמוע אותך. אני מעדיף לשמוע אותך מאשר את המתניפים שמספרים לי כמה שאנחנו מסכנים. אני בעד רגשות אמח. נמשיך את הוויכוח כערכ אתר, אולי".

הוא כיפתר את מעילו וברר כל אחר מאיחנו

והקולות שלנו נגעו בחשיכה. ל. נולדה וגדלה כג'נין.

"יהיה קשה לחזור רפיח, מוזנחת". ביום חמישי בצהריים הוא נשכר. אורז למציאוח", אמרחי. "מה את מדברת?! עכשיו, כאן, זאח המציאוחו", אמר פרופסור ס. "גם אתה חושב כך?", שאלתי את ת. "זאת | תציאות בתידה מסוייתח", אמר פקיד

המצשלה הערבי

בזתו התכוער הזה

שתיים וחצי לפנות כוקר".

חפר אומרת לאבא שלי: אני רוצה לנסוע לראות את מבינה אף מלה, אבל מננינת ההברות, הלחש המסולסל

הים כאלפו, בששואלים אותה מה המצכ בג'נין היום, היו פקממת את אנה בנחמרות ואומרת בקול קטף "לא

שלה לחנים מורחיים מסולסלים ופוצחת בריקוד מעכם. אהבה. הרבה אהבה. "אני רוצה שהילדים כולם יצחקי

אומנו מחאות כפיים מסביב, והשמש נחה עלינו תמיר,/ שיצמוז עם הרשא והחיטה/... אני אשיר תמיר

נועם. שנה יסרים מסביב, והשמש נחה עלינו נועם שנה יסרה. יש אחווה נשית באוויר, אנחנו על אהבה/ אני לא מתבייש לשיר על אהבה/ עכשיו

השניות מתשצצות מצחוק כשמישהי מאיתנו מנסה הוא צריך להרצות בכתה על רפית. אולי תוכלי לעווד

לשימה הכלים שבכיור בבית, כולנו שמחות על לאחבה/... אהבתי היא תעורת הויהוי שלי...."

מהלוצות על הגברים שחולפים על פגינו, נזכרות כומן המכוער הוה/ בזמן השינאה זאת/ אני שר בצעקה

רורשים פרוש.

יוצאים מן הכתה, שאינה אלא צריף אפלולי

שהרגליים קופאות בתוכו, ומגלגלים אל הרשא את

המלים האחרונות שלמרנו. סאחבי, אני אומרת ליש.

והוא צוחק ומתקן לי את ההגייה. הוא ישן בחדר אחר

עם שני מורים מבית-שאן. כשש בכוקר מתעוררים

שלושתם ונערכים לתפילה. אחד כורע על ברכיו

ומרבר אל אלוהיו, האחרים פונים מזרחה ומתפללים

אל אלוהים שלהם. אחר כך רותחים המים בקנקו

האלומיניום וריח קפה מתפשט בחדר. "למה", חוור ש.

ואומר, "למה אנחנו לא יכולים לחיות בגרה, כמו שאני

חי עם המרוקאים בחרר שליזו אמש סיפרנו בריחות ער

אומר, אבל כמה מהשירים שלי פורסמו ב"אל פאג'ד"

ו"אל קודס", חלקם הולחנו ומושרים כטלוויזיה

הירדנית וגם הישראלית. בהפסקת הצהריים אנחנו

מתפרקרים ככיסאות נוח על הרשא. ש. מתמכר לשמש

ולרגיעה. אני רוצה לשמוע שיר שלך, אני אומרת לו.

הוא עוצם עיניים וקורא את שירו מן הלב. אני לא

ש. מיריחו: "למה אנחנו לא יכולים

ש. מאוהב בילרים. הוא כותב אל ועל ילרים. ועל

לחיוח בגדה, כונו שאני חי עם

בדיחות ער אור הכוקר"

ש., מיריחו, כותב שירים. לא בריוק משורר, הוא

"בכתה לערבית מדוברת למדו איתי מורים בשנת השתמה הל"ל,חקלא וביולוג ממושב, שתי חיילות מבי"ס שדה, פרופסור לבלשנות..."

ניתריה הישנה במימה הסמוכה.

מהתורים. למשמע היריעה שיהא עליה לגור עם

יוויה בחרר, היתה מלאת חרדה. חברה שלה, סיפרה

לי, לא נרומה כל הלילה הראשון, רק ישבה והביטה

"אבא שלי נולד בבית־שאן", סיפרה ל. בלילה,

"אמו נולדה כבית-רגון. ההורים שלו כויחו ב־48"

לננק, התורים שלה – לשכם. לפני עשר שנים סבא

סלי לקח אותנו לבית־דגון. כאנו לבית שהוא היה גר

שה היו שם אנשים והם הכניסו אותנו פנימה ונתנו לנו

שץ. סכא שלי אמר להמ: זה הבית שליו זה הכית שליו

"על־יר הבית היו עצים של תפוז ותפוח. סבא

קשף תפוח ואכל ובכה. הוא נטע את העצים האלה,

לפא כנה את הבית בידיים שלו. אחרי המלחמה כא

אליו לשכם חבר יתודי שלו, היה שכן שלו. היהודי אמר

ל, תמור הביתה, אני אוהב אותר. סבא שלי אמר: אני

לג יכול לתזור לישראל. עכשיו הוא גר לכד במחנה

נאלאטה. הוא לא עני, אבל לא טוב שם. אמא שלי

ל. מספרת את הרברים האלה כמו אגרה צחקנית

לילרים, היא ילדה מוגנת, אפילו מפונקת, סדערת

מנימופים לחתן שיקה אותה אל ביתו. הטרגדיה

האצמית שלה אינה מעיקה עליה בחיי היום יום. בכל

פת הא מטלפנת הביתה ומספרת לאמה על מאורעות

היא מדליקה בי רגשות של אם. בהפסקת

ים יושכת חבורה עליזה של נשים יהודיות

ושניות של התרך של ר. השמנמנה. ר. מציתה ברדיו

ת אמון לו: מה לעשות, הממשלה נתבה לנו.

הא עוברת כאוצות במחלקה גינקולוגית בבית־חולים לחקות את עינולי הירכיים. לא, הן צוחקות, היהוריות "אני מפחד מהמתנחלים", הוא אמר, כלי הימס נפיו ממוכה. בתחילת שנות העשרים לחייה, יש בה האשכנויות לא יידעו אף פעם לרקוד ריקורי בטן. יהם פועלים באורח עצמאי, ספונטני, ואין מי שיעצור תשונת מתוקה של ילדותיות ונחישות החלטה בוגרת. נקדונ תתחיל ללמור בקורם מיילרות בבית־החולים 'אסי הרופא". לפני שהגיעה לאולפן עקיבא פחדה

"ואת הנערים שזורקים אבנים כגרה, יש מי שיעצורז" שאלה גברת יהוריה מאמריקה. היא הפנחה את השאלה אל ל., אחות מג'נין, שותפתי לחור. ל. חייכה במתיקות ומשכה בכתפיה. (אחריכך ציחקקה בחרר: "היא פנתה אלי כאילו שאני איזה מנהיג ערני". ומיהרה ללכוש את הפיג'מה הוורורה שלה! האמריקנית פנתה אלי וכיקשה שאתרגם את השאלה ליל,, לשם יתר כהירות. אמרתי לה שיל. לא מוציאה

לקראת הלילה הצפוי לנו. ברכת ה"לילה שוב" בערביה מתייחסת בעיקר לכוקר שלמחרת. שתקום טוב, הם אומרים, שתשתבה בבוקר שלך.

סגשתי את ל. כארוחת הצהריים כיום הראשון. היא ישבה מולי ומפניה גלש אלי חיוך של ילרה ממלאים את החרר.

יש הרבה ארועים באולפן עקיכא. שיגרת

שהערפנו שעור סריר, על פני עוגה ושיר. מחברה לסרטי טלוויוזיה באו לצלם את עלי יחיה

עלי, איש כפר קרע, הערבי הראשון שהרלים משואה ביום העצמאות, נושא מתחת לקסקט שלו חוכמת חיים של דורות שניסו ככר את כל העמרות הקיצוניות. הוא לא מדבר על הקושי המיוחר של חיי ערבי־ישראלי, אכל ניפר בו שהוא משקיע מאגרי אנרגיה עצומים באיחוי קרעים בתוכו ומסביכו. אולפן עקיכא הוא מפעל חייו, לא פחות משהוא מפעל חייה של כצנלסון. ברגליים עקשניות הוא מייצכ עמידה על גשר רעוע בין שני עמים סמוכים ער הרחת הזיעה, וחשרניים כקיפורים. כל הזרמנות נוצלה על־ירו להעביר לנו מסרים מנתצי דעות קדומות וחששות. "ההוראה היא אמנות", אמר והרגים. עם המלים החרשות לימר אותנו את טון החשיבה המזרחי, מחוות אבן שלי. אבא שלי אומר לוה: את לא יכולה, יש עוצר, של המלים העולות בפאתום וגולשות בפיוט, אינם יר של ערבי, קצכ ההידברות עימו. בצריך שיהיה חוק שיחייב לימור ערבית בישראל", אמר. על הספות בכית שלו, בוואדי ערה, עשינו את מסיבת הפרירה שלנו מן

החבורה הערכית. תמורת שיעור בטווח גלי החום וההומור של המורה הזה לערבית, היה כל אחד מאיתנו מוכן לוותר על שעות מנוחה, נסיעה הביתה, חברותא בטלנית על הרשא. הנה, הנה, אנחנו שומעים את השיעול שלו, הוא מעשן יותר מרי, יורר ברשא מן החדר שלו אל הכתה, חנה המגש ביריו, זריח הססה שבישל לנו, נושב רקיק לתוך הכתה. אחריכך, מעל לספלוני המרימתוק, השיעור הוא ארוע חכרתי־תרבותי עשיר, נריר, וא לא רוצים לגמור את הקפה. לשהות עם עלי, כמו לקפה שלו, יש איכות עוה, סמיכה, מסירת תעוקות.

בכיתות הסמוכות לומרים רופאים, אחיות ופקירי

החיצוניים יתערכו כמה שקורה לי פה וישפיעו עלי. אני יודע. טילפנתי הכיתה. יריחו היתה תמיר שקטה.

למה לא נסעת הביתה יחד עם כולם, אני שואלת.

יש לו חיוך עצוב ועייף: "לא רציתי שהארועים

ליז בלובי של המלון אנחנו מחברים טקסט קל על

בעיה קשה. ק. כותכ בשקירה: "לרעתי, העיריה צריכה

לשפר את הכבישים בעיר, לפתוח חנויות, שהתיירים

שעוברים במסוף הגבול המקומי, יוכלו לקנות. העיירה

חבילה וחומק דרך השער בדרך לאשתו. לעזאזל

סוכב על פני המדרכות לכדו, מקשיב לציפורים,

מהרהר. אני מרגיש, הוא אומר, שהשלום יכול להיות

בהישג יד, כמו שהציפור המנתרת כאן על העץ היא

בהישג ידי. אני יכול להושיט יד ולחוש בנוצות שלה.

ביום ששי, כשכולם נוסעים ליממה בבית, ש.

העברית.

אכל היא חומקת.

עכשיו יש שם פעם ראשונה עוצר. כמה נערים זרקו אבנים. נעצרו חמישים נכרים. אני סוכל ממה שקורה עכשיו, לא אכחיש, אשקר אם אומר שריגשותי אינם שם. אכל אני כוכש את הרגשות שלי, ולא מניח להם להשתלט עלי. אני רוצה שיהיה שלום כמי פה, באולפו אבל הקפה של עלי

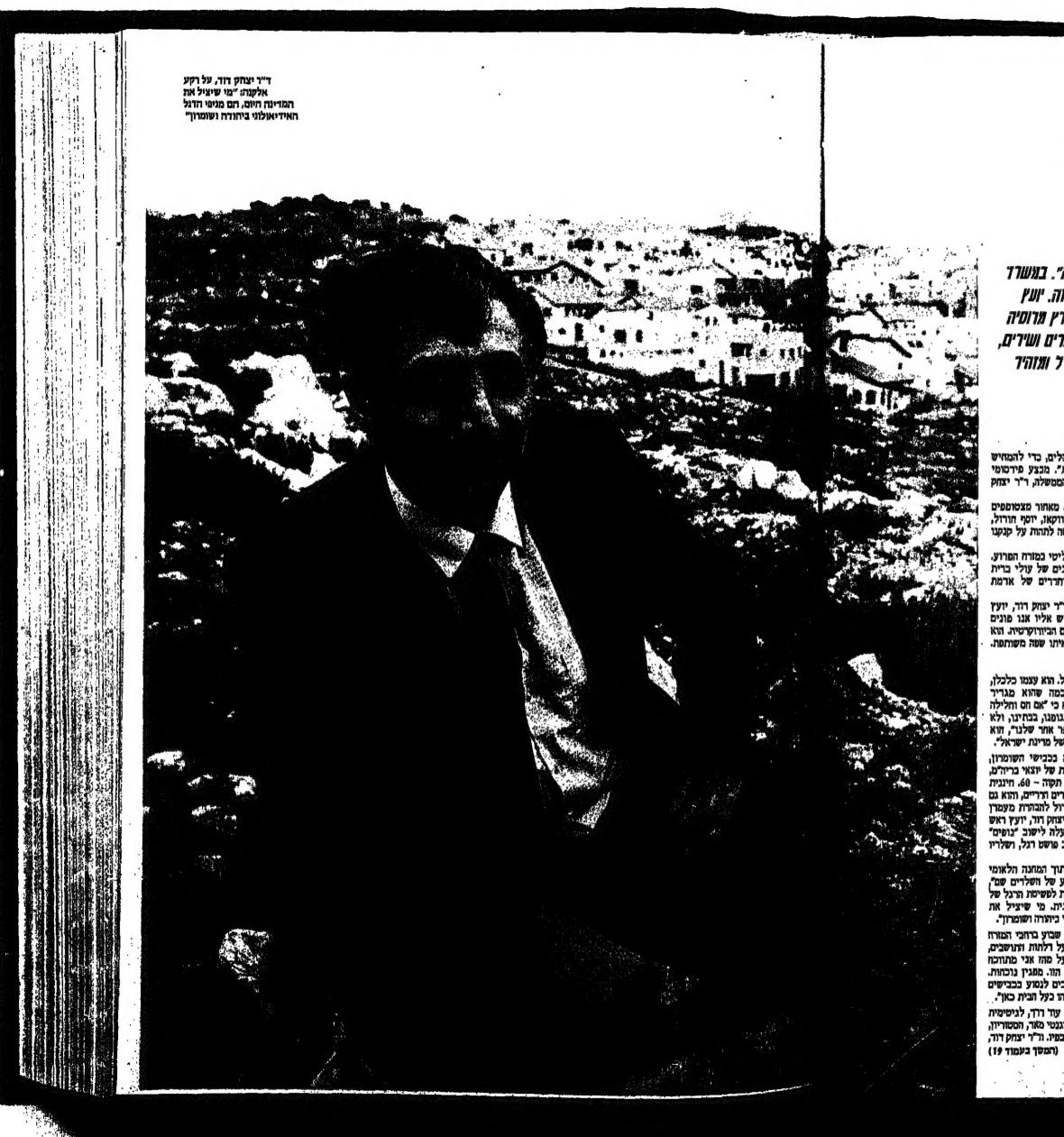
הלימורים מופרעת מרי יום כצילומי טלוויזיה, ראיונות עיתונאיים, ביקורי מכוכרים. בתקופת לימודי באולפן חגגן את התונתו הרתית של ביגון, ואנחנו נקראנו להרים כוס לחיי הזוג, מעיצומו של שיעור כתיבה בערבית. אחר־כך היה יום הולדת לאולפן (37), ושולמית כצנלסון, המייסרת והמנהלת, נופה בנו על

עבור משרד החוץ. הבמאי תחב מלפפון לידי המורה וביקש ממנו להעזר בו בלימוד השפה. "אני לא מלמד ככה", אמר עלי. מורע לאהבה הבלתי נלאית של התלמידים כלפיו, ולטרוניה שלהם בעניין כוכוו זמן לימורים, הביט אמן האילתור הזה כמלפפון של כמאי הטלוויזיה, ופרק את המבוכה שלו בצחוק אדיר. אתר כר שבר את הירוק לתתיכות וחילק לכולנו.

אלחאת קיום

הניתוק משיגרת האהריהת. אחר כך קמה ל. מתוקתי ק. מתגעגע לאשתו. פקיד במשרר הפנים בעוה, ממשלה מערי הגרה ועוה, יחד עם עולים חרשים לקר, והיא מיטיבה לרקור מכולן, על קצות אצבעות גר ברפיח, התחתן לפני שלושה הורשים, וכבר הוא מארה"ב, תיירים מרנמרק, שני נערים מאיראן, אירה הא שפפת בתנועת זעירות ואגן הירכיים שלה רוטם. מבלה שבועות ארוכים הרחק ממנה. מתר, הוא אומר, נודל, יוסף ונחמה ביגון, צעירה יפה מעיר קטנה ליור (המשך בעמוד 50)

15 Bipepio

?"ר יצחק דור? אין אחד כוה!

על השלט הנוצץ בְחל אביב כחוב, "ד"ר יצחק דוד, יועץ ראש הממשלה". במשרד דאטו הממשלה בירושלים מחכחשים לקיומו. אבל עובדה, יש אחד כזה. יועץ לעניינים וליוחדים, הוא מגדיו' את עצמו. חבר ולרכז חרות ולאז עלה לארץ ולרוסיה ב־72", יועצו של שמיד כבר 15 שנים. הוא מפרסמ חזכירים ומאמרים וספרים ושירים, אטייד בקביעות בשטחים, בריכוזי העולים ארוסיה, וב־20 שפות אשתדל ואזהיד ומייעץ – ונשאר אלמוני לגמרי.

אאת עמוס לבב צילם: ראובו קסטרו

ועץ ראש הממשלה, ד"ר יצחק דור"! שואלת המוכירה 🛮 ישובים שהחליטו לצאת מהסלונים לאוהלים, כדי להמחיש כמשרד ראש הממשלה. "אין אחד כזה", היא פוסקת. לציבור בישראל שהבעיה קשה ואקוטית". מבצע פירסומי ' אבל הפונה מתעקש. הוא הלא עבר לתושו ברחוב קטן - בעיקרו, הזוכה לבירכתו של יועץ ראש הממשלה, ר"ר יצחק

משם יוצאת המכונית הישנה לדרך. מאחור מצטופפים לאחר בירורים הרבה, טלפונים לחל אביב ולירושלים, שמעיה שלמיאב, יו"ר התאחרות עולי קווקאז, יוסף חורול, של ד"ר יצחק דוד, יועץ ראש הממשלה.

הנסיעה נהפכת ער מהרה למסע פוליטי במזרח הפרוע.

יוסף חורול, איש התחיה, אומר כי ד"ר יצחק דוד, יועץ להתיעצות, הכתובת לכל הבעיות שלנו עם הביורוקרטיה. הוא עוזר לנו ככל משרדי הממשלה. יש לנו איתו שפה משותפת.

זה נשמע כמו מאכער...

מאכער עם חליפה", צוחק יוסף הורול. הוא עצמו כלכלו. איש התעשיה הצבאית, פעיל מאד כמה שהוא מגדיר כיצר כרה שיועצו של יצחק שמיר זה 15 שנים, שפירסם "דימוקרטיה תוץיפרלמנטרית". הוא מכטיה כי "אם חס וחלילה

כשיחה הפוליטית בנסיעה המוזרה ככבישי השומרון, מתכרר כי כאריאל מתגוררות 180 משפחות של יוצאי כריה"ם, באלקנה – 40, בכית אריה – 80, כשערי תקוה – 60. מינגית בצפון השומרון הינו ישוב קווקאזי של יהורים הרריים, והוא גם מטרת נסיעתנו. ביהודה ממתין גרעין גדול להבהרת מעמדן המשפטי של האדמות כרמת קידרון. ד"ר יצחק דור, יועץ ראש הממשלה, מארגן כימים אלה גרעין שיעלה לישוב "נופים" בשומרון, כאשר זה יצא ממעמד של ישוב פושט רגל, ושלריו

"אנו מארגנים עשרות משפחות מתוך המחנה הלאומי שיעלו לנופים ויחסלו את המראה המועוע של השלדים שם", מבטיה ד"ר דור: "השלרים הללו הינם ערות לפשיטת הרגל של החברה הישראלית, החומרנית והנהנתנית. מי שיציל את

יוסף חורול מספר כי הוא נוסע מדי שבוע ברחבי המזרח הפרוע, נכנס לכפרים הערביים, מתרפק על דלתות התושבים, ומשוחה עמם. "על מהז", הוא שואל. "על מהז אני מתווכה עמם. מוכית להם את בעלותי על הארץ הזו. מפגין נוכחות. פותרו מה פתאום פוחרו הישראלים צריכים לנסוע בכבישים הללו, לרכר עם האנשים, להראות להם מיהו בעל חבית כאן".

יוסף חורול מדבר על הטרנספר כעל עוד דרך, לגיטימית והגיונית, לפתרון חבעיה. הוא איש אינטליגנטי מאר, הסטוריון, והתקרימים ההסטוריים לטרגספר שגורים בפיו. ור"ר יצחק דוד,

בקריה בתל אביב, וראה שלט נוצק: "ד"ר יצחק דוד, רור. יועץ ראש הממשלה".

נמצא האיש. אכן, יש אחר כזה. ד"ר יצחק דוד, יועץ מיותר - אסיר ציון לשעכר, וכמוכן העיתונאי שמנסה לתהות על קנקנו

"לענינים מיוהרים", מתקן ר"ר דור במשרדו בתל אביב. וכשאתה מנסה לתהות על קנקנו של היועץ והנושאים שכהם מסתכר כי יהודה ושומרון שזורים גרעינים של עולי ברית הוא מייעץ, הוא מציף אותך בספרים ובמאמרים, ברוסית, המועצות, שהתיישבו ב"איזורים המשוחררים של אדמת בעברית, באנגלית, בגרוזינית, וגם - לקינות - כ"קיצור מולדת". תולרות חיים". ורק ה"קיצור" הזה משתרע על פני עשרה עמורים, ואף הוא, כעשרות הספרים והמאמרים, יצא בהוצאה ראש הממשלה, הוא 'המוקר שלנו, האיש אליו אנו פונים בלתי מוכרת לחלוטין, מסתורית כר"ר דוד עצמו, "קווקאסיוגי"

> ימים ושכועות תקרא את החומר הרב, וכסיום המטע אנו מדברים עימו כלי כסיות של משי". תוותר עם יותר תהיות ועם אותה שאלה שבה פתחת: "מי אתה

משוררז סופרז פוליטיקאיז גאוןז ואולי שרלטןז עשרות, אם לא מאות פירסומים, דובר 20 שפות (כן, כמילים – תהיה נסיגה מאדמות המולדת, נעמוד בגופנו, בכתינו, ולא עשרים שפות), מרען שביקר ברב ארצות העולם (המורחי ניתן לאף אחר להויז אותנו. האויב מספר אחר שלנו", הוא והמערבין, חבר מרכז תנועת חרות מאו עלייתו ארצה בשנת אומר, זה השמאל המאורגן, השוויולינגים של מרינת ישראל". 1972 ("מנחם כגין הכיא אותי לשם"), כיצר קרה שנשאר

> תיקון קל: בסוף דצמבר 1986 יצא מיוכר, על נייר רישמי של משרר ראש הממשלה, בתתימת "ד"ר יצחק דוד, יועץ ראש הממשלה", הקורא להטלת עונש מוות על מחבלים. רק עיתון אחר פירסם את המיוכר, ואף העלה חמיהה מסרימת על מהות כותכו. לשכת ראש הַממשלה הזרוה להגיב, וטענה שהמיוכר נכתב על דעתו הפרטית של הכותב. אשר לנייר הרישמי, נמסר מלשכת ראש הממשלה כי, "מרוכר נטעות". ומאו שב ושקע

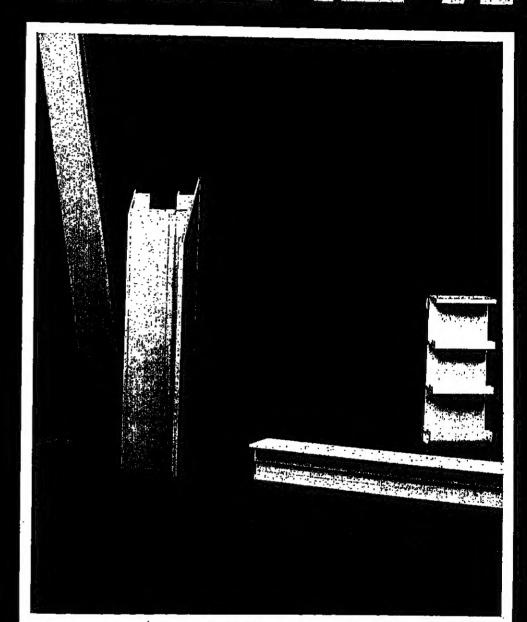
> ר"ד יצחק רוד, יועד ראש הממשלה, כתהום הנשייה הציכורית, אבל הוא נמצא כשכות, ועוד איך. מרי שבועישבועיים משוטטת מכונית אזרחית ישנה, ובתוכה ד"ר דוד עם עוד כמה יהורים עולי רוסיה, ככבישי השטחים.

> שטווים מוחוקים ומודעק ויו יצחק ויוו יוען ראש הממשלה. "הרי זוחי ארץ ישראל האמיתית. זוהי חעריסה של האומה היהודית. כיצד נוכל לוותר עליהמז"

סעם בשבוע מבקר ד"ר דוד בריכוזי חעולים מרוסיה כחבלי ארץ אלה. נוסע כין המחטומים והצמיגים הבוערים, "כרי לשמור על קשר עם ישובי העולים שם, שהגרעין שלהם הוא עולי כרית המועצות".

בשבוע שעבר שוב נסעה המכונית הירוקה בהרי השומרון. היא יצאה מצומת כפר קאסם, הנקראת היום "צומת קסם". שני אוהלים נישעו שם, כידי קומץ מתנדכים, שיצאו בסיסמא: "אל תעמור חסר יש"ע". אודי ליברמן, רכו המוקד, מסביר לד"ר דוד ולחכורת שלויו כי האוחלים הוקמו בירי "קבוצה של פעילי

साम्ह्यांक १६

המפעל, בעל וותק, נסיון ואמינות רבה, מעמיד לרשות לקוחותיו, מגוון רחב של פרופילים בעלי איכות מעולה, ברק מיוחד ועמידות בתנאי אקלים קשים וקיצוניים.

הצביעה בצבע אקרילי, מבוצעת בקו אוטומטי, בשיטה אלקטרוסטטית וקלייה בתנור.

Milyana (200 mana nagata matema and in maken at the

כמו כן, הצבע עומד בדרישות התקן האמריקאי AAMA 603.7

סימן הזהוי של פרופילי האלומיניום – 2 פסים ניתן להשיג פרופילי מיפרומאל בחנויות המורשות בכל רחבי הארץ.

מיפרומאל תעשיות ירושלים בע"מ מפרומאלא אדני פרופילים מנתכי אלומיניום ונחושה

גבעת שאול ב ח.ד. ובכב, ירושלים 1034, טלפון: 02'522201 שלקט 25322 פקס'מיליה 176 252700 המשרר בתל'אביב - שלפון: 167767'30

ר"ר יצחק דוד

יופן ראש הממשלה, שותק. הוא גם לא מגלה אם הוא קצמו שותף לדיאלוגים שמנהל יוסף חורול עם ה'מקומיים", מרי שבוע. רק פעם אחת הוא מגלגל לחום רעיתו "מדוע שלא נעשה טרנספר מוגבל, בשלב הראשון מרוע שלא נעכיר את ערכיי ידורה ושומרון לונג, ועוכל ליישב כאן יהודים"ז אבל זהו רעיון לא משל, הוא מודרו להכהיר. נולד רק כאן, במכונית, תוך כיי האונה למשנתו הסדורה של יוסף חורול. "בשנת 1950 הינו חמישה איש ברוסיה שיצאנו מהכלא ומניים, וצעקנו: יהודים, צאו מרוסיה. צחקו עלינו", משב תורול. "היינו רק חמישה. אבל האמנו במה פעשינו. מי האמין או שמאות אלפים ייצאו משם"ז

יאל תגיד שטחים ולוחזקים, זוהי אדץ שראל האוניחית. זו העריסה עול האוולה היהודית. איד נוכל לוותר עליהם?"

יוסף חורול חושב שההיסטוריה חוזרת. אוהיסטוריה היהודית על אחת כמה וכמה. הוא שכ שמר שהאוייב של מרינת ישראל הוא קורם כל הסאל המארבן, ויש להלחם כו "כיצר?" הוא שואל. צגל מיני שיטות. כשעם קם ומכריז מלחמה על צגיו - זכל מותר, הם צריכים להבין שמי שמכריו מלומה על הפסריוטיום – יכול לאבד הכל".

ורד יצחק רור, יועץ ראש הממשלה, שותק ואינו מול האם תוא מסכים עימוז

"נו, טוב", הוא אומר כשקט. "הרי אנו כאים לאותו רקע. אני חבר מרכז תנועת החרות, אך חש אות הכנור לתנועת התחיה. אני רואה בהם מרכיב החוב של שאליצית הנוש הלאומי". יוסי תרול תושב כי צריך להוכיה לעם הערבי,

לא יקבלו אותנו באיזור – נשמיר את מנהיגותם. אי ווצה לראות את רגל ישראל מתנופף מעל כל מאר ערבי", הוא אומר. "על כל אוניברסיטה שנית, שברוב שפשותנו בנינו לחם. הם צריכים להבין, קורית שהבינו, כי הם נמצאים במדינת ישראל".

התה מסכים עימו, ר"ר דורז ור יצחק דוד, יועץ ראש הממשלה: "נו, טוב, אל

תשבנ שמחה בשמחה". שמעיה שלמיאב, שכל העת יושב בשקט, מוציא ל דיר דוד מן המכוכה. "בקווקאו היינו עם מוסלמים, אבוע מבירים את הטבע שלחם. אם תיתן לחם אצבע הגל היר הם אוכלים. אבל אם תיתן להם מכה – קצר שנים זה יספים".

בחינות, ישוב קטן של יהורים הרריים מקווקאו שראל שרון, כשר החקלאות, דחף להקמתו – אומר

ילן אישנויים יאני מסכים עם שמעיה במאה אחוז". נים נדון לפני שבועיים לחצי שנה של עבורות מה על הרינת ילד ערכי בשכם, לפני חמש שנים. א נשנה עם הנרעין המייטר של חיננית, שעלה על לפני שמנה שנים. הוא גם מסכים עם שמעיה לאייב שאומר: "אני מוכן למות כאן, ולא לתת את ישראל למישהו" ור"ר יצחק דוד, יועץ ראש לה מענים לתושבי היננית את אחר מספריו, וגם ביריהם, לעיון, תוכיר ששלח באתרונה לראש

יי בנושאו ירוניויה בתחום סליטת העליה". נסענו היום חמון ביחודה ושומרון", הוא נושא לאם קנר, התורים ההרריים הצטיינו מאו ומתמיך לאיכת לאיץ ישראל, הם היפשו תמיר את האתגר. באיכת לאיץ ישראל, ומהמוצלחים כיותר, הישוב לי לעל הקם כארץ על יוי היחורים ההרויים, גם על בון: ומהניים, הם הצמיינו תמיר באריקותם אינוס להתישב ממש על האדמה, אין פלא שהם החישט בקצה השומרת, ואנן בעוור להם ככל ליחני כי אנו רוצים לדחוף את יהודי בריהים

מושעת כאן אנו הדצים עוד הרכה חינניות"

מימין לשמאל: שמעיח שלמיאב, ד"ר יצחק דוד, יוסף חורול ואבי ספיר. "רוא המוקד שלנו"

אן פותה ד"ר יצחק דור, יועץ ראש הממשלה, 🛮 בספר שהוחרם מאוחר יותר בידי שלטונות בריה"מ. יכמי שגדל במשפחה לאומית־יהורית, גיכש יצחק בסקירה היסטורית מקפת על היהודים רור לאחר מלחמת ששת הימים את תפיסתו הרעיונית ההרריים. לעיניך מתגלה אוצר בלום של ידע, איש בעל זכרון פנומנאלי, עם בקיאות בכל הנוגע לשיבה למולרת של המוני יהודים", מספר מרהימה בהיבטים רבים ועצומים של יהרות רוסיה. ד"ר יצחק דוד על ד"ר יצחק דור. "צחק דור, ביחר עם מבט בקורות חייו, הכתובים בגוף שלישי, שופך אור רב עמיתיו וחבריו לדרך, דאג להעמיק את התודעה הנ"ל, להחרירה ככל שכנות האוכלוסיה היהודית, וזאת על האיש ופעליו הרבים, אך מגדיל גם את סימני השאלה ותחהיות. "ד"ר יצחק דוד נולר בתכליסי, בירת בתנאי מחתרת קשים". גרוזיה, בשנת 1946, לראש הקהילה היהורית במקום", "אנו ונאר גנים עשרות ונשכחות ונחוך המחנה הלאומי שיעלו לנופים ויחסלו

מסופר בספרון קורות חייו. "המשפחה מייחסת את מוצאה, על פי המסורת שכקהילת אחאלציך שכדרום גרוזיה – לשושלת דור המלך. האב, חייט במקצועו, שירת במשך עשרות שנים במסירות ובנאמנות את עניני הקהילות היהודיות, הן ברוסיה והן בחו"ל. ניהל מאבק טמוי וגלוי על זכויות הקהילה, כמיוחר בשנות החמישים, כשריחפה סכנת סגירה על כתי הכנסת חייו", כיצר הכיר את דב גאמונוכ ז"ל, "עילוי השפה העברית ומחולל תחייתה כרוסיה". הוא סייר עם האיש

"בשנת 1955 התקבל יצחק דור (רויראשוילי) בחרר אצל הרב ישראל בכאליקשוילי שהשפיע עליו בתחום אהבת שפת עבר", ממשיך ומספר ד"ר יצחק רוד ב'קיצור תולרות חייו". הוא למר, כך אנו למרים, בפקולטה למזרחנות באוניברסיטת תכיליסי, כמגמת שפות שמיות וספרותן, בלשנות כללית וקווקאטיולוגיה, המשיך באוניברטיטת מוסקווה, וכד כבד סייר ברחבי בריה"ם, אירגן פעילים יהורים, הקים חובים לטיפוח ההשכלה העכרית. את רשמיו תיער

שירים עצובים

מעט כל שיריו של ד"ר יצרוק דוד, יועץ ראש הממשלה, הם שירים עצובים. הוא משביר בי אלח שובתבו ברוסיה חיו עצובים בולל געוועיו לציון, ואילו אלה שוכתבו בארץ עצובים, בגלל אבובתו מציון. ושוב אנו מקבלים רשימת ארוכה של כל אכובותין – תחלואי החברה הישראלית. אך לא ויינע אותבם, וסתפק דק בקשע מתוך שיר אודד משידיו של ד"ר יצוום דוד יועץ ראש

רממשלה איומה מתנונה התנוונון הציונות, ושמינה, חבעיטה, האביסה. התקפלה – אומרים: אני אותר שהתנוונה, נפחלכה מארץ יפראל שלי, ארץ ישראל השובה, היפה, ההמימה... בערו מניעים בנום נאים ממיני ארצות זפינות

בשתיות בדי לחקיף מוקר, לחקים בישייו להתרבוב. עוד מעט ולא ישארו מקומות מווים במידרחוב דיונגוף... באן חונות ציונות אמיתית, ציונותה מנוינות מושפלת, המצבועה נגד הנאונות נגד תמוסה זגר תמומות אחודית, וגד חושיה אראישראליות, יגד אומץ חורים מצביעים הציונים... ואני שוקע במריחות של ימים החוללים ליושרם או ידעתים, התביישות... שקעתי... אנן

שׁוּלַנונ

עת מדעיים וספרותיים בנושאי פילוסופיה של הלשון, בלשנות כללית, תולרות עמי רוסיה והקווקאז ואף תולדות הערות היהודיות בגרוזיה וכאסיה התיכונה. אחר כך שימש מרצה באוניברסיטה הממלכתית בתבליסי, "ובהררגה טיפח את השיטות הספציפיות. ללימור השפה, וביחור הפרוולוגיה הערבית". ואם אין די בכך, שימש ד"ר יצחק דור חוקר ככיר

את העראה העועוע של השלדים שם"

ברחבי בריה"מ, טיפל כנסיעתו לישראל כדי לקבל את

פרס ז'בוטינסקי, ועזר לעלייתו ארצה. ב"קיצור תולרות

החיים" מופיע גם צילום של מכתבו של גאפונוב אליו.

"ד"ך דור הוומן לא אחת ונחקר על ירי הק.נ.ב בענינו

של גאפונוכ", כותכ ד"ר יצחק דוד, יועץ ראש

כי ד"ר יצחק דור פירסם ברוסיה מאמרים רבים ככתכי

כדי לקצר את "קיצור תולרות החיים", נספר רק

הממשלה.

להלן מספר ד"ר יצחק דור, ב"קיצור תולדות

במכון להיסטוריה , ארכיאולוגיה ואתנוגרפיה באקרמיה למדעי הרוח בגרוזיה, וממונה על המחלקה לשפות זרות.

בשנת 1972 עלה ד"ר יצחק רור לישראל, וכמעט מיר החל כפעילות ציכורית. לתנועת החרות הצטרף על פי המלצתו האישית של מנחם בגין, עכר כ"קול ציון לגולה", בסוכנות, בכית התפוצות וכמכון כן צבי. ב־1976 הקים את חמרכו לקווקאסולוגיה, והוציא.

ספרים רכים, בהם ספרי שירה בעברית, רוסית וערבית. ייסר את האגורה לאינטרלינגויסטיקה לחקר סוגיות פילוטןפיות־אנטרופולוגיות של הלשון, חיכנות ומיחשוב של השפה האוניברסלית, ואם נשאר אוויר צליהו אולי לקרוא גם כי "כין השנים מילא ד"ר יצחק דור הפקירים ציבוריים ומדעיים מגוונים, על בסים התנדבותי, ריכו פעילות מחקרית והגיש תוכירים מתורטים לראש הממשלה ראו, מנחם כגיו".

וויום מכהן ד"ר יצחק רור כיועץ מיוחר לראש הממשלה, יצחק שמיר, ואם חרצו ללמור עוד על עמרותיו והשקפותיו בנושא עליה, ירידה ונשירה יווי שהללו "סוכמו במירת מה כמאמרו לשונות סררי (אמשך בעמוד 48)

19 Hisepio

יהונתן גפן

הצערו מדינית

או שאיזה צלם אדיוטי מהאנ.בי.סי.' יצלם אותך כצורה שמנמיכה אותךו" "כאמת שמתי לב שהם מצלמים אותי תמיד מלמעלה", אמר רה"מכם.

'מממ_", הימהם ראש ממשלתכם.

"אז זהו", אמר היועץ "שהחקשורת תעזוב את הארץ עד שאתה תרגע". היועץ כבר כינס מסיבת עתונאים - "המסיבה

האחרונה" – אבל אז נכנס פתאום הרמטכ"ל שלכם לשעבר, בפינ'מה ירוקה, שכן רק לפני שעה ברח מבית־התולים כעפולה, ואמר: "לירות כהם, בנבלות. לירות להם ישר כין העיניים".

פינה זו אפרסם, מדי פעם, מכתבים של חיילים מהמגזר המרביק, שאסור להם לבכות, אבל מותר להם לכתוב. השכוע בחרתי לפרסם שיר ומכתב של חייל מעוה:

הכל קורה רק פה, אכל

ממשלת תל-אכיב חושכת שצריך לכוא ככר סוף, מסוק לוחמה בשטח בנוי מפנה לה את החוף, היא נזכרת ואומרת שאין שום מקום למשרה. שלושה גדודים רגליים מחממים לה את האווירה.

אחר־בך היא תולכת לישון, סובריות מוטה על השולחן." ברחים מפלטטיק צומחים, לא מפרו, לא מכאן.

בין תהרים למידבר, היא תקועה בשיבחה.

ממשלת תל־אביב הולמה טיפורים בצבע שחור, חיא לא אחראית על מאורות חשמים, היא לא בעניין ריא צוחקה אם מוכירים לה אותי, אולי מחוך מבוכה. אוסן, לא אמא שלי.

כן ארתי ראש הממשלה, פשום להעיף אותם קרוימאם מהארץ הואת. תקשורת לא מתאימה לנו

. צני יורע שוה לא קל, רכ־אלוף שומרון.

הצעה מדינית נוספת

שונה שַמִּירָיה, בראשות יצחק, שתתנחל מעבר לקו

מות כמו שהיא אותכת. ירושלים תהיה, כמובן, בירת

. נקשר לגבולות – הכל פתוח, ונתון למשא זמתן.

ניתן לשולץ להתרוצץ עוד קצת, ובואו נקים כבר

בר זמן רב יושב לו המנהיג שלכם, ראש ממשלת שמיריה, מהרהר בינו לבין שפמו

תשטחים כפני התקשורת, שבן האירועים שם

"אינני מוציא מכלל אפשרות לסנוד את השטחים

ומד מה לסקר אצלנוז" שאל ראש ממשלתכם.

הערלאירע, למשל", רטן היועץ, "דברים

אתקשורת תעווב את השמחים עד שהם ירגעו"

אתה צודק", רסן היועץ, "אבל מרוע שלא

מיקוד עתונאיר, הוא אמר ליועצו לענייני

ומשתעשע ברעיון החדש שלו: למגור את

ה שוי המדינות שלנו. ויפה מלחמה אחת קודם.

אָריה, ותל אביב בידה פרסלאנד.

ון קשום גם כלי שמסקרים אותם.

דעיון בוזל", אמר היועץ.

ליר ראש ממשלתכם ליועצו.

זנל גם אנטבה לא היה טיול שנתי.

לו מי צריך אותם בכלל. ולפני שהיתה פה לוויניה לא היו מה חיים? לש בזה משת", אמר מנהיגבם הרבול. אוה מואר לך שמישות פתאום יחליט לכתוב

REMINGTON

המכונה שמגלחת את אמריקה עכשיו בישראל

דמויות בירוק שוב שולחת למצוא קצת גאולה, היא בהריון דמוגרפי מתקדם, ויש לה בחילה.

ממשלת תל-אכיב חושבת שהכל מזמן נגמר. חלף הגשם, אין כבר דוח. אבל זה לא עבר. מרחפת מעל העננים, צונחת מעל הים, ממשלת תליאביב מפורת, לקראת האביב, בועות שקופות של דם.

השמים שחורים עכשיו בעזרו, לא רואים כאן את זאני רוצה כל־כך הביתה, לשכוח מה שקשה לי

השמים שתורים בעזה, הארץ נגמרת רחוק מכאן, ואני דוצה אליך, לחזור במעלה הים.

אל השיר, שמפאת אזרכו התכתי ממנו שני בתים ועם המחבר הסליחה, צורף המכתב הכא:

אני עוד חייל מהנח"ל, אכל לא כל־כך יוצא לי ליישב את הארץ. כל הזמן אני בחו"ל. בחנוכה היינו בלבנון. עכשיו היה קרנוואל בכרזיל, זלנו היה הקרנוואל שלנו בעוה, וכפורים אולי נארגן איוה

די קשה להכין את המרינה המופרעת הזאת, אבל נדמה לי שאני די מצליח. פרופ' ליכוביץ אמר משהו לגכי יהודים ונאצים. אני ונשכ שהוא צורק. כמו כשיר של דליה רביקוביץ' 'אהבת תפוח הוהב', לגני הויקה כין הרודן והקורכן. אולי יש לנו את זה בדם, כיתר עם 100 הפאראנויה. אפילו שככר עברו 40 שנות מדינה, שנות התיישכות ו־2000 שנות גלות. אמא שלי חושכת שואת שנאה עצמית, אכל אני יורע – אנחנו הויגים

ילוים. כנראה שיש איזה סוד כזה. אולי מתל־אביב רואים את ביירות, אכל מחיפה לא דואים את עור. בכל

21 Biaeaio

באמצע הלילה הם התעוררו לסיוט. הבת שלהם, הפעומה המוכשרת והעירנית, לקתה בהתקר אפילפטי. תחילח ולסע וגלא חרדות, כאב ורגשות אשם לתחוזות הבלחי ידועים, המאיימים, שמאחורי המונחים "נזק תוחי תוערי" ו"ילדים לקויי לתידה". בת עשר, היא אתקשה להתרכז, נחרדת מרעש פחאומי ואור חוק, מוגבלח בחשיבה מוכשטת, אבל גם חברוחית, קורנת חום וצחוק, בעלח אוצר וגלים עשיר וזכרון מפחיע. . וידוי אישי

ונאח רוניח לשם איור: אידה פרידתו

לי מתוך חלום רע. בחלום היה חושך אינסופי וכתוך החושך היה הכית שלגו, ותריסיו היו 🚪 🦰 קרועים, כמו היו עשויים מקרטון. לקרעים היו 🦻 שיניים וכערן חדר החושך, מוחלט וגועש, לתוך הכית פנימה. כפעם הזאת, שלא כנסיוטים של דרך־כלל, לא היתה לי מורעות מהימצאות כתוך חלום. לא ירעתי שעלי להתעורר. היתה לי תחושה כרורת שהסיוט והמציאות מאותרים. הבטתי כוזושר ההוא, שלא היתה בו שום מזיגה של אוך, ומוכת הררה ומוסר ישע, עקנתי אתר נזילתו פניכה דרך קרעי התריסים.

או הדרה לתוך שנתי הכהלה בקולו של כעלי. נדיין בתוך הסיוט, קמתי מהמיטה וראיתי את הכת שלי מתעוותת בוותקף אפילפטי.

שאנחנו רואים לא ירענו מה לה וצרכה זמן אחריכך הגענו למסקנה, שהרומאים, המסיכולוגים, המורים, הסטורנטיות המתנרבות, כולם, ידעו רק קצת יותר מאיתנו, ולעיתים קרובות, הרכה פחות.

באותו סיוט לילי החלה מסכת חיים חרשה, שכל יום מגלה כה טפה לאינורע. אם החדות היא מסע מחקר להרי ההימלות, תהורות במקרה של חילה - ילדה לקויית למירה, עליםי המינוחים המקצועיים – היא מסע מחקר לדרי החימליה, כלי מפה ובתנאי מוג אוויר בהרעים במיוחה. המיסגה

Bingalo 22

הכנתי שתיה כמטבוו. שמעתי אותן משוחחות בחדר י תרופות שלוש פעמים ביום:

האודחים. פתאום קראה אלי החברה: אני אומרת לה רחַקה ככל שמשקיעים מאמץ בהעפלה לעברה. יש הרבה עניין במסע הזה, הרבה ריגושים דקים, ויש גם היא ילדה מיותרוני היא תהיה משורדתי עייפות תהומית, מתמירה, המופרעת בגלים נישנים

של תחושת חומר ישע ורגש אשם. סביב כל אלה

ואחריכך היתה תינוקת קשה מי היא תינוקת קשה?

אחת כואת שבוכה יומם ולילה, ישנה מעט, אוכלת

בקושי. יש תינוקות כאלה. אחריכך הם מתפתחים

להיות ילדים מקטימים ורגועים. שלנו לא נרגעה

התקף המחלת הראשון היינו כטותים שיש לנו כבית

מעולם, אם כי פיתחה לעצמה קסם שובה לב. ער

היא היתה עובר חסר מנוחה בתקופת ההריון.

כרוכה חוויית אתגר גדולה.

בעלי ואני היינו מחליפים כינינו מבטי נחה. חשנו בקטגה פוטנציאלים מנטאליים אדירים, הויתה לנו כל הנכונות לפתח אותם. גם אחרי שנודע לנו על

מחלתה, לא העלגו ברעתנו שמימוש הפוטנציאלים ייסגם כאיזה אופן. כשבוע שלאחר הותקף הראשון אושפוה הילה כשני בתירתולים, הנוירולוג הראשון שאיכתן צה מחלתה, היה קמצן כדכריו. הוא שילח אותנו מביה התולים עם המשפט: "אם יהיה עוד התקי, נשקול מת . תרופות". וצרנו הביתה תוהים ומבוהלים, כאותם ימים ילדה עירנית כמיוחר. התפתחותה המוטורית היתה רצינו רק דבר אחרו שלא יהיה עוד התקי. איש מאיתו

מהירת מן הממוצע. היא התהפכה במיטה, וחלה על לא ידע, אף אחר לא סיפר לנו, שההתקף הראשון האלה היא היתה כת שנתיים, ואנו, הוריה, לא הכנו מה "הרצמה, ישבה, עמרה, הלכה, לפני ילרים אחרים שבאו אחריו, יסלקלו את פרידתה המשלמה של נתנה בבית החוקים חשבי אושרה הריאננחה, אך הפעם כשהיתה כת שנה החלה לדבר. כמה תורשים הוחלט על מתן תרופות מגע באופן קבוע. מגייר לפני החתקי הראשון, ישבה איתה חברה שלי. אני שנתיים וער היום, כשהיא כת עשר, הילה כולעה

הופאה שקיבלה אותה למעקב רצוף, והרופא פבן צוריה, כולם וויו סימפטיים. אדיבים, שופעי חום תולעת אך איש מהם לא הכין אותנו לבאות. איש לצאתת לבה היו עידניים. כבר כגיל שלוש אפשר לאור קשיים התפתחותיים אצל ילד. שימו לב, במקרה של הילה צפני שתתפתח ילדה ולריבה'.

נהנו מצידנו תרמנו למיסוך הבעיות שהלכו וגבשה נתנו לילדה את התרופות, הדינו מרי בוקר על הלילה השקט שעבר עלינו, והבאנו אותה לגן הילדים, המחלה עצמה כל כך הפתרה אותנו, שתורשים רצופים כלא התקף, תחת דין תרופתי, היו מכביסים אודענו לבירוונה מתוקה. אז מועים לה תרופות, ושוכחים מהעניין. חשבנה היא הרי נו כך מוכשרת, נכונה, מלכבת. המחלה היא נורם א נחשב כאישיותה, התפתינו לחשוב שנוכל לופר את העוסם בעיסר מפני שלא ידענו שהמחלה תה ברנת חומן חדק לחיצה למערך רוב של קשיים. ורום אני מוצאת שיעונים מצדיקים להתייחסות

התפתחותית לכל ילד הלוקה באיזו מחלה, שעלולה להשפיע על תיפקורו. ממפגשי עם ילדים אורגניים (ילדים שבעיה פיזיולוגית כלשהי, ברורה או נעלמת, השפיעה על התפתחותם המנטאלית וההתנהגותית), נוכחתי, שאין שני ילרים דומים. אי אפשר לקטלג אותם. כל ילד מגיש לעולם ספר חרש של קשיים. הרפואה, מצידה, מנתכת עצמה יותר ויותר לתחומים ספציפיים צרים. הנוירולוג עסוק במוח ומערכת העצבים. אפשר להביא אליו בעיות התנהגותיות בפתר, לקבל ממנו מירשם לתרופות הרגעה, אכל אין בגלל המורה, בגלל הילרים האחרים.

הוא יכול לרכז בידיו השנחה מקיפה על כל תחומי חייו של הילר המטופל. חינוך מיוחרות, לא דופדה עכורנו. ועוד. דרופאים לא מעוניינים סתם להפחיר את החרים. כשנתיים הראשונות למחלת הילה היה קשה להכיל את עוצמת החררה ההווה, וראי שהיינו

שנתיים. הרופאים גיששו לחפש את הת־ רופות המתאימות לה לקראת עוכות, חזרה הביתה חבולה וקרועת כפתורים. כל אחר הצהריים

ביותר, במינון הנכון. ועד שמצאו, היו לה כמה התקפים נוספים. אחר מהם נמשך שעה. לא יכלה להחזיר לעצמה את הנשימה זמן מספיק לגרימת נזק מוחי מזערי. אכל בגלל הבכי הנורא שחקך אוחה את המונח הוה, "נוק מוחי מזערי", או

אמ.בי.די, לא שמענו אלא כשהיתה כבר בת חמש ותצי. אנתנו נאלצים להשלים היום עם העוברת שהטיפול בהילה התחיל

באיתור של שלוש שנים. ער שהיתה בגן טרום־חובה, ידעו כבר כולם -אנחנו, הנננות, המשפחה המורחבת – שמדובר בילדה היפראקטיבית, שצריך הרבה סבלנות בשכילה. אכל לא ראינו תופעות חריגות נוספות. הכית היה מרבר של עיי הרבות. ההתנהגות התנועתית חסרת הבקרה של ילד כן שנה, שהידיים שלו הולכות לכל מקום, תוטפות כל תפץ, מנסות לשבור אותו, להשליך אותו, לשפוך, לקרוע, נמשכת עד היום. בניל ארבע התנהגות כואת עדיין מתקבלת, איכשהו, על הרעה.

יש ילדים בעלי מרץ רב מאחרים. עד שהיתה הילה בת חמש הסתרתי מן הסכיבה עד כמה שאפשר את עובדת מחלתה. היינו מודעים לקונוטציות השליליות של האפילפסיה, לדעות הקרומות, לחרדות הקמאיות מפני המחלה הואת. כל ושתקפים שארעו היו כשינה, בכית, ולכן קיווינו שלא יקרה מצב, שבו הילה חלקה בהחקר בשעת ערות, במשחק עם ילרים. מלבר זאת, לא מצאנו צורך ליידע את הסביבה. אפילו הגונות לא ידעו. רצינו שהסמכויות שהילה באה איתם במגע יכירו את אישיותה המיוורת, את כישוריה הבולטים, בלי לשפוט אותה על־פי איזו מערכת לא־רלוונטית. אכל ככל

שהתבנרה, היה הדבר קשה יותר. כשהיתה כת חמש, אמרתי לנונת יום אחר שאנחנו נוסעים לבריקה "איזהן" שאלה אחרי היסוס עניתי: "איאינד". כדיקת מעקב של גלי החשמל במוח". "מה יש להז" שאלח הגננת. עניתי לה. "את יודעת", אמרה, "באמת הכחנתי שהיא מתקשה להחזיק את העפרון ביר

שטויות, אמרתי לנגנת, למחלה שלה אין שום הרטיבי אותה וחזרי לכאן, מייאשת אותה מראש. השפעה על תיפקור כלשהו זכרתי את הגן הראשון, שסרב לקבל את הילה, מפני שבדיוק בתחילת שנת הלימודים חלתה "כשכתך תבריא", כתנת לי הגננת בפתק, "נשקול מחדש את קכלתה לגן שלנו". היא צרפה את רמי ההרשמה ששילמתי לה כשהגנות הנוכחית אמרה עכשיו משהו בקשר לעמרון, התחוקה אצלי התרגשה שאטור, אסור לספר, אנשום עלולים לראות אצל הילה פגמים שאינם קיימים. אבל הפנמים היו שם, עודיין לא בולטים, ואנותו

המונבלת של הרופאים. אי אפשר לפרוש תחזית לא ראינו אותם. המיפגש עם קיומם היה קשה, מאוחר מדי, ופרוך בכאכים ריגשיים עוים. עכרנו משכר מורעות ויצאנו ממנו. היה עלינו לוותר על גאווה מסויימת. הרי הכת שלנו היא חלק מאיתנו, ההכרה בקלקול שחל בה, היריעה שהקלקול הזה הוא חסר תקנה במידה רבה, קשות לעיפול. הכרתי הורים שלא חצו את חומת המודעות. הם מסרבים לקכל את הידיעה שהבן שלהם תריג ווקוק לטיפול מיותר. בפיהם טענה תוזרת ונישנית: המורה, הפסיכולוגית העירונית, כולם טועים. הילד שלנו בסרר גמור. זאם הוא לא בסרר, זה

הדרך שבה בדרשנו להתוודע לעוכדה שמכאן ואילך גרה כבית שלנו ילדה חריגה, שוקוקה למסגרות

הילה עברה לגן חדש, גן חובה. אחרי שבועיים, ערב ראש השנה, באתי לקחת אותה מהגן, כמנהגי. מתקשים לעבד אפשרות עתירית של קשיים נלווים אחת בצהריים ואני עם החיוך הנוול מהפנים. הפגישה למחלה. הילה אושפזה כמה פעמים במהלך אותן איתה היתה תמיר מקור לשמחה משוגעת. הגננת

פגשה אותי ליד הש־ ער: "יש גנים מיוחרים לילדים מהסוג של היי לה", אמרה לי. לכי צנה. יעל מה את מרכי רתו" שאלתי. "כשיש ריכוז, היא יושכת בארגז החול כחוץ. הי־ ום שפכה את כל הלַגו לתור החול. אני מת־ כוננת לדבר עם הפסי־

כולוגית העירונית". כל הקוצים הזדקרו מעורי. לא אמרתי דבר. לקתתי את הילדה שלי לקראת השנה החרשה, וכתוכי צמח עינוי חרש, לא מוכר. עכשיו, ידעתי, אצטרך להלחם בממסר. החל מאותו רגע בשער הגן ידעתי, וגם עכשיו אני יודעת, ותמיד ארע, שההתייחסות הסביבתית תקבע לכת שלי לאן היא הולכת. האם תתפקר בשוליים הדחויים של החברה, במסגרות מוגנות שלא לצורך, במימוש חלקי בלבד של היכולת שלה, בגלל איזו גננת שלא רוצה להתאמץ יותר מרי? או שתהיה יחיד עצמאי בתוך חכרה בוגרת, מגוונת, גורמאלית. כשסיפרו לי זמן רב אחר כך על המעונות המיוחרים שמקימים לבוגרים בעלי פגם מוחי מזערי, נחרדתי. הבת שלי, אני יודעת בכטחה, תלך לאן שימשכו אותה, אם יאפשרו לה חיים בחברה רגילה, היא תחיה בחברה רגילה. והחברה הרגילה מצא

כת שלנו מתקשה להתרכז. גרויים חיצוניים כמו אור עו, רעש פתאומי, מורידים אותה. יש לה דגישות־יתר למגע פתאומי, לדגרוג. כל אי־נוחות גופנית גורמת לה לחוסר שקט מוטורי. גם היום, כשהיא כבר רגועה הרכה יותר, היא מסוגלת לצפות בטלוויזיה מתוך עמידת נר. החשיבה המופשטת שלה מוגכלת למדי, יש לה חסימה ממשית בלימור החשבון, יש לה קשיי קואוררינציה, היא מסורבלת, מרבה ליפול, קיצרת רות, מתקשה לדחות סיפוק צורך כלשהו, ממהרת להעלב, רגישה מאר לתחושת כשלון, פגיעה כבובת חרטינה. היא מוקר מתמיד לתנועתיות־יחר כחרר שכו היא נמצאת. היא מתקשה לכצע הוראות. לתרגם את התיאוריה לכיצוע. הוראה מורכבת במו: לכי למטבח, קחי מגבת מטבח,

חיא איטית ודווקאית ולא ממושמעת. הליכה מזורות לשעור פרטי בחשבון, קשה לביצוע. הילה חומקת: בדרך לחצרות הכתים, קוטפת המציצים, מפריחה את ה"סכא" של הסביונים, רוכנת על חחולים. לעתים היא בעלמת מן העין לרקות ארוכות. אני . נבהלת הרבה פעמים. לבסוף אני אוחות אותה היטב בסרק חיד, ומושכת אותה כהחלטיות אל הדירה של המורה למשכון. כל חדרך היא מבקשת להקרע מעלי, (חמשך בעמוד תכא)

23 8172710

משתקות עם הבת שלי. היא עומדת מעבר לחוב ומביטה במשחק המחבואים שלהן. אם תצטרף למשחק היא תאבר את דרכה, תשכח שהיא נמצאת בעיצום של משחק, בגלל איזה פרח שייסרה על דרכה היז תתקשה לקלוט את חוקי המשחק, לזכוד אותם וליישם אותם. היא יודעת שלא תוכל לשחק, גם הן יודעות העצוב והיפה המיותר לנו, כלא כל אפשרות לטעות. כל הילדים ישבו בשורות סדורות מול החרים הסדורים בשורות. הבנות, ובתוכן גם הילה, היו לבושות שמלות רפרפניות, ולחיין להטו מהתנשות הם נתנו לנו הופעה. כבר בתחילתה, עובה הילה אח מקומה וכאה וישכה למרגלותי. המסיכה היתה גרה לה ובמהרה הפכה לעינרי שאין ממנו מפלט. מולי ישבה שורת ילרות וסרמים בשערן. אצבעותיהן תופפי על תופי מרים קטנים, לפי הקצב, באחירות. על פניהן שרתה הבעה צייתנית. אל קרסולי היתה צמורה ילה

מסיבת הסיום כגן הציבה אותי ואת בתי נמקום

סוכלת, שרצתה לצאת מן החדד הרתום מהר כבל

האפשר. היא תקעה ציפורניים בעור השוק שלי, ליקסה

אותי, סיננה אנקות קטנות מבין שפתיים מהודקות

אני, כמו טמבלית, המשכתי לשבת, מודעה למנסי

מבתי, אלא רק צריכה דקה של הידיעה שלעולם לג

יהיה לה קל. תמיד תהיה שונה מן הבנות המתופפות כמו שצריך על התופים. אני מאושרת על העובוב

שהבת שלי אינה עור ילדה שמכוונת אצבע ישוג

ודייקנית אל עור התוף, בדיוק כמו שהגננת אמה.

אבל אני גם מודעת למחיר, ואני משלמת אותו יוד

איתה. אני מצטערת היום, שלא היה לי אומץ לשם

ולגאול את שתינו מאותו המקום. במצבים דומים היום

ילרים לא תוכל לאפשר לה יום לימורים תקין. ידענו

או שהילה זקוקה לתשומת לב יחידנית. רשמנו אותה

לכתה קטנה, מיוחדת, בתוך כית־ספר רגיל. עשהה

ילדים עם קשיים שונים ישבו בכתה. המורה אמרה

לשלכ ידיים. חיו כאלה שיכלו לשבת כך. הילה לג

יכלה. היא היתה מתרוצצת כחצר יחפה, בעוד הבל שוקרים על מחברותיהם. מנהלת כית הספר ביקשה

מהפסיכולוגית של העיריה שתשלח לי פתק. כפתק היה כתוב: "מי אחראי לחילה כשהיא בבית המפרד

מורה, שקיבלה הכשרה להוראה במסגרת הינוך

צורמני, שהמלים כוקעות מתוכו מרוסקות וכהבמות

אוזן. הכתה המיוחרת היתה כעלה תאנה מיותר

כמסגרת בית־הספר הרגיל. המנהלת לא הכירה בצרכים המיוחדים של הילרים שלמדו בכתה הוא.

קילה לא עמרה בציפיות ממנה. אווירה של התח

הקורבן השתררה סביבה. היא לא למדה, ובשעת

ההססקות היו הילרים מתעללים כה. לא היתה שם

מורה להגן עליה לקראת חופש סוכות, הזרה הביתו חכולה וקרועת כעתורים. כל אחר הצהריים לא יכלה להחזיר לעצמה את הנשימה כגלל הבכי הנורא שתפי

החלטנו להעביר אותה לבית־ספר מיוחר. באותה תקופה חשנו שהעולם סוגר עלינו. שפתח המילוס

היחיד הוא וה שהחברה בחרה לספק לנו. בית הספר המיוחר הוא תממה נפלאה לילדים עם קשיים. רק שם אתה יכול לראות מבהלת מתכופפת אל ילד לומד לו

בוקר טוב, הוא לא שומע, ממשיד ללכת אל כתחי.

המנהלת עוצרת אותו כמגע כתף, אוחות בסומרו

ומפנה את מבטר לתוך פניה. "בוקר טוב", היא תובעה.

הילר, קצר רואי, שקוע בחוד עולמו המסוגר, קולט את

אבל גם עתר, הייתי מעריפה שלא יהיו מפנוח תיבוך ספצימיות לילרים מתקשים. הקירמה הביצה

איתה התמתיות כמעט מיותרות, בני אדם מסוונים

ליותר, ונים, אל הרחוב מונפקות יותר תוויות

פסוורר סוציולוגיות. כשהייתי ילדה לנעדו בבתה של כל מיני ילרים, כמה מדם התקשר בדרך ע א אורה.

(המשך בקמוד 10)

ברכתה זעונה "בוקר טוב".

מיוחר, חששה מעימותים עם המנהלת. היא

עשתה מאמצים אדירים להביא את ילדי הבתה המיותרת לתיסקור צבאי מטורר, לפי הנחיות המנהלת, כולל התעמלות כוסר לצלילי ומקול

כשהלכה הילה לכית־ספר, הבנו שניתה בה 25

באותן דקות ארוכות, לא היתה כי תחושת אכוב.

ההורים הנאים הרוקרים אותי מסכיב.

אני יוצאת כלי כל מחשבה שניה.

בתור ליד קופת הסופרמדקט היא מחחילה לפחע לזחול על הרצפה בין דגלי האגשים. קשישות עם עגלות עמוסות מביטות בה בזוועה

שהילה תולה, שהילה ילדה חריגה, והילרים הגיבו. הילרים יכלו גם לראות בעיניהם, שהילה אינה מתנהגת כמוהם. בטיול על שפת הים קרעה מעל רגליה את סנדליה, ורצה אל המים. הגננת צעקה, האמהות המלוות צעקו, הילה היתה כתוך המים. מתענגת, לא שומעת, מרוכזת בעשייה האינפנטילית שלה. כאותו יום טילפנה אלי אחת האימהות המלוות: "תגירי", אמרה, "יש לך הסבר להתנהגות שלה? קוראים לה והיא לא כאה, מזהירים אותה והיא לא נשמעת. מה יש לה בעצסוו"

ההסבר הארוך הזה. בתור ליד קופת הסופרמרקט היא לרבר על כך. רצינו שהילה תמשיך לבקר בגן מתחילה לפתע לוחול על הרצפה בין רגלי האנשים. קשישות עם עגלות עמוסות ירקות מביטות בה בזוועה. מתחננת שנלך כבר הביתה. "רוצח לישון", היא

החל משלב מסויים חרלתי להתענות בגלל העוברה שאיני יכולה להסביר לכל אחר מה לא בסדר

רותעלקות מו הפולטת), ושרעות בראיה, שמיעה

בראית או בשמועה אינן חושוות, אלא נובעות

מליקול בשיבור מידעון קשיי קואורריוציה

ידורמים שיבושים בחוומתוות המתוריקה הנקו (ריצח, קפיצח, חפוקת כדור) או במועוריקה

העדונה (אוויות עיפרון, בתיבה, השחלת חרוזים

כרי לחדור לאיזו גינה שגילתה כין הבניינים.

היא נכה כאורה סמוי. מכחינה חיצונית היא נראית נפלא. כאן טמון איזה קושי. כשאתה רואה ילד ככסא גלגלים, אתה רץ לעזור לו במקרה הטוב, ובמקרה האריש אתה לפחות לא נתקף אימה מן המסתורין האופף אותו. אין מסתורין בילד נכסא גלגלים. הפגם של הילה חבוי אישם בקיפולי מוחה. התנהגותה המוזרה גורמת לאנשים להרים גבה. מבחינה ריגשית והתנהנותית, היא נראית פעמים רכות כילדה בת ארכע, חמש. בגיל שבו כל הכנות אספות אביורי קישוט לשמלות שלהן, ומכינות מסכת לערב

כיתתי, היא טרורה כהחררת מזרקים לכובות שלה. אבל הבת שלנו היא גם אדם חכרותי ושמח. יש בה חוסן פנימי מפתיע, עוצמה נפשית שיודעת לעמוד במצבים קשים. יש לה יופי גבעולי עדין, והיא מקרינה חום וצחוק על סכיבותיה. היא מלטפת, מנשפת. מעניקה מתנות, מצחיקה. היא נחנה בהומור שוככי, יש לה חשיכה מקורית וכושר הבעה מעולה. יש לה אוצר מלים עשיר כמיוחד וזכרון מפתיע בתחומים שמעניינים אותה, כמו טבע (פרחים וחיות), או אגדות עם. היא מרכה לקרוא ספרים שמיועדים לילדים המכוגרים ממנה כשנתיים. משך שעות היא שוכבת במיטה, או על השטיח, וכולעת ספר אחר ספר. אחר הבילויים החביבים על שתינו מתרחש בחנות הספרים הסמוכה. הילה מתיישכת על הרצפה כאגף ספרי הילדים ושולפת ספרים מתוך המדפים. זהו המצב היחיר שבו אי אפשר לחרול את חומת הריכוז שלה.

היא אוהכת מסיכות. אירועים מיוחרים. מתענגת כאורה בוגר כל כך, מעודן, כשהיא יושבת כבית קפה ואוכלת ככפית סטנה עוגת קצפת. היא מתלכלכת בשעת מעשה כמעט כמו תינוק, וכוס השתיה שלה צפויה להשפך בכל רגע, אבל יכולת ההנאה שלה מהמעמד. ראויה לסינאה.

פסיכולוגית העירונית ערכה להילה מכרק ממושך, כשהיתה כת חמש וחצי. מסקנותיה היו פסקניות. על הילה לעכור לגן מיוחר. סרכנו הצהריים, כמרחק הליכח מהכית. כדי להראות שאינגו מתוך קוצר רוח היא מתחילה לנשוך את זרועי, תטומים בחשיכה מתוך דווקאיות, נסענו לכסר כשני גנים כאלה. כאחר מהם אמרה לנו הגננת, שלדעתה מייללת, "רוצה לאכול, רוצה, רוצה". היא מושבת הילה אינטליגנטית ובעלת יכולת מנטאלית יותר מכל בחצאית שלי. העומרים מעליה צופים בה ככחולת רות. ילדי הנד. הפער יהיה גדול מדי. כשני נקלענו להמולת רואים ילדה מגודלת, יפה, שרועה על רצפת עוועים של ילרים אלימים, צורחים ומכים. חזרגו הספרמרקט, או נחלית על מעקה האלומיניום הסמוך

הילה המשיכה לכקר בגן השכונתי מתוך תחושה גוברת, שהמכוגרים כועסים עליה. הגננת החויקה בה למרות רצונה. כעכור חודש גדרשנו לשפור להילה עם חבת שלי, ולעומת זאת מה כסדר גמור. החברה חונכת, שתלווה אותה כתוך מסגרת הגן. עשינו זאת. אינה גמישה, אינה פתוחה לסוגי התנהגות חריגים. הכל, כרי שהיא לא תתחיל מסלול אלטרנטיווי לחיים הילרים שלנו הרי ניררשים לצעור כסך זמן רב לפני רגילים, שלא חידבק בה איוו סטיגמה. אכל מן גיל גיוס. אני יודעת כמלוא הגאווה, שהבת שלי הסטיגמה אי אפשר היה להימלט. הגננת היתה מיודרת לוקחת בכיס את הילדות הרגילות מאוד, כשחדבר עם אם אחת או שתיים. היא תינתה צרותיה בפני נוגע לאישיות עשירה, למקוריות מחשבה, ליכולת האמהות האלה. האימהות לחשו על אזני הילרים, נתינה, לכושר ביטוי. הילדות הרגילות מאוד לא

ילדים לקויי לאידה

שת הכוחות דלוקוי למירון מתרות כמת הצפויה על סמן מות המשגל שלהם, הגיל וזמן בתוחקות השלולת לההמת אצל 1:5 אחוזים השהות המשורה המיונסית. מכלל האובלנטית, יש ילדים הלוקים באחד מן ילדים מאלה עלולים ללקות באחד או יותר חקשיים, יש חסובלים ממורכבות של כמה מחם. מקרום ברום קיים מומצא בוירולוני כלשהו. ליקוי קשבן ריבון יחד (התכווה בפרט אחר תוך תמאופון באמצעות בדיקוה וצילום בטומוניאף, לשום גלי השות, דישום בעילות חשמלית אחרת) - מישוש ותביסת ביד (איבחון יקבע אם החפרעות

לא בל תמקרים של לקות למיודו קשורום the mires major to unit, mirita inex

שלושה אומיוינה משותפים לכל חולדים של חשו, קושו בתוחבאות בתוחב: פּרְקּווְרְצֵיּהְ לקון הלמידה לנולם רמה אומלינגיאו ממשעה (ביצוע וישנה של מטלון בלן להחקדם מעבה לה). לפוןל, דושותם תלונים, הישניתם מחוזה לרכזה רוטבות איבפולטוביות, קושו בו חיית פופוקום

Hipedio 24

בין להראות טוב ולהראות מצויין מפחיתה 10 ק"ג

מרזי מורית · רואים תוצאות

מאת נילי פרידלנדר בשיתוף רשות שמורות הטבע

.58 אל חוף דור

וחבים של חוף וים התיכון בשנה הכי יפה שלו, תל עתיק, כדים ומטמונים שחעלו מספינות טבועות, ושחת פוחוים של צבעונים, מדיות וסד הלבים על תחוף. כל היופי הזה מבנדוין קובקוב למכויילים במרבו הארץ.

זו אחד הטיולים האביביים והשלווים מותר. על שכח של שניים וחצי קילובר סובעים בסך הכל, קרוב לבביש ראשי: תוף דור,

הלינות קצרצרות לאורך ונחוף ובשביר לע בין הפרחים. אפשר גם לקחת את התשקות בעגלות והילדים ירוצו חופ" שרתנשי, ואולי נם ימצאו מטבע ערגי קה או חושים צבעוויום בחולות. טיול ל ארבע שעורו לפונות.

פול אנים נוסעים צפונה בכביש הרגוף ובתיו, עד מחלף זכרון יעקב. פונים שות (משדות) לצומת פרדים וכאן פו־ ות שמאלה, צמונה, לכביש הישן לכיוון ביבה אתרו קילומטר ותצי מניה שמא לה פנובה לקיבוץ נחשולים. יש שלט נעת על הכביש.

משת נוסעים דרוכה בכביש הישן, או שלש על הבביש המהיר ויורדים ממנו מחלף שחלית. נוסעים לכיוון צופת אר ון וצוים ימינה, דרומה, בכביש הישן, תוסקים עוד תשעה קילומטוד עד לצור מתחפולים. פומם ימינה, מערבה.

מתנקים והקריות: ניסעים מניש ואדי מילח – יש ביתת תורמוסים כהולים בצו הדוך – עד לצומת פדיק ופונים ימינה, צפונה. תוקעים עוד קילומטר וחד זי עד לצומת נחשולים, ושנים שמאלה, מערבה, לצוות

• לקיבוק נחשולים ולתל

מתין לחתודל את הטיוןל
מוץ לחתודל את הטיוןל
מוץ אליו וכנסים דוך קר
מין משולום. נכנסים לקר
מין משולום. נכנסים לקר
מין משולים. מאדוריו
מין מארשר לטייל
לינת האדות. מאדוריו
לינת הארשר לטייל
לינת הארשר לטייל
לינת ארשיו של תצאי
האים מונות ומעטיים יכר
לינו לתורו כאן בלי
מין לתורו באן בלי
מין לתורו שחכל
מין לתורו שין מיקתורים

מצפון לקיבוץ, על חחוף, רואים את חל בידי מאיר דיווגוף, שהיה אחר כך ראש דור. העיד העתיקה דור היתה עיר נמל העיר תל אביב. מרכזית במשך כאלף וחמש מאות שנה. במוזיאון רואים את מה שמצאו בחפי מאז קיץ 1979, נערכות פה חפירות, רות חל דור ומימצאים שהועלו מקרקע

ומיליונרים מטקסס משלמים שלושה הים: אוסף של עוגנים וכדים וגם ציוד אלפים דולר לעונה כדי שירשו להם לע" צבאי וכלי נשק של חיילי ופוליאון בא־ בוד בחול ובאבק. כאן היה נמל של "צויי רץ ישראל, מהמאה השמונה עשרה. הים". בתפידות נתגלה עד כה שפע מגר לילדים – חוויה מיוחדת: מתחת לבניין ון של מיתקנים ומיבנים הקשורים בים יש מערכות. אפשר גם לראות, ווה לוקח ובפעולת ספנות, דיג, הפקח ארגמן עוד שעה, את הסרטים המעניינים מחלחנות ובניית אניות. שרידים אלה שצולמו בידי הצולונים בקרקעית הים. משקפים רצף של פעילות ימית בתל המוזיאון פתוח בימים ב'ד', בין השעות דור, מהמאה החשע עשרה לפני ספירת 8.30-1300, ובקיץ 1400-1600. בשבי תות ובחגים – 14.30-10.30 ובקיץ הנוצרים. מתמאה התשע־עשרה אחרי הספירה, שדד המבנה העתיק של המיי 1400-1400. מחר ובשבת הבאה יהיו זננה, שבו כדאי לבקר ולראות את הדב" סיורים מודרכים (מומלץ) בשעות רים חיפים שמצאו בים וגם סרטים על 10.30, 11.30, 12.30. ב־13.30 – גם בא־

שמתרחשות כאן קרוב, בחוף דור. • למי שאותב ללכת:

מהתוף הולכים צפונה לחל דור, ממנו אמשרויותו אפשר להמשיך בהליכה של שניים וחצי אם יורד נשם – לנצל את הזמן לסיור לעצלנים ולכייפנים יש מסלול אחר, בר הטבע הפורתה עכשיו. סיעה

שילד, בשלהי המאה המשעיעשדה,

שקלים לחיילים וילדים – שקל וחצי.

שמורת דור הבונים:

תמודיאון נמצא בתוך הקיבוץ, לפני בית שמורת טבע ייתודית, בקיץ תופי רחצה תהאדות. הבניון נבנה בידי הברון רוטר נהדרים, בתורף ובאביב – פריחה עשירה בבר לשחות בים. בבית הארחה אפשר במיוחד. יש כאן אלפי צבעונים, נוריות, לאכול ארוחת צהריים ו/או לשתות כבית חרושת לבקבוקי זכוכית, ונוהל סחלבים וקחוונים. השמורה היא כל קפה אן חה.

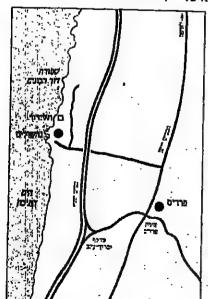
שטח החוף, מתל דור ומקיבוץ נחשו־ לים עד לחוף של מושב הבונים, צפונה מנחשולים. את השמורה לא מנקים ואין בה תחזוקה שוטפת. אל תלכלכו.

אתרי הטיול בחוף והכיקור במוזיאון, אנ לפניהם, נוסעים אל שמורת הטבע, ואל

נכעת הצכעווים. נוסעים לקיבוץ נחשולים. אתרי שחו־ צים את המסילה, פונים בכביש ימינה. נוסגנים ועוברים שער פתוח וממשיכים לנסוע שמאלה, לבריכות הדגים, ופונים מיד ימינה. נוסעים בין שתי בריכות דגים ואם יש מזל רואים עופות מים. נוטעים בדרך כורכר צהובה, צפונה כל

הדרך וישר, כל הומן. ספינות טבועות וצוללנים – הרפתקאות נגלית. הטלפון לתיאום ביקורי קבוצות: בסוף הדון בריכה גדולה. לפניה – מיש־ מס 390950. דמי כניסה: למבוגר 2.50 טח בורכר. לעצור ולהשגיח לא לרדת מהכורכר כדי לא לשקוע בבוץ.

הליכה ברגל על הגבעה, רצוי בשבילים, בדי לא לרמוס את השטיחים של הצב־ עונים, הסחלבים והנוריות. מה שהולי ק"ם אל הביפרצים, המעדה הכחולה. במוזיאון ואחר כך לטייל בשטחים הפ" כים יותר צפונה, הפריחה עשירה יותר. ולחתך שמורת הטבע הפורות. בסך הכל תוחים. הכי יפה לשלב את הביקור במו" חוורים לרכב ונוסעים חזרה באותה דוך זו הליכה של חמישה ק"ם הלוך וחזור. זיאון בין הטיול בחוף לטיול בשמורת לקיבוץ וחשולים (500 נפשות, 250 חבר רים). ואם התחלתם בפרחים, עכשיו הו־ מן לבקר במוזיאון וללכת לאורך החוף. טיול שמתאים גם לתופשות חג הפסח. אז יהיו פחות פרחים, אבל אפשר יהיה

27 waeain

יורם, טייס חיל האוויר, נהרג באימונים. נויה, עתונאית, מתנקקו ולהוציא לאור ספר עליו ולזכרו. החומרים העומדים לרשותה הם השתקפויות דמותו בפריזמה המורכבת מעיני אמן, חברתו, חברו־מפקדו ואהונה ושיח המפקד. "קסם הלענה", ספר מאת דורית לנדס. סיפורו של הזכרון האנושי, חמקמק, מתעתע, בוגדני, משתנה. לא ראשומון. כן נסיון להראות שהחסיות שבראיית הדברים ואת הכפייה שבקיומנו. ראיון ראשון.

> תבתי את הסיפור. שיבצתי את כל הקטעים היפים ביותר במכחבים. לקוחתי את הדפים לחבר של אבא, מו"ל. הוא הסתכל עלי מלמעלה למטה. ראיתי בעינין שהוא מעריך שאני זקוקה לזיון. גם אמר כמח דברים בכיוון. אבל הוא היה די מקצועי לחעביר את החומר לקורא מקצועי. אחר כך, בטלפון, ושמע כמי שלא מאמין. עד הפנישה הספיק כנראה לקרוא חלק מהניירות. בעיניו היה מבט של תהייה. משתו מסוג: אני מכיר אותך מאז שהיית ילדה קטות. מאיפת הוצאת את כל זהו רציתי להבהיר לו בעניין של מכיר אותך ומאיפה אבל במקום זת הבהרתי לו שקטעי המכתבים הם אמיתיים לגמרי. גם אן לא נחה דעתו. אכל הוא החליט להוציא את חספר".

"לא הייתי מוכנה להשתוללות שהחלה או. טלפונים מהעתונים ומהמקומונים. 'ערב חדש' ישמח לארת אותי אם אנטיח להם בלעדיות. כו"ל 'זה הזמן'. היו שגרסו שאבי או אמי כתבו את הספר ואני גולתי מהם את התהילה. המסיבות. הייתי לפרסונה, וזה כליכך לא מה שרציתי כחיים.

– אז נכחוב כל מיני דברים ששמענו, בלי לעמת אוחם עם הגירסה

- "תעשו מה שאתם רוצים. זו מדינה הופשית".

בעניין הרווקות

שלי ואם טוב

לי בה. חמיד

יש מה לשפר.

החלטית שטוב

לי ברונקותי".

ולא אמרתי

"כמובן שהשיחה חזן מסחרסה בבוא העת, בכחובים, בשמוסיפים ליחירות המשתמעת שלי גם נופך של גסות. אני מנתה אבל את מי זת

טקסט מהחיים ומהספרות. דורית לנדס כתנה אותו בספרה "קסם הלענה" (ספריית "מעריב"), וגם אמרה כדיוק את אשר אמרה אחת מגיבורות ספרה, נויה: "אני לא מחראיינת". וכשאמרו לה – "אגל יש לך חובה כלפי הקוראים" – השיבה מה שהשיבה נויה: "אני לא חייבת דבר

בסופו של רבר התרככה דורית, והרי היא באה מתוך הבראנז'ה. גם עתונאית, גם עורכת ספרים וגם סופרת שהפתיעה את המו"ל שלה (כדיוק כמו נויה) בכתביד מרחק ומיוחר במינו שהילך קסם באורת מיידי על עורך הספרייה, אריה גיר. הוא מיהר לתת את הסכמתו להוצאת "קסם הלענה" לאור עוד בטרם יצאת דורית לנדס מן האנונימיות שעטתה על עצמה כאשר הסוכנת שלה מסרה לו את

כתביהיר לעיון. "נאמר לי שמדובר בסופר. אמרתיו אבל זה כאילו אשה כתבה אותו. חזרו ואמרה לא, זה גכר. וכשההטעייה היתה מושלמת גילו לי שוו רורית. דורית שאגי מכיר כעורכת מדור ספרי עיון נספריית

"קסם הלענה" מספר את סיפורו של יורמ, טיים חיל האוויר הישראלי שנהרג בטיסת אימוגים, כפי שהוא נראה כפריומה המורכבת מעיני דינה אמו, טלי חברתו, אורי חברו הטוב – שהוא גם מפקד הטייטת שלו – מירה אהוכתו – שהיא גם רעיית מפקר הטייסת ונויה, המקבצת את גירסותיהם של כל מקורבי יורם ומתלבטת בעריכת הספר עליו ולזכרו.

רורית, המסרבת להשתלב בדמותה של נויה אבל אינה מותירה מקום לספק שחלקים ממנה אינם יכולים להיות אלא חלקים של ונויה, נותנת על גכ ספרה הצהרת כוונות: "זה

לא ספר. לא ייצא מזה שום ספר. כראי שהדברים יהיו ברורים מעכשיו. חודשיים מחיי וערומה של ניירות. תצלומים. כמה קלטות. אחזיר להם הכל. יחד עם המנדט. אי־אפשר להוציא מזה אדם אלא סחם קרעי חיים שאינם שייכים זה לזה, שנתערבלו ככוח, כדרך שאנשים נתקלים בחיים. צריך עוד סיבהז מה ראיתי להיקלע למערבולת התהייה והשחזור של אחרים, אין לי מה לומר בעד עצמי".

בך גויה. ודוריתו "אני לא רוצה לומר מה אני רואה ומה אני חושכת על הספר הוח. כל אחד מן העוראים יכול לראות בו מה שהוא רוצה. כל מה שיראה – מקובל עלי". הרתיעה שלה מן הפרשנות אינה נעררת גוון אנוכי: "לא אניר כל מה שרציתי לעשות בספר מפני שאולי לא

מאת תמר אבידר מאת תמר אבידר מולומים: שמואל דחמני

דורית לנדק: "כאשר אינך. צריך לעשות אותם 😄 אתה נאלץ לעשותם בכפייה, בצורה הרבה פחות נוחה ובמתיר יותר

Biaeala 28

29 BIDEDID

"בעיותי נפתרו באוכן אומומטי"

הסרווה הבינלאומי בע"ם

רוד" בן יעקב 11 ת"ך 143 מיקור 1111

איזור התעשיה בויברק טלי 769012, 747049 סניפיםו חיפון - חל־אביב - ירושלים - אילה

"סוף סוף ניליתי את חדרך הטובה ביותר לניצול אפטימלי של כת העבודה המקצועי העומד לרשותי, וכל זאת תור בדי שיפור רווחת העובד. חב' המרווה מציעה גם לך פתרון יעול, מהיר והיגיוני אשר יספק לעובדיר מזון ושחיה בכל שעות היממה ללא העסקת עובדי שרות מיוחדים. פתרון זה יאפשר לעובדוך להקדיש את זמנם אר ורק למטרה אליה יועדו וברווחה מקסימלית".

כנקים מפעלים ומוסדות אוניברסיטאות : () בתי חולים | מרכזים דמואיים מחשבים 🌘 מחשבים

האוטומטים של המדווה בכל מקום:

(ומל התעופה בן גודיוו) ס רשות שדות התעופה בן גודיוו)

מחלקת שיווקית למכונות חדשות ומשופצות בהדנעות צאתו של הספר לשוק. בתואי אשראי נוחים ובחיבית בנקאית.

'חדלתי לכתוב טימרים קצרים בגלל סימור שפרסמתי נהחמוטטות של בחורה. והו אותי עם

תרדי מוה". ובכל זאתו

לאמת אבל הביצו את המאמר ליריעתיי. ודייקנות תולדה של השנים הארוכות בון סכלה מנכות קלה. משלם בבברים המנוחים כפי חברה שלה למדה "כי לא היה לי שם אף יום טוב. (מרובר

המרירות

פלוווים". פניה נותרים התומים והיא ממשיכה לעצור מושוויה גם כשאומרים לד: אחזי, איזה ספרו קראנו צוון כלי שיבולנו להפסיק. מפים שעיין אין מאתריהם הצי תריסר ספרים מאצרי דודית ספר נעודים כשם "דסיסים" שלא עורר פקה בקרתרספר) מאזכרים את תחושת הלידה

צלי זה בתחלם לא כך. שום לירה. זה דומה יותר לאגדה סינית על ילד שמצא נחש קטן בדרכו לבית־הספר. ווא לקה אותו, החביא אותו במכתבה האביל אותו יומדיום, עד שהצחש גדל ולא יכול היה ישר לתביאו. אז הוא שחויר אוונו כשרה. כינתיים כגר הלד תעשה פתקציער בארצו ואו מגיעה אליו ידיעה כי חקון ענק מטיל חיתיתו על הסביבה. הוא חושר סוה הנחש שלו – נוסל על עצמו אחריות ויוצא לממחד עמר. הנמשל הוא הספר, שבימים אלה הרל להיות עניינה הפרסי ונפתח לציבור. היא, התתומה

פליו, לוקחת על עצמה את האחריות. חריו המתנסתת בקלות ויושבת על מאנריידע תים, פיי לימודים ועבודה באקרמיה ושנים של היותה תולעת מפרים בשל אירדעי־בריאות בתקופת ילרותה צינה צצה כלשונה כשהיא מתבקשת, לראשונה, לוציר את הרעקן שמאחורי הסיפור. "רציתי להראות אך אתו סיפור נראה אחרת בעיני אנשים שונים... וד הוכרונות מתעתעים כדבו. הספר אינו ראשומון, מז נטיון להראות את היחסיות שבראיית הרברים. אנשים באים לדבר על אחר,

שאיננו, ובעצם מדברים על עצמם. רציתי גם להראות את הבפייה של הקיום שלנו פה. זה הרעיון, ואני כאמת לא יודעת אם הגעתי להמחיש זאת. את שואלת איך בכלל נולד מין רעיון כוהז והרי אני חיה כאן ויש לי קשרים עם אנשי חיל.

בראיון עם סופר כגון לקוחים-מן-המציאות נתסלות בחומת שתיקה

שת ומש או שמונה שנים. כתבתי משתו והזרתי, צל לא שתיתי את הקונספציה. ככל פעם כשעלה לי דיתי את העניין השלבר. השערה גסה: החלוקה של המבחן הפסיכושכני שלה, פשוט לא רצו לוותר פידותית לפרקים שרקים כה עצמאיים היא שסייעה עליה.

לבלצאו מן הפלונטר.

דורית לנדס: "איני מסוגלת להכין את אלה ששואלים אותי: למה ספר. זהרי אתה עושה דבר פשוט משום שרצית לעשות אותו, הזיה צריך לעשות. דבר טבעי אינו זקוק להטבו".

- כמו של אתת שיצאה מה'ווג'. תושבים שהיא מבובות בגימנסיה 'הרצליה' – ת.א.) בבית־הספר היסורי רצו מי יודע מה על בגדים, אכל מה, היא חקנה משהו. מעל לכל - שנחשוב. בתיכון רצו - מעל לכל - שלא בארבעים שקל חה נראה עליה כמו מיליון דולר".

> תברה אחרת: "יש לה תרמית של סנובית והיא מודעת לזה. מי שווכה להתקרב אליה לומד שכל המעטה הקשוח הזה הוא תולדה של פגיעות ורגישות מאוד גבוות. אכל היא בכלל לא כמו שהיא נראית. היא איכפתניקית, יודעת להעניק זום – ומאור־מאוד צמאת לתום. צריך רק לתושיט לה יר כדי לקבל את הפידבק. רק משעה שהיא בוטחת במישהו היא מפוגלת לתת לו

בית־הספר היסודי שלמרה בו בצפון תל־אכיב, "רובטב", אותו היא זוכרת בערגה, היו לילדים סיבות להערין אותה. לא בגלל ציוניה תגבוהים (והיו לה) אלא כשל הסכא

"התפנקתי כגלידה. זה היה חלק־בלתי נפרד מאמרי פרשנות ומאמרי מערכת בנושאי שלה: "ויטמן של הגלירה". מתחיים. שרצתי הרבה אצל סכא ואו היתה לי גלידה ברית־המועצות. ('היום אני יודעת שמוטכ היה אילו ככל שרציתי. ברור שאו – לפני שהיו האריוות באתי לשם מרכיבה משקפי קרן..."). מאו ככר הספיקה המיוחדות – קשה היה לקחת גלירה הביתה. זה היה לשמוע אלפי פעמים את השאלה עם־הקריצה: "מה מבצע לוגימטי מסובך. לכן הילדים לא ראו אותי שוחה עושה בחורה נחמרה כמוך בסובייטולוגיה". בגלירה.

תמיד היה בבית פונקציה של עבודה, ולימדו אותנו שונא אינו נדל על העצים". הילראת שלה לא היתה מתובלת רק בגלירה. בניל

שנה נפגעה דורית כשיתוק ילרים (המצאת נסיוכ שלאתיה חיוך של יבחייך, החימון של יונה סאלק הגיעה שנה לאתר מכן). כזכות טיפולים רבים וסבלנות אין קק של חהורים היא לא "תביטי, אני בכלל לא נוקקה למכשירים. כשהניעה לגיל גיוס החליטו בוועדה מתת לתהליך תה של תבתיבה. התעסקתי עם הספר הרפואית שהיא "מקרת גבולי", בעלת קרסול רגיש העלול להיפגע. מירת הוהירות הכריעה והוחלט שלא לגייסה. עד או היא הועכרה משך חורשים מווערה אים ועיה, שידבעתי אותו. כשהיו לי יותר משתי לוועדה, ולמרות שכל המחוור שלה לא נויים (יהיו או שותו – הרסמיי. גם כשכתבתי את הבירסה הזו עדיין יותר מדי בנות כצבא") – המשיכו לטרטר אותה, את לו ביותי בטוחה שאני אכן עושה ואת. ישנו תרגע פגועת היפוליו", ולפקפק אם אכן יש לשתררה מן ספר יודע אם אתה כותב זאת לעצמר, או לא תקראו השירות. רק לאתר שנים רבות נתגלתה לה הסיבה לש ניכור, הדבה מאוד זמן, כשישבתי עם הצמר, לא האמיתית: לאתר שהיו בידי צה"ל התוצאות הגבוהות

ושארים ווענים היא צנועה, ישרה, הצלחה". המתמאות זורמות מסיו: "היא צנועה, ישרה, השלחה". המתמאות זורמות מסיו: "היא צנועה, ישרה, השל ישם הצלחה". המתמאות זורמות מסיו: "היא צנועה, ישרה, מים לנסקי שהתה מאוד ידועה בשנות התמישים בשהיה קומוין – הירשו לי לחזור הביתה בשלוש בועזת, אינטליגנטית מאוד, עם איי. קיו. גבוה מאוד, ומרכז בשלוש ביתה מאוד ידועה בשנות התמישים בשהיה קומוין הירשו לי לחזור הביתה בשלוש תיקק ממנה, המדברת על קסם המדירות, מובאת בעוד שאת אחותי היו מחזירים הביתה בחשע יודעת שפות פרפקט. היא גם מאוד אטרקטיווית ונעים ביתה בחשע לכם המדירות, מובאת בושר בעוד שאת אחותי היו מחזירים בישר שאם שומר היוא אחות שארוד להשמות אותו מער. שלמה נודר נסקי כתב עליה את אחד בערב, באום ההורים עודרו אותי לנסוע לבר לתרילי. השתח ביים בערב, באום ההורים עודרו אותי לנסוע לבר לתרילי.

מו פלה הניכרת גם בדופעה ממוחשבת באיפור רורית מסרבת לנקוב בשם בית הספר התיכון כו הטלתי עליה עור זעור מטלוח".

נחשוב. רצו שנרקלם. הייתי ארם ממושמע עם ציונים טובים בהתנהנות – אך לא נוחה לתכתיבים חשיבתיים. בתיכון הלכו לי פתאום כל הכיף והתופש שהיו לי ברובנוב". תעודת הכגרות שלה גדושה בעשיריות "אכל, באמת, מה זה חשוב. במחזור היו כליכך הרבה תלמידים לא מזהירים שעכשיו הם משגעים בתחום

הקריירה האוניברסיטאית שלה היתה מהירה: צשיתי כמה תארים באוניברסיטה העכרית ואחרייכן בתל־אכיב". פירוט: ספרות אנגלית, לימודים רוסיים, היסטוריה רוטית, היסטוריה צכאית. אחרי־כן היתה אסיסטנטית, אחראית־מחקר ואחראית על מחלקה כה עבדה העילית של המקצוע במכון לחקר ברית־המועצות.

בגיל עשרים מתייצכת דורית, לכושה במכנסונים לוהטים, במערכת עתון "הארץ" ומתחילה לכתוכ

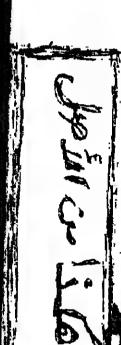
"יררתי פעם לדפוס עם פרשנות צמורה לעמור ראשון, וכשבאו להעיף אותי משם אמרתי: אכל יש לי "ההזרים מאוד הדגישו את ערך העכודה. הם, פה רשימה. הם לא האמינו שרורית לנדס זו אני. שעברו עם הסבא, עמדו על הרגלים הרבה שעות. כסף השכנו שאת קומוניסטית זקנה בת המישים'. מילא, בת

חמישים, אבל – קומוניסטית?" יאיר קוטלר, מי שהיה אז עורך מישנה של עתון "הארץ", היה המגלה שלה, כמעט העורך הפרטי שלה, מי שנונן עליה בפני הגברריה תותיקה בעתונו שלא ראו בעין יפה את נסיקתה של דורית הישר למאמרים הראשיים (הנערה היתה אז, צריך לחוור זלזכור, רק בת עשרים). קוטלר מדבר עליה ער היום בהערכה רכה וכחיבה פטרונית שאינו משתדל להסתירה:

יפשתי אז כשרונות חרשים לעתון והייתי זקוק למי שישגיה על מרינות מזרח אירופה. שיקרא את 'פראכדה' רלה־מונר׳ בנושאים הללו. מוכירתי, רותי פזי, המליצה – ורורית הופיעה, הופעה די תוצפנית. המכנסוגים שלה עוררו סערה במערכת. מיד יהיה לעודר אותה לכתוב לא רק בתחום שלה, על הצורים העניקו לה בשתון רב. "הם קיבלו אותי כמו מרינות מזרח אירופה. עשיתי זאת, והיא היתה סיפור משבים היותר מופלאים שלו, לא זכיתי לשרא זאת האולי גם האמביציה שלה להצטיין בלימורים היא האו מורחת. העורך הראשי, גרשום שוקן, היה שואל אותי כל פעם: 'מי זאתז היא כותכת לא רע'. ואני

(משך בעמוד 35)

31 Viaesio

אני פיין שמעקער עם שאיפועילמית עד כדי נודניקיה

אתםי חיית רוצה לראייוז <u>את איכולדה מרקוס.</u>

<u>אשים שאני אחראי עליחם ולעמוד בלחצים.</u>

ודי לל משוני אוד כל מכונית זה סיפור אור של

באנים (פיצוב אני תושב שאני נהג מצויין, קצח

את מונים על הכבישן כרמוור תמיד מונים את

מאור בולם מאתור בואה את כולם מאתור

אואל לכף אבל לא הייתי משתתף במירוץ של

אותב כל מומיקה תוץ מאשר רוק כאמאה

מאם אוהב שירום ישראליים, ומרים כמו שלומית

לים אמייקנים, נוספלם, ספריוםואלם, הרמוניות ביאונות בושוות גורולות, מחליה ג'קסון, ארתה

או שירי בוטרים של טומי אתני פודר ואורים. מעול לשכן: שבועיים ולהקשיב למקהלת הצבא שלם שנם אהנתי מוסיקה מלאמית: היום פעות יכל

לעל הלבשתי את כתי בנדי תו, וישכנו מאסקתאמת אני, בעיניום, מספועעה

שוני עופרים, אריק איינשטייו, בוריון בלרון.

שיש לי אנישירן ולא מוכן להסתכן.

⊈תומובק אותה בכוח, שלא תברח.

און אישיות בת-זמנו אתה מעריך במיוחדו <u>פרופסור ישעיהו לייבוביץ. כלי שום קשר</u>

אתה אדם חזקז במהז <u>תמיד הייתי מנהיג של קבוצות קטנות. אני יודע להפעיל נכון</u>

בה עלב אבילם שלךז <u>שאין אצלי שטחים אפורים. הכל שחור ולבן. לפעמים אני יותר מדי</u>

פח וברון הילדות החזק שלךו <u>אני בכתה א', מאוהב במורה אראלה, רודף אחריה בהפס</u>ר

מה אתה שונא בארקז <u>את הרעש, הוולגריות ביחסים, הדחיפות בתור, הפקידה שמדברת</u>

אתו תוך לעיסת מטטיק, הכפייה הדתית, המצב הפוליטי שאין מי שיכול להתחמק

שהאדיות עליו ואלימות בכל צורותיה, גם כשחיא נובעת מהחלטות ממשלה ובפרט

אחרי אילו נשים אתה מסובב את הראשו <u>גבוהות, צבע עור כהה, שיער ארוך, ישבן בולט</u>

ראיתי שוה נורא, נמתח, מצולם ביוויות לא נכונות,

אכובה עצומה. אני מעדיף תיאשרון, בעיקר הצמות

קאבריות. אני כנראה מהכודרים שישכן שלוש רחצי

מדבר אלי, אני מחפש בתיאטרון גירוי אינטלקטואלי

ביני לבין אשתי יש שיוויון מלא,

אני לא המהרג'ה עם ה־130 ק"ג

שרוהצים לו רגליום, אכל מעולם

לא החלפתי לילדי חיתולו.

ושותיו. אני מסוגל לשמוע אותו על כל נושא. לדעתי הוא התגלמות המלה "חוכמה".

אַצ אָשִית הסטורית אתה מעדיך במיוחדו <u>צ'רצ'יל, שייקסמיר, משה רבנו.</u>

עמד על דעתי. לוקה ברגשנות יתר; דמעות מפילות אצלי את כל החומות.

מהיעואלי בעיניךו <u>רקפות בואדי בקריתיטבעון והשירים של אסתר עופרים.</u>

בשהא מופנית נגד חלשים. וערביי ישראל הם החלשים לעומת יהודי ישראל.

גשה השתנית בשנים האחרונות: <u>היום אני פחות שולף, יותר שקול ופחות סבלני.</u>

רפי גינת

מפיק, עורך ומגיש בעלוויזית

בקרית־טבעון, למד בריאלו דיפה.

חופיע כזמר בלהקת כרמון, להקת

"חברושים" ועוד. חיה וער שליח

מ"בול", עבר קורס כתבי ספורט

בטלוויזיה, היה כתב ספורט, עורך

"מבט ספורט", כחב ואח"ב עורר,

מפיק ומגיש "כלבוטק" ו"בשידור

かずらか さいれんはん ヘサラバン かい イントンだい

אגי שונא מלסטיק. והיום, בעיסר בוצ"ל, ולפעמים פה

האדומה, היא הישנה. כחו"ל אני הולך לראות

צהלה. נשני פעם שניה, אב לכת

חוקר". מ־86' הוא מנהל את

(מאשתו הראשונה) ובן.

בן 39. נולד בירושלים, גדל

הר מהכייפים הקטנים שלי זה לקפוץ כיום ב שישי כצורים לטיכוב כרוום חליאביב, לה כין שקית־שבת. לקרדה תורכית מעושגת, סלמי הונגרי, גבינות צופתיות, עלי גפן, 💳 ככר רגים, צרפות, דליקטסים. וכשאתה רעב פותחים לך להמניה כולגרית גדולה וממלאים בכל טוב, ואתה קונה תוך כרי אכילה. שלא לרבר על השוקולרים והפרלינים הכלגים שעפים שם חופשי.

דרום תל־אכיב זה ריח נצחי של ספח קלוי ופיצוחים. ועמך, אנשים עוברים שכאים והולכים, אקשן, כמו לב פועם. אני רגיל לחנוחה, אבל את החברה האלה, חיים רפאל בלויגסקי, חיים מפיג'וטו ואחרים, אני מכיר עוד לפני שהייתי ככלבוטק אין זיוף בטקסטים שלחם וגם לא כקצ קבל. חורכי, יבש, כמו שצריך, כלי מצנות מסכים, אם אני מצלים לרוות רק כגנות, במרסקים ומתחת לכרך, הסיבות לכך נפצאות כרווס ת'א ונארוחות שכת אצל אמא של באוה, שאי אפשר לעמות כפני האוכל שלה

הבייף השני זה ענתישות. השעונים, הרחישים, הציורים, כוכות התרסינה שאת רואה, היפות ביותר הן יררונר" ויגיאסן אוקיופייד" קישש נהרר, לאז אני מת עליהן. בכל פרים עחים יש משהו אסטטי שאין יברברים וחישים. אחת רואה איר עבון ביר על כל פיתות בעל, וכל קישום עומר בריוק במקום, יפה יווער מתמודרגי הכי יפה, ובאיכות יותר גבוהה, עור לא -רְאוֹתְלְ שִׁירֶה לשנה מסיכית או מונון עתיק מדיקט: אמילו הבננות התעבכיות זה פלסטים. פלסטים זה המספתי לקלות כי אין יותר מקום בבית, אבל אני עגבניה כתומה, של סופרפרקם, הקטנה, הבאלדי עריין שהתובב לפעמים במבירות פומכיות, בשוומי

> אַני אותם און התחושה של פבר ישן רווים אוי דבץ שוים, משרו ברנה של חישן גורם לי הפרגשות.

מוויאונים. אבל יש בי משהו רכושניו אני מעדיף שישטשים. כוצויות לראות את הדבוים בחנות ולדעת קאם כובה או ציור ישו יסגאו זון בעיני, אובל לרכוש אותם. 817E31032

עם הפלפלים השחורים השלמים שאני מקבל ממרטיניק ופלפל לכן, מרוסק, מיוחד: אבל נפסים כי

אני משוגע על נארגשים. מוכרח שיהיה לי כל פטנט אלקטרוני קטו, כל חידוש. אני רואה ומיד נרלף מתלהב מהר, ואח"כ לא נוגע כזה. אני לא יודע לחסד כל מה שאנתנו מרוויחים הולך על שמויות. אני עום קשה, רץ בלילות, מרצה, מתראיין, אבל אם אראה טלוויזיה כגודל קופסת גפרורים, אחיה הפראייו הראשון שיקנה אותה. אני מפתיע את אשתי כהפת מטנטים למטבו, אבל היא כמעט שלא משתמשת כוה ותאמת שהיא צורקת. הם יפים כמבט ראשון, אבל כדי לתתוך בצל אחר צריך אחים לנקות חצי שעת נאה היא בשלנית טובה. מרי פעם אנחנו מומינים חברים ואני מבשל הכי אותב להכין סטיים ארפואוור, אכלתי את הסטיים הזה במסעדות רבות כארץ ובחריל ונוכחתי ששלי הכי מוב. לוקח לי כמעם שעה להכים

אם אתחיל לרכר על אוכל, לא נצא מות אני אוהב מכוביות יש משהו במכונית שוופר אותך, היצור עם חבסך הגרולה והרגליים הקשנות למפרמן, שולט במכונה שתיאורטיות יותר חוקה לשן מדוקפו ער היום חיד לי 41 מכוניות. אני מחקיד שום קשר למתיר או להתקומות במודל. מחלוף בשכלי

"אם אני מצליח לרזות רק בנכות במרפקים ומתחת לברך, זה בגלל המערניות של דרום ת"א והארוחות אצר אמא של אשתי, שאיאפשר לעמור בפני האוכל שלה"?

קטעים ממחוותיו. אצלו לא מעיפים אווירונים כרי פה הדלק שלך: <u>אני קרייריסט ואני מאוד אוהב את טעם ההצלחה. ובקופסה הקטנה יש</u> להרשים. הדרמה היא בטקסט. הומור של טקסט מצחיק אותי, לא עוגות מין כוח שכשאתה מוצל אותו לדברים חיוביים, זה סיפוק אדיר. מה תתצלחה הנדולה שלךו כלבוטק. הכחבה על חסידי אומות העולם שזיעועה והביאה

בפרצוף. אני יודע שצ'פלין גאון, אכל אלי הוא לא מדבר. מצחיקים אותי הגששים, הקטעים של גדעון רייכר, הומור אנגלי לא ברוטאלי, הריאלוגים בין זולטר מתאו לג'ק למון, ויותר מכולם – דני קיי. אני רואה הרבה טלוויזיה, זה חלק מעכורתי. אין לי זמן ל"דיינסטי" וכאלה, אכל אני משתדל לראות את ההפקות המקוריות, חדשות, מוקר, מכט שני וספורט. מאז ששידרתי את משחקי הגביע העולמי מספרד הפסקתי ללכת למשחקים בארץ. את האורגזמות הספורטיביות אני מקבל במשחקי הכדורסל של מככי ת"א בגביע אירופה. נהנה להיות הכרוז, בהתנדבות, כבר 13 שנה. מאוד אוהכ את "הופה היי", גם כגלל העשייה המקצועית וגם מפני שזו התוכנית שתופסת את בני, ליאור, ולראות אותו צופה, זה פשוט משגע.

"אני אוהב מכוניות. יש משהו במכונית שהופך אותך, היצור עם

אינטואיצית. אני לא כא עם תטריט מוכן..

ליאור אני משחקו מטייל.

באחן היא הבעל הבית, זו שומול וי שעע שנשווי

להשתולל, לשחק איתו, זה כן- היא ראיונה: גוויית ברצקי דאמע שלון ואני הצעצועי אולום: באובן קשטרוי

הבטו הגדולה והרגליים הקטנות, לסופרמן, שולט במכונה שתיאורטית יותר חזקה ממך". בארץ אנחנו נופשים באילת או בטבריה. גם

בתו"ל הבילוי החביב עלינו זה ים. יוון, קפריסין, להיורק על חוף כמלון 5 כוככים. בגלל המימרים והתכונות שלי אני לא יכול להיות בכונגלו. אני פיין־שמעקער. יש לי שאיפה, עד כדי נודגיקיות, לשלמות. וזה מתכטא בכית ובעבורה. לא יכול לסכול חדר לא מסודר. כשאני עורך סרט לשירור, אני מתעצבן מחלטוריזם, מטעויות שניתן היה למנוע אותן. אולי אני נותן משקל יתר לפרטים. ואני שונא מאחרים. ארם המאחר לפגישה, ויהיה הגאון הכי גדול, לרעתי אינו רציני. זו אוכססיה שירשתי מאמי, היקית. אבל התכונה הכי דומיננטית שלי היא האינטואיציה. כל ההחלטות האישיות, המשפחתיות, בעכורה, הכל

כשאינני יכול להררם, אני מנקר מלים, מתחבט בבעיות דקדוק. החלק הכי אהוב עלי ככתבה זה הכנת הכיתוב, אני לא אוהב שירה שנאנסת ע"י משקלים וחרוזים, אכל מאור אוהכ, למשל, את יאיר הורביץ. מרי פעם אני "מגלה" אנשים. סרי, למשל. יושב מול רם עכרון תימני מצומק, לא מרשים, ומרכר עכרית יפהפיה. בכוקר רצתי לקנות את הספר ובלעתי אותו בתענוג. אני קורא ספרות מקצועית וביאוגרסיוה: צ'רצ'יל, דיין, סאראת. איתו היתה לי חוויה בלתיינשכתת. בשעמרתי מולו הרגשתי כמו חשמל. גבר יפהיתואר, עם צבע עור כההימאט, הרבה יותר גבוה משנראה בטלוויזיה, עם עיניים מהפנטות

וכאריומה שנשפכת מהאוניים. הכיף הכי גרול שלי זה להאות את ליאור ואת שעות ב־עלובי תחים" וחשבו שמספים שעה וחצי. נטלי בת ה־12 יותר כשהיא נכנסת, הוא לא מכיר אף אחר יש לה חדר בכיחנו והיא נמצאת אצלנו הרכה. כלונדון השינו לו כרטים ל"פנטום האופרה". בקה אני לא לוחץ עליה, אבל היא יודעת שהישניה מרחימה, משחק מעולה, ואין עלילה המג הוה לא בלימורים חשובים לי וכשיש תוצאות מבחן היא מטלמנת ישר לעכורה אנחנו מרכים לשוחה עם לא שלמות טכנית. שורשימו אותי בטכסט - לא

שתרפוק מסמר. כזה אנן גרוצו אני לא שוטף היצחה ולא דוחץ כלים, רק מוריד אשפה כורך לעבודה ולא בגלל שוביניום אלא בגלל עצלות. למולי, היא חרוצה יש ביננר שיוויון פלא, אנו לא המהרג'ה עם ה־130 פ"ג שרנתצים לו רגליים, אכל מעולם לא החלפתי לילר איתול: אגי לא פוכ כוה להשתולל: לשחק איתו, זה בן, היא ואמא שלו, ואני הצעצוע.

33 មានខេត្តកំពុ

DWAN וינה, 13 במארס 1938. היטלר מכריז על סיפוח אוסטריה לרייך השלישי. ב"כיכר הגיבורים" במרכז

העיר מקבלים את הבשורה בתרועות שמחה היסטריות. לדעת חוקרים, האוסטרים עצמם כפו על היטלר את הפלישה והסיפוח. הוא אולי היה מסתפק כ"שליט־בובה" גרמני. אבל כשחצה את הגבול למולדתו וצפה כקבלת הפנים הנלהבת – לא יכול היה לעמוד כפני הפיתוי. השנה, שנת ה־50 ל"אנשלוס" ושנת השיא לשערוריית ואלדהיים המתמשכת, מופיעים היסטוריונים ואנשי־מדע כפני ציכורים שונים כאוסטריה, שואלים שאלות קשות ומנסים להציב מראה מול פני אורחיה. מלאכה קשה.

מאת שאול כן־חיים וריצ'רד ארנולד, וינה

שמשיה "גם אני תוכיתי על ידי חבורה של נאצים צמצים שכבר שלפו מביסיתם את סרטי צלב הקרס. - ציי נשבר, וכאשר ונורי לשתוני לרומא, היה הדינג' ווונ הפבעת המטכב את ליבה של וינה – חסום נימן צם מתוחשל ששר שירי לכת נאציים.

"מ אנו נצפורט להישאר כבית. אותה שעה כבר שו תב העלכים ברעבות סמלים נאציים. אלה שלא לניו צותם, היו לכטח יהודים... כבר אז, בתחילת להיסטוריה בת זמננו בוינה היא מסכימה עם התאור מהלק, היה היתודי נוצח אף מכלב. כלבים לפחות שהובא למעלה: "הדבר החמה בעיני הוא שהאוסטרים כאומטריה מהננת אנורת צער בעלי חיים. ליתרים לא היתה שום הגבה".

ימה ולותמלט על נמשם. שלא כמו יהודי גרמנית, זהה כזה לא כם כו העוז לצאת נגר התומעה ישראל זינגר, מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי, סיפר בומנו על להם לא נותר זמן לחשתעשע כאשליות. דם פתרו לידה המנית משאירים מאתריהם הכל, רק בילומי אבין שמצא כאו ובהם נראה האר בהשפלתו. לצימה המנית משאירים מאתריהם הכל, רק למלק להביותים הסבנות שהיו מבת חלקם עוד בשמבויחים אותו לנקות את הרווב, וש לו זכות מלאה בכתייספר טווחים של שבורות שבותרותיהו מתחילות למשתים של שבורות שבותרותיהו מתחילות לפי שואצים ביסט את שלטונם. לטעון ננד אופטריה הנאצית".

לצדל אתה הנודעה פרופמור אריקה "כיום אני הוששהו מפני מורשורה שבשנה בוהנים את מירת השפעת הנאצים האוסטרים על אתה הנשים האמיצות הגבשה הנאצים האוסטרים על אתה הנשים האמיצות הגבשה הנודרת ברום והמשר בעמוד 137 מולה אתה הנשים האמיצות הגבשה המודרת מירוב מולה אתה המודרת ה שדעה אומשרה כדור הזה, פגשנו במשרדה במכון הבאה יישכה הבל, ואוסטריה תראה עצמה מטורות". אוסטרים לארולף היטלר, היא כיום מגרש חכרת מועצת הקהילה היהורית ניו"ר הוערה

"זה היה יום אכיכי נחרר. השמש זרחה, אכל פלוני בעצר, פלמוני תוכה. עתה התתור לנו שכל אנחנו נשארנו ככית. כמונו עשו כל יהודי העיר ורכים שמועות הזוועה שהגיעונו מגרמניה ולא רצינו לחת כהן אמון, היו אמת לאמיתה. המחשבה הבאה שהבויקה הסוף. כאשר נשמע רעש מנועי המטוסים שחלפו בשמי כמוחי היתה: אם אנו לא האמנו ליתודי נרמניה העיר, נאחונו פחר, כל אותו יום לא בא אוכל לפינו. האשמנום בהנזמה, מי יאמין לנוז" האומבודסמן אברהם ריישר כבניין הקהילה היהודית ברובע ה־18 של וינה, לכין ביתה של הגברה וינה, ובעוד היא אומרת על עצמה יהייתי תמיםה

חודשי המעצר שעברו עלי עוד כימי שושניו, שראה לא האמינו למראה עיניהם בתוך שבוע ימים הספיס ההמולה מעוררת החלחלה נשמעה היטב גם בסוציאליסטים אויבים כנמש מאז נשארתי ספונה האוסטרים לעשות יותר משעשו הגרמנים בחמש

יכר הגיבורים כה הריעו לפני 50 שנה רכבות בשורות המפלגה הסוציאליסטית האוסטרית, כיום הודיעו על יחידות צבא נאצי החוצות את הנבול חניה. בשנת 1988 מהמקר וכר ה"גבורה" אך הסוציאלית של הקהילה. אותו יום תרוט היטב ופיסלו של הארכידוכס קארל שגבר על נפוליאון - מחברי למפלגה, גם הנוצרים שבהם. ידענו שזו תחילת

המוויאון והספרייה הלאומית הסמוכים לכיכר. ב־13 במארס 1938 מילאו את כיכר הגיבורים לא היה מחסור כמוון בבית, אבל לא יכולנו לבלוע כרכע מיליון כנייאדת. חלקם הוכאו כמאורגן, דכר. הראגה כמו הקסיאה את הדם ונעלה את כית במשאיות, מערי השרח. היו שם גם גרוורי חיילים חבליעה היה וה שיאו של תהליך. כבר בימים שקרמו שנצטוו להריע. אך הרוב היו רינאים מן השורה שנתנו לאותן יום התחלנו להיזהר, לשמור על מוצא פינו. לא בחצטופפות הוו פורקן לדעותיהם ורגשותיהם. צעקות דיברנו כאופן תופשי אפילו בשלפון, מחשש להאונות. כהן פוייארמן. בימים הוב, כשהיא היתה חברת "הייל היטלר" ההיסטריות שעלו מן הכיכר נשמעו גם את המידע שהחלפנו בינינו העברנו בלחשים והירים. המפלגה הסוציאליסטית, היה הוא ממרריכי קן בית" הרחק ממנה, והקפיאו את דמם של מתנגדים שהדירו מי נעצר, מי עדיין חופשי. על המצב לא דיברנו. רגליהם מן המעמד. כל תושבי וינה, כל אורחי להאווירה כביתנו היתה קשה במיותר. הורי ראוני האמנתי שהסוציאליום יציל את העולם", מסבם אוטנוריות יכלו לשמוע בשירור ישיר את היטלר שיכור : הוזרת יומיים קודם לכן הביתה כשאני רועדת בכל אברהם כיבום בוסה יותרו יער מהרה למרנו לרעה" הנצוצון מבריז על סיפוח מרינתם לרייך השליטי. והם, גוסי, זה עתה שמעתי על מעצר יריד, חייט, מוא מספר, ישתנאצים האוסטרים גרועים בהרבה האוסטרים, הריעו ומחאו כפיים למי שנטל מהם את סוציאליסט נלהב. בזכרוני, עלו וצפו מראות משבעת ממוריהב הגימנים. כאשר הגיעו הגרמנים לוינה ומ עצמאותם הלאומית.

ברמים בן גולה אנה כהן מוארמן, או לותמת צעירה בביתי, אחור כרויות להודעות ממקלט הרויף כאשה שניםה

לשביל מר ריישר, היה ה־11 במארס 1938 הקו קונץ כאתו יום וחלו להבות יהודים ברתובות ערי התלוותה להודעות נעימת שיר־לכת מאיים שכמו חדרה לנבכי נשמתי. עד חיום אני שומעת אותה. כל יום ושעה הביאו עימם כשורות איוב נוספות.

בצילום המרכזי: כניסת המנצח של היטלר לוינה, מארק 1938. אברחם ריישר (יביין) (אנה כהן מוארמן.

לכן היא מנצלת עתה כל רגע פנוי כדי להופיע בפני ציבורים שונים ולהציג את העוברות. היא ואחר למולה של ישות היבה, עוצמת הזעתוע היתה כה לא בילן: מולידאריות עם היתורים. תמיר חיה דרשותה של תרצות הטומנית בבשרת מרצה מול מני מוקד עד שרובה לא היספו הדעונע היתה כה - לא בילן טוליו אותו גבוה של אנטישמים, אך גם מי שלא ברשימה של מרצים העוסקים בהצבת מראה מול טני בעוסה לא היספו הרבה לפני שהשתכנעו באוסטריה אתו גבוה של אנטישמים, אך גם מי שלא ברשימה ליה הטרוב מלה אלע וודיום לבל השנה אותם חלקים של העם האוסטרי המנסים בכלל

לקיים את הססוק "והיגרת לבנך", מוצאים עצמם את ההיסטריקנית הנודעת פרופטור אריקה "כיום אני תוששת מפני מה שתביא לנו שנון במלים "לפני תמישים שנח". סטורנטים למרע המרינה (המשך בעמוד 37)

35 8102010

לכל היותר 70 אג' וכלילת התוספת היא רק 14 אג'. ומה עם

לסגור שתי עסקאות בו זמנית

לפני עידן הפלאיפון הפסידו אנשי עסקים לא אחת עיסקה טוכה ואפילו לקוח, רק משום שלא יכלו להימצא

כשני מקומות כאותו זמן. הפלאיפון שינה את ואקי הטבע:

מכונית, תוך כרי נסיעה עסקית אתת, אתה מקבל שיהוו

גם חכבישים הפקוקים אינם משכשים את יום העבודה

של לקוח אוזר. אתה נמצא במכונית, אך מתפקר ממש כאילו

של בעלי הפלא" פון. אתה יושב כלב הפקק במשרד הנייר

שלר. מכתיב למוכירה. משוחת עם לפותות ומפחית בארץ

בחברת יאוריינט קולוריי למשל, הכינו מיד את

הפוטנציאל העסקי מעצום הגלום בפלא־פון. נוחי החברה

שירות מעולת ללקוחותית רכשה החברה 4 מכשירי פלאיפון.

אחד למנכ"ל, ושלושה נוטפים לאנשי חשיווק המפתובבים

בררכים ומכצעים את עכורת המכירה והקשר עם הלקוחות.

'השינוי הוא עצום' טוען יואב דורון, המכלה שעות רבות כדרכים, 'עכשיו מודיעים לי כדרך כשיש לפוח נוסף באזור.

אני לא צריך לנסוע הלוך וחוור, מספיק הרבה יותר

גם ישרצטות אלוניה מפיקים מן המלאיטון רווחים. של ממש. לא רק המנכ"ל וחסמנכ"ל נחנים מהמכשיר וחיוני. גם

המוסח על העלורות מייעל את עבורתו בעורתו. בעתיד

הקרוב יתוסף מכשיר נוסף לאחראי על הרצמים. כ"ברצמות

אלוני" טוענים כי מאחר ו'והו מכשיר חמכיא רווחים

ולשחות, לכן בסופו של דבר הוא זול יותר מכל מכשיר

חסכת של למעלה ממיליון שעות עבורה.

והיית במשרו. אין החמצות, אין שעות "מתות".

הומן שאתה מוסריו

ושתאמץ הרכה פחות",

שותיים לפלא'פו עכשיו ב־4.990 ש"ח

פלאיפון הפך לכלי עבודה שאי אפשר בלעדיו. לא רק למנהלים בכירים. גם לאנשי שרותים, סוכנים ובעלי עסקים קטנים. כלי עזר רב חשיבות במלחמת הקיום העסקית. המהפכה האמיתית: גורמי הזמן והמקום כבר גמישים. להיות תמיד בקשר (...גם בפקקים) ובמחיר סביר בהחלט. עובדה. ■ שנתיים לפלא־פון – הם סיבה למבצע: רק 4,990 ש"ח ויש לך פלא־פון.

ה לא סור ששימוש חכם בטכנולוגיה מתקרמת עשוי להתגלות כמקרם עסקים ממררגה ראשונה. פעם זה היה אנשי עסקים ומנהלים הבינו כי מרוכר כמכשיר חיובי בשוק פלאיפון עכורם ועבור עוברים אחרים בחברה. אחרי הכל, מי יכול להרשות לעצמו לבוכו זמן יקר כנסיעות ולהססיד

מאת ג. יפית

המלא-מון התגלה כמכשיר רב חשיבות גם כמישור הלאומי. בתקופה של קשיי הצמיחה הכלכלית ותיפוש צד רדכים להעלאת הפריון והתפויוה, יש עוך לאומי רב לכל יעול ומסכון. מן הנתוכים שנאספו בשתי שנות הפלאיצון עולה כברור כי הפלאיפון תרם למשק השראלי חיסכון ש למעלה ממיליוום שעות עבורה בשנה.

הישראלי, ומציכח אותו בשורה הראשונה של הקידמה

בימים אלו, במלאת שנתיים לשירות החיוני, מולחבים

זהירות בדרכים

עשרות חיי אום ניצלו בזכות הפלאיפון. מכשיד הקשר היחיד בעל שכלול שכזה. גם בכוח וגם יעיל.

007 – לא, אין שידות ריבול פלאימוני לטונת המנויים. מרובר בפיתוח ישראלי מקורי ומתחבם: נה מכשיר פלאימון נייד המוחקן בתיק ג'יימס כונד קטון מידות ואלגנטי. הוא כלי עבודה יעיל התילך אתן כל מעום, או מצטרף לאדם אחר שברצונך להעביה זליו. רגא משמש אותך כרכב, כבית וגם כמעבד מרכב רככ. בחברות רבות הוא מתואר כ"משרתם של פסמר

לצורך עכודתו. לא תמצא מנהל, איש מבירת, א שירות ואיש עסקים שיכול לתזקיים ללא הפלא־פון.

ואשן בעבוד 133

הקמתו של שירות תיוני זה היא תעודה נגרות לבשק

העולמית בתוזום הקשר הבייד. חשוב להכין שהפלאשו מקנה שירות מתחוכם ביותר ומצריך תשחית עופה של טכנולוגיה מתקימת להסעלת השירות. מופורולה ותדיראן המסעילות את השירות מסעם בוק השקיעו סכום עתק של 20 מילידו דולר כתפתיח

המשוכללת של המלאימון. וזה עוד לא סוף פשק. ניתר הוכיחו החברות כי ניתן לקיים כישראל מעוכת פכנולוניה ארירה, לעמוד בלוח ומנים ולתת שירות ככמדינות

אוורי הכיסרי של הפלאיפון. על ירושלים ורצועת התן יתוספו אזור הדרום עד בארשבע, העיד אילת ומרכית זמר הגליל (עפולה, סבריה, נצרת האחרים). הגמשת גורני הכן והמקום לטובת ניהול העסק היא אומנם מהפכה, אשר לפעמים קשה לעכלה, אבל הביכור המעשי של השימוס בסלא־פון הוא פשוט ומיידי. התוצאות נראות היטב ומיר. פלאיפון משפר ביצועים ככל התחומים. הא הפך לחלק כלתי נפרד מהוצלתה בעסקים של רבים. אלה המשתמשים כו, אפילו זמן קצר, אינם מבינים כיצר יכלו פעם כלעים. מי שהתרגל לעסקים כוובים יותר בוכותו, כבר לא יוותר עליו. מי שטרם נתנסה בו, עוד יעשה ואת כמוקדם ש

מנויי הפלאימון פזורים על הכבישים בכל וחבי הצין. פינם פקוחה ומכשיר החיוג בהישג ירם. במקרה הצורך הם ותקשרים במהירות למגן דה ארום והמהירות פפויד להציל חיי ארם), או למשפרה (שעשויה לעצור משתולליכבישים), או למכבייאש.

כמוכן שנם כעת שיחת הסלפון נחנה כעל המכשד מבטיונות מידכית: אין מדובר בשיטה המיושנת של אפוכחו שחייבים לאחוז כה בעת השיתה. בפלאיפון אין צורך לוצים את האסרכסת בכללו שתי הידיים אותוות בהנה והנות מדבר בתופשיות אל מיקרושון המצוי בקידמת הרכב עה

מוצרים מיוחדים

סלאשון שורה – מכשיר סלאימון ממורה במינאא מיותר הכולל פוללה נשעות ולכן לשם התפעלה בין צורן כמקור מתח חיצוני, חתידוש הנחרר מונע את הצורן וותר על שתייה כאתר מרוחק כשל הצורך להמהיז לשיתת שלפון או לכצעה.

פלא-פון בפיודדים

מי שסייך לאחרונה כארצות סקנרינביה המרחיכות נרהם קרוב לווראי כשגילה בכל מקום כמעט - פלאיפון מתבור כי הגורבנים למשל, שהם אלומי הפלאיפון מחזיקים למעלה ממאה אלף מכשידי פלאיפון, ומרוםי במדינה שאוכלוסיתה רומה בנודלה לישראל. 20 משתמשים כו בכלי חרכב ובכלי השים. במדינה כ משמשים גם כלי חשים כמסה עבודה נייד. כל ענף עסקי וציבורי בנורבניה מוצל את הפלאיטון

מזכירה בנסיעות

גם כשלא נמצאים ברכב, מאפשר השירות החדש לקבל הודעות. אתריכך, מיד כשנכנטים למכונית מקבלים את כל תהודעות המוקלטות ואסשו צלצול עוד לפני שמניעים למשרר. אם יוצאים, למשל: רק לרגע כרי לקנות שתון או לפנישה כת מפפר שעות הורעות יוסלטו ואפשר לשלוף אותן באומן ריסקים בכל רגע ובכל מקום.

פטנם מיותר נוסף וחשום שומעים את כל חינויטה מגלים כיניתן אחת חשובה שיש לשמור. תמוכיו זםלאיסונית יורעת לעשות גם נאתו היא תמחק את כל ההודעות שכבר נמסרו ותשמור בוכרון את האהי מכוקשונ

לטרשים נוספים נא לסנות: טלי 16346 -04 2000, 1930 היי 16346 -04

בשחוש כארצם החל משנת 1932, כאשר ניסו לבצע בעיבה ורצונו את הקאנצלר ראו, אנגלברט רולפוס. בוילה לפשות האקדמיה הצבאית האוסטרית שיומה לצפבר קום סימפודון בשאלה: "מרוע לא התנתן מום האוסטר ולא חסם בנופו את הגבול הגרומניה. הי נצנא, הם אומרים, לא היו או יותר מתמישה צווים של נאצים ואונטיונם.

ן אמנם נרמה שורהי שאלה מרכזית, ולא רק מולחתיה של אוסטריה. פרופ' ויינצירל, שהשתתפה בסימפוזיון, מספרת שהופתעה מכך שער היום דנים כצבא אוסטריה בשאלה מדוע תפשר רמטכ"ל אוסטריה דאז כמה ימים לפני ומליפה הנרמנית. האם התנגר להנראת ממשלת פעוע לג לשים מכשול בדרכם של הגורמנים, הזראה פניתנה כנראה אחרי שוכו של הקאנצלר האוסטרי מדנטמנאדן ("קן הנשרים"), מעחו של היטלר.

מפושה צומללה עם המנהיג הגרמבי. כהיסטוריונית אסור לי להציג שאלות בסגנון 'צה היה צילד, אך כמקרה זה איני יכולה להדעריש. אני פאלו או עצמי מה היה סורה אילו התנגד הצבא הצוספרי – ואפילו ההתנגדות קצרה ואומללה. איך בה מנא הנדמני דאו יוצא מן ההתמחדות? האם גם מקרה זה היו צרפת ובדיסניה ממשיכות במדיניות פומו הם כו. האם היה היטלד נצמד ללוחד הומנים סלו לנבי ופלישה לפולין ומבצע אותה כעבור שנה

צוו כלברו אלה שאלות שאינן מביתות לי". תשובה הלקית לכמה כן השאלות הללו שמענו מו כי שכיהן כשר תוץ באחת ממשלותיו של נשוצלו לשעבר ברונו קרייסקי. אריך כיאלקה, 'נקור כן 80, היה בשנת 1938 סגן הקונסול הכללי קל צוממיה במינכן, מקום תצפית מצויין למי שהיה מעוניין לעקוב אחרי תנועה צבאית לעבר הגבול השותרו המעוך, כמו גם על מתנות האימונים של מצים צוסמרים שעוקו מארצם והצטרפו לילגיון מוסבר שהקימו הגרמנים.

יום לפני הפלישה לא חיה עוד כל מקום לספק. דד נילפן החדיע על גיום מילואים. "על פי הנוהל ביעו צייכים להבריק מיד את הסיסמה: 'ליאו מוכן 'תסיעה' אבל חששנו להשתמש בדרכי הקשר ושינות. לפיכך יצא ביאלקה במכוניתו הקטנה לעם הבול. "בדדך ראיתי את פורי הבותות גרמנים לראותם כדי לנסות לגלות מנין קיבלה הקונסוליה

שטיפוקי של ארצו כפי שהיא היום. מבחינת

ים בני עמו שעלדו לרוב בני עמו שעלדו

אתר שנון 1938. זהו דור שתודעתו תפוליטית

משח אחרו מלחמת תעולם השנייה, ומכאן

קוועוד האוסטרו לאומי איתן אצלו הרבה יותר

מאון אצל כני הדורות הקודמים. איש משכיל,

ארמואה, לבוש בקפידה, מצליח להקרין

למנשים אותו תחושת נעימה של משטות

סמ חצא מאחוני מכתבת הבוקאי שלו ונתכקש

עוכת חעבר ווקתווה בשבילנו, יום אוכדן

עסאותן הוא סמל המגביר נחישותנו למנוע

סישות כל אמשרות כנו בעתיד, אמנם, לדעתי אין

מויוון לע סכנה כנו - אין עוד יחידות סים, או

לישונ ולא ול באופערית. המאשיום הוא תופעה

שמית ללבוש ולפשוט צולה. אבל לעד תחירו

הפאשיזם -- סכנה מוחשית

שחש או 7.5 מילון בני העם האוסטרי, נתוש שחיפש משענת בלבלית וצבאית.

מאק וודאניצקי, קאוצלר אוסטריה, הוא נצינ שעדיין חובשים את ספסלי הלימודים בכהיירספר

מאצעי בדעתו כי על אנקעריה לציין את יום בלא האמנו בעצמנו. אך מאוחר יותר, באשר

ליחר ליםעריבי, בתאורך צרוך לראות בלי את הדמוקרטיה האוסטריה של היום", אומר

לווח לען - אן הואשיום הוא סכנה מחשיות הצבא הורמני בשחצה את הובנל נינוני

שומים ובום באוסטריוה ובטוסר בני הדוך שולקפיווות

משנה ה-50 לבניעתה והפתפחותה מרצון אורחים אוסערים כבר חיי במתנות חשמרה או

מידע על הנעשה במחנה "הלגיון". המסמכים הועכרו למעון הקונטול הכללי ושם נשרפו. כבר למחרת הופיעו בקונסוליה אנשי גסטאפו פרופ' אריקה ויינצירל:

כתנועה לעבר הגבול", הוא מספר, "והופתעתי מתוסר

הסדר והמשמעת של הסור. החיילים וקציניהם עשו

כמעכר הגבול הבחין ביאלקה בכמה מכשולי

רושם עצבני, כאילו לא ירעו למה לצפות. הופתעתי

טנקים, אך כאשר חזר לגרמניה כעכור מספר שעות,

ואקר שהקאנצלר שושניג כבר תוריע שאוסטריה לא

תקיים מישאל עם בניגוד לרצון הגרמנים ולא תתנגד

הכללי כי הגרמנים ימצאו גבול פתוח. בו־במקום

הוחלט להשמיר את כל מסמכיה הסודיים של

הקונסוליה, מסמכים שנמטרו לפנייכן למשמרת

ובאוויברסיטאות, עוסקים עתה בתופעה הנאצית.

אין לכך בהכרח קשר עם הוויכוח על עברו של

תנשיא ואלדהיים. אך גם ויכוח זה תרם לחידוד

רגשותיותם של אוסטרים רבים כלפי עצמם כעם,

העבר מעסיק את הקאוצלו גם משום שבו הוא

רואה את ההסבר להשהלפלות שהביאה את

מולדתו לאותו יום בו ויתוח על עצמאותה, עבר

של אימפריה נדולה וחוקה שאכדה והותירה

בחורבותיה עם קטן, מפוחד וחקר בטחון בכוחו,

בתפירות בחזיתות הבטחון לעצמנו שההיסטוריה

לא תמוורן על עצמה, והבעהה זו היא שהצמיהה

הקאוצלרו "לא ההשנייון בנורלם של אזרחים

אוקטורים שאולצן לברוח או עורשו. לא שאלנום

העמקנו הקר ולא בחלו מדוע לא ניסינו לבלום את

הבחולות של פנאנץ חראויצקי נוצצות כפלדה

בשחוץ אומה דבעתיר לא ורחש מלכוון אצבע

מאשומה בלפי מי שראוי לכן, אך לא ועיל אשמה

שמא ורצו, לשוב לארץ בה נולדו. באותה מידה לא

כלפי עברם ומקומם בחברה האנושית".

לקונסוליה הצרפתית. היה כרור שהגרמנים ירצו

בשובו למינכן יכול היה ביאלקה לרווח לקונסול

נם מכך שלא סגרו את הכביש לתנועה אזרחית".

לכיבוש – נעלמו המכשולים כלא היו.

זררשו את התיקים הסוריים. הקונסול התנגר, והודיע כי הוא מקבל הוראות רק מממשלת אוטטריה. הגרמנים "האוסטרים לא גילו סולידאריות עם אמרו שזו כבר אינה קיימת, וכי הממונים עליו נמצאים עכשיו בברלין. אתרי דין ודברים פתחו את הארון היהודים. תמיד היה כאוסטריה שהיה, כמובן, ריק. בשביל עוברי הקונסוליה במינכן אחוז גבוה של אנטישמים, אך גם מי היה בכך שמינית שבשמינית של מעשה התנגרות, ולו סימלי ביותר, מזכיר יותר כמה ממעשיו של "החייל שלא היה כזה לא קם בו העוז לצאת האמיץ שווייק" מאשר מרי של ממש. נגר התופעה".

ביאלקה ועמיתיו לא ייצגו בהשקפתם את רוכ אזרחי ארצם. הללו לא היו מוכנים אפילו להתנגדות סמלית, והאמינו בכנות שהיטלר יתן להם את המשענת הכלכלית והצכאית אותה ביקשו.

ההיסעוריונית האוסטלית

פרופסור אריקה ויינצירל

יתר על כן, למעשה הם כפו על היטלר את הפלישה לאוסטריה ואת סיפוחה. היטלר עצמו חשש מפני מהלך כזה, חשש לעורר את המתם של הצרפתים והבריטים ולסכן בכך את תוכניותיו האתרות, מרחיקות־הלכת. כל שרצה היה להפחיר את שושניג ולאלצו למסור את השלטון בוינה ל"שליט־בוכה" גרמני. זה היה מספק אותו. אכל כאשר חצה את הגכול לאוסטריה, מולדתו, כאשר צפה בקבלת הפנים הנלהכת שערכו לו אזרחיה, שוב לא יכול היה לעמור

אוטטריה גמלה לו בנאמנותה. אוטטרים שהאמינו 🔊 תמיד כי הם חלק מן העם הגרמני קפצו לרום ו"מילאו פקורות". רק מפלת הנאצים הוכירה להם את לאומיותם האמיתית. כיום הם דוגזים כל אימת שגרמנים מזכירים מונחים כמו "מרכז אירופה" או "שותפות מעמים דוכרי הגרמנית" (אגב, את שווייץ אין מצרפים למשפחה זו).

לפני מספר שכועות השתתף שמעון ויזנטאל -~ צייר הנאצים וראש המרכז לדוקומנטאציה בוינה בשידור טלוויזיה חשוב. את דבריו קטעו שלושה ניאו־נאצים צעירים שהשמיעו קריאות גנאי והפריחו כרוזים. תגובת הקהל: זעם כלפי המפריעים, תשואות סוערות בעמידה לכבור זיונטאל.

"האוסטרים מודעים לכך שעליהם להתמודד עם עברם לא כמי שמכיר באשמה אלא כעם היורע להתמורר עם העוברות", אומר נשיא הקתילה היהורית האוסטרית, פאול גרוס. "הם יודעים כי התקופה הנוכחית היא ההזרמנות האחרונה שלהם להציג את האמת של 1938 בכל מערומיה, ובכך לאפשר לרורות

הכאים לחוש רגשי הקלה והשתחררות". הקהילה היהודית צופה בתהליך, כמו גם בהכנות המרובות לארועים הקשורים ליום השנה החמישים של יראנשלוס", בדריכות וכתקווה שהעם האוסטרי ירע להתייצב מול האמת ולהסיק את המסקנות הנוכעות

איש לא יצפה מאיתנו שנשתתף באירועים", אומר שמעון ויזנטאל. "לא חיינו כ'כיכר הגיכורים" ב־1938 כשם שלא עמרנו בקהל הטקרנים כאשר שרפו בוינה בתי כנסת. בשכיל העם היהורי כל יום הוא יום

שאול בויחיים וריצ'רד ארנולד 37 Blaeain

מחיר שיחה בינעירונית בפלאמון כמעט זחה למחיר שיחה מטלפון ציבורי.

הכתשב. הסקסימיליה ואפילו השוגו. בשנתיים האחרונות וה הפלאיפון. מאו הוכנס לשימוש הוא הפך לכלי עכורה הכרתי בעולם העסקים הישראלי, כמו בעולם כולו. יותר ויותר

חסכון ניכר

כאוסן פררוקטלי מתכרר, כי משירות החיוני הוח לא רש שאינו יקר, אלא הוא משתלם ביותר מכחינה כלכלית רווקא בתקופה כה צופים מיתון יתמי בפעילות המשק חשוב במיווד להתייעל ככל האסשר כרי להגיע לרווחיות נכוחת יותר. כמערכת זו ממלא המלאיפון תמקיך חשוב. ווא מסייע לנו לקבץ בתצאות המשרד על ידי הפיכת זמן מכוזבו לזמן מנוצל. מי שנמצא בנסיעות חלק משעות היום: אנשי תחווקה, בימוח, שירותים וכר', הפלאישון "מייצר" עבורם שעות עבודה נוממות.

גם עניין הנמיר מסחק תפקיר משונ בהחלטות עסקיות. קשת להאסיף מחלר שירת בינעירונית בפלאיסון כמענו זתה למחיר שיחת מטלטון ציבורי. מרחים: נכון: כמובן-שההכרל כתנאי השיחה דוא עצום: אין צורך לתמש טלמון ציכורי מורמן, לחגות כמקום אסור ואו להחסנות לתלאות השיחה: המתנח בתור: ער שרלית בומרת לססך ליונסי על המסיכת של יום שישי... קחל מקרי אשר עלול. לשמוע את השיחת והופך שותני לרגע לעסקים שלך: ומת עם חלפות המבקש לותוקשר אליודו כאן טלפגן צינורי לא יוכל לעזור לך. הקלא שין כף

בם שיהת לארח"ב ממכוניתך איננה עניין ישה ממשרדך חיא עולה 14.5 ש"ח לרקה, ואילו כמלאיפון – התומפת היא

קסם המרירות

הערה אישית

יא לא עושה את תהמקובות אליה למלאכה

ן €קלה. במשך השנים שעבדנו זו ליד זו באותו

עתון חשתי לפעמים שהיא מאוד מרוחקת. כאילו

מתנשאת. בוקר אחד היא מלאה חיוכים, ואת

תושבת: אוח, יופי, אפשר להתקרב אליה. למחרת

מועיפה פגים, ואת תושבת: עם דורית זה עניין

אבוד. מה לי ולה. אולי היא שוכנת בעולמות

אחרים, האקדמיה, אולי דור אחר. ואולי פשוע

ועכשיו הזמן לגלות לה זאת. מה הקטע שלך,

דורית. מדוע, כל השנים, שום דבר. מרוחקת כזו.

זמרי מעולם לא חייתי מתחרה שלך. והיא בחיוך

חכי־חכי שלה (והיא יודעת להקסים): "לפעמים

אני מחכח שיפתחו לי את הדלת. שירמזו לי

שרוצים אותי. אני תיכיתי לוח מצידך ואת לא

("מחשב לא יכנס הכיתה, הוא עושה לי ירוק בעיניים").

מבשלת אוכל כזה אלגנטי. גם כן כמו מה'ווג". דורית:

רווקה. לא פאנאטית. "אילו הייתי גבר לא היו

תמיד יש מה לשפר, אפילו כאותו מצב. ואני לא

היא לא סוכלת מתופעת הורים־פולנים־לוחצים

"יש לי הורים נהררים, שניהם בעלי השכלה מאוד

– על מה הם מרכרים. אני צריכה להרוג כמה

הכי אוהבת: "אנשים אמיתיים. זיופים מוצאים

הפינוקים שלה: שוקולד ופרחים שהיא קונה לעצמה

היא מפנסת עצמה בהתעמרות, שעה שלמה, לבר.

שהפינוק יהיה חלק מהיום ולא משהו נפרר שצריך

או אומרים שכיום את אשה עשירה. –

לגד מקריאת ספרים, ממה היא נהניתו

כהמון מקומות".

פתחת לי את הדלה. לא הושטת יד".

אחד אפס, דורית, לטוכתך.

דורית: "חשרו כי שיאיר קוטלר כותב בשבילי. ופעם אפילו מטפו אותי וסגרו אותי בחרר כדי לברוק אם אכן אני עצמי מסוגלת לכתוב לבר מה שכתבתי". משפרש יאיר קוטלר מתפסירו נוצרה בעתוו

קונסטלציה אחרת והפסיק להיות לה שם כיף. אז הכריעה את כף המאזנים העבודה באוניברסיטה. בקריירה שלה, קצת קורם לכן, יש גם אינטרמצו של עכודה כ"קול ישראל". היא סיימה את כית־הספר לרריו של רשות השידור ורצתה להיות כתבת חרשות. עד היום היא בוטרת לאלימלך רם שהיה אז ממונה על הנושא על שלא נתן לה, מתוך הגישה – שהיום נשמעת כמו לקוחה מעולם אחר – שנשים לא מצלחנה להיות כתכות חדשות (אלימלך אינו זוכר את הקטע). "ואן נרחקתי הצידה ומצאתי עצמי בתוכנית לעקרת הבית' עם רבקה מיכאלי ועוגניה שמחוני ז"ל, שמידת הפירגון והכנסת האורחים שלהן היתה נפלאה. עשינו שידורים חיים מן האולפן, וכורומנית מצאתי עצמי כותבת מאמרים ל'הארץ' - והחלטתי לטובת העתונות

כ"מעריב" עברה עשר שנים, שלא היו כשכילה פיקניק מתמשך. היא עסקה בפרשנות בענייני ברית־המועצות וקומוניזם, בשכתוב יריעות ועריכה

טורים אישיים שהצטיינו ימים, אך ורק בישיבה, ומשעינה את רגליה על כסא. "אני שונאת בנימה אסרטיבית, אבל "כר אני משיגה את הנינוחות המושלמת. כשאני בסיכום – לא הפיקו ממנה שוכנת לקרוא – אני נרדמת מיד". אוטוביוגרפיות, את אשר ניתן היה להפיק, חכרה: "היא בעלת־בית לא נורמלית. תמיר מפתיע בין היתרכי אולי בשל אופיו המיוחד אותי מתרש איך שהיא טורחת לנקות את הרירה. והיא של עתון צהרים. אדם עסוק שם עורך בעתון מאשר את "מורה באשמה. אני אוהכת לקצוץ ולחתוך ולהכין הכל בלהצדיק את עצמו ולהציג זאת כלשון המעטה – אין מכשירים חדישים". את עצמו

הוא שופע מחמאות לאופייה ביאיר קוטלר. שואלים אותי בעניין הרווקות שלי ואם טוב לי בה. "היא קשה ביחסיה עם אנשים. לא מתחברת. רואה אמרחי החלטית שטוב לי ברווקותי. מקווה שימשיך עצמה במעמר של גאון להיות לי טוב עם עצמי גם כאשר אתחתן", היה מפריע בעבורה - כי בעניין תתונה. "אני תוצאה טבעית של טיפוח וסכלנות בכל עתון יש הרבה גאונים רבה מצידם. קיבלתי מהם נטייה לריוק וכישורים אלא שהיא היתה מעניקה - מילוליים. בבית הספר אמרתי פעם: 'הפח מלא עד אפט -

הרגשה כאילו אנשים נחותים ממנה, ולכן עוררה מקום', והכיתה פרצה בצחוק. למדתי את הלקח, רתיעה והתנתקות אצל כתבים. דורית יודעת להיות - והתחלתי לדבר המונית". נחמרה בעיקר כלפי מי שאינו מתחרה כה".

כיום, בגיל 39, היא כאה אל המנוחה והנחלה לפחות - רחבה, הרבה תחומי התעניינות, בין השאר: מוסיקה בתתום המקצועי: היא עורכת בהוצאת "עם עובד" את (אמנות ופעילות גופנית. אבי, ציוני גדול, עלה מפולין, שירת הרנה שנים כצכא הכריטי. אמי עבדה ספרי "פנאי" (מתח וריגול) וסררות של מדע בריוני, עם אביה, סכא ויטמן. אבי עכר עמו כהפסקות... אוי, וכמקניל אחראית כ"ספריית מעריכ" על מדור ספרי העיון. היא בוררת, בוחדת, עורכת ולעתים מתרגמת. כמה שהם לא יהיו מאושרים מכך שאני גוררת אותם "בסיצורו אני עוברת כדי להתפרגס. קורעת את התחת. לסיפור. הנכרים כבר לא עכדו עם טבא ויטמן, כי ער שלוש סדרות ספרים על הראש – זה הרבה, וזה גם שגדלו – המפעל נמכר". מאפשר לי לחיות בנוחות. אני מודעת לכך שאם את נראית לא כמי שנסלה עכשיו מן המיטה – זה לא נקרא שאת כאמת מתאשצת בעבודה". והקכיעה הזו מרוייקת אנשים כדי להיות אשה עשירה.

אין לה זמני כתיבה קבועים. אבל היא מעדיפה לא את המודרניסטים הרוסים: פרוקופייב, שוסטקוביץ', להתחיל מוסרם, כמו לפני שמונה בנוסר. היא יותר מוסורנסקי. אשה של לילה מסוגלת להתיישל בעשר בערב

שלוויזיה הישראלית לא זוכה אצלה "מחששולחים אלי זה סיפור אתר – הרי זה מגיע לי". לחשומת לב. "כערכ, או שאני יוצאת לכלות, חייבת לשלם אגרה להוד מלכותו – אפילו והיא גם אוהבת לטייל ברחבי העיר, מסתבלת על קווי הוכל אצלו סוב יותר מהוכל שלנו. 'שושלת'? שונאת. מיתאר, נוף, בתים ואנשים. 'אני מאור משחדלת 'פלקון קרטט', ביום שישי, הרבה יותר טוב אצלם'.

תרר העכורה שלה, שהוא חצי חרר בדירת שנים להגיע אליו". וחצי חדרים ליד רחוב יהודה המכבי בת"א, הוא מקום במה מעניין. גם נויה של "קסם חלענה" מספרת מבולגן מאוד (החדר מסודר ברגע שאני גומרת שהיא מחעמלת מול המראות הגדולות לצלילי סרט לעלור, אבל אני לא גומרת"), עמוס שופסאות מלאות ההדרכה; אחרי החימום המחושב חיטב אני פותחת את ספרים, ערמות של מגזינים בחלועה די ספריזית שלה, הוידיאו ושונאת את ג'יין פוגדה עוד ארבעים וחמש קטלוגים של מו־לים וספרים בכל מיני תנוחות דקות. אני מצליחה לשנוא אותה בריכוו שמסלק כל שמכסים שני קירות. היא יושכת בכטא מתנייע אל מחשבה אחרת אחריכך מקלחת, כמה רקות של שפיות שולחן כתיבה גדול עם מכונת כתיבה אלקטרונית בעימה עד שהעולם ומקומי בזמן מדביקים אותי הכל

נופל עלי... שום בגד אינו הולם, מהראי ניבטים אלי פנים זרים. אני לא מזהה אותם. אני לא יכולה להתכסות בהם. מוסיפה צבעים, פסים, משרטטת את כל הפנים מחדש עד שאני מגלה את עיני נכל הארכיטקטורה הזאת".

ורית לא מוכנה להתמודד עם שאלת הכחינה האוטוכיוגרפית, כן או לא. 'אני שונאת אוטוביוגרפיות, בין היתר כי אדם עסוק שם כלהצדיק את עצמו ולהציג את עצמו יפה

קביעתה, ואם ניתן לומר במו ידי. רק לא לעשות כל מיני תמחיות בכל מיני טבעי אינו וקוק להסבר".

'קסם הלענה". בתוך הכוקה, מכוקה ומכולקה של היום, כאיזה צר של המפה היא ניצבת?

העצמית שלנו. ואת זה יהיה הכי קשה לשקם".

. היא אוהבת מוסיקה, בפרט בארוק, וכן -- איך לא מר לנו. מר כלענה.

זכרון הוא כמו אדם. המקמק ובוגדני. אותו אירוע יתואר בצורה שונה לחלוטין בכפוף למצבי הרוה. חסיפור משחנה בעודן מסופר, והמספר שכבר יונל את הסוף – מכליט גוונים אחדים, מקרב פינות וזוויות ואט־אט חנימות מתהפכות, מדמויות נראות אחרה חתמונה משתנה. בסיפור חטיים שנמל ת.א.), "אני לא רוצח להויו שום דנו: אני לא מוכנה לחת יד לזיוף, גם כשהוא בלתי־רצוני... אני לא יכולה לדוות. אני לא רוצה לעתף אחרים.

הלענה". קסם של מרירות.

תמר אבידו

בעצם, הסיכה שחדלתי לכתוכ סיפורים קצרים וכ'מעריב לנוער' ואחרייכן כ'את') היתה כשל סיפור שפרסמתי ב'את' שעסק בהתמוטטות של בחורה עבדתי או כמכון מחקר באוניברסיטה, והעמיתים שלי שם זיהו אותי עם הגיבורה אף על פי שלא התמוטטחי. התקשיתי מאור להעמיד אותם על כך שוה בכלל לג הסיפור שלי, והרגשתי רע מאוד עם ההשוואה. אפרת: לא רוצה עוד דברים כאלה ופשוט הפסקתי לכחונ סיפורים".

אבל אם ככר רוצים לרעת מאיפה "קסם הלענה" התחיל לצמוח אצלה, צריך ללכת לאותם סיפורים קצרים של פעם, וללכת גם אל "רסיםים", סיפור אוון שכתכה כאשר גמרה את השמינית ו"זה היה כמו תרגיל ברסק, כתבה במוספי העתון היא קוראת שעות על גבי שעות וגם ימים על גבי בלעשות רברים, זה הכל"ו, וצריך גם "להאשים" את העבודה העתונאית שלה:

"עתון הוא לא במה לכתיכה ספרותית. אולי הווקד האי־עיסוק בכתיבה – זה מה שדחף אותי. אכל עד שלא נמרתי את הספר לא הייתי בטוחה שאנמור זאת וייצא מזה מה שייצא. אני לא מסוגלת להבין את אלה ששואלים אותי: למה ספר. והרי אתה עושה דבר פשוק משום שרצית לעשות אותו, היית צריך לעשות. ובר

ייש לי משהו חרש בראש. אני משרבטת קצת. אנל יקח המון זמן עד שזה יהית מוכן, כפי שאירע גם עם

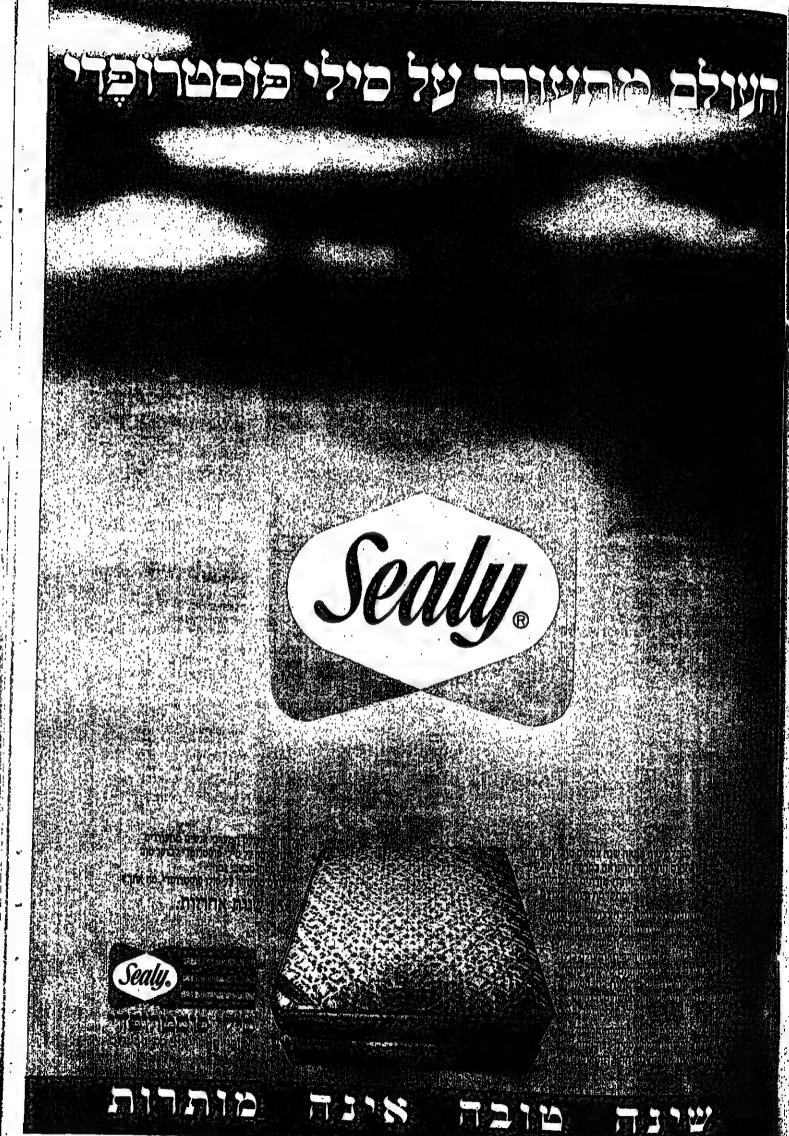
לראשונה מאכרת רורית את הריסון העצמי. היא זועמת, מתיזה ביקורת, מטיפה בקול השמור עמה, מ - הסתם, רק לוויכוחים קשים, מתנסחת כאילו מכתינה פרשנות ברסק התדשותו "אני מרגישה רע מאור, כמ כולם. הכי גרועים בעיני הם אלה שפתאום מתעוררים. החבר שלך, מר רבין, למשל. ההרגשה לא נעימה כאשר פתאום מקבלים את החשבון, והרי ירענו בהגיון שלא ייתכן שנלך לישון ונקום בבוקר - והומן יפעל

בטופורשל דכר זה כרור: "כאשר אתה לא צושה את הדברים כשאתה צריך לעשות אותם - אתה נאלן לעשותם בכפייה, בצורה הרכה פחות נוחה לך וכמויו יותר גבוה ממה שנכון היית לתת... לסיכומו של עניין אנחנו אכלנו לא רק את האהרה והערכה שפעם היו כלפינו, אלא שכגלל הטעויות הטקטיות שאינן מחוייבות המציאות – אכלנו הרבה מאור מן ההעוכה

רורית שמה בפיה של מירה, אהוכתו של הטיים שנפל, את המסר של ספרה:

אי־אפשר לתסביר. אין מלים".

ורק עתה ניתן לרמיין את דורית לנדס המשרבמת החוזרת וכותכת, המדפיסה, ושוב חוזרת ומבסחת את המשפט. בדייקנות חזו שלה. במחשבה הצלולה הון שלה. פרשנית של נפש האדם. זה מה שהיא ביקסס

נשים בארויוקודש

העובדה שראש החנועה ,הרפורמית בישראל תנועה דחית, היא אשה – אולי אינה תכחיעה כתו העובדה שברוריה בריש, היו"ד, היא שוּרֵה־בַּיילֵה דסקל שגדלה בבית חרדי תאוד "שבשבת לא נשאו בו אפילו ולטכחת בכיס". כשאביה שב מאושוויץ, הוא אמר שאם כל כך הרבה יהודים נשרעו – אין אלוהים. מאז התנחקה גם היא מהדת, אך שבה ליהדות – הרפורתית – בעלב תאוחר יותר על ביוגרביה יוצאת־דופן ובה תהפוכות מרתקות ופעילות אדהיאה בהיקפה וגיווניה, כולל לתען דו־קיום בשלום בין יהודים וערבים. בשביל שלום, היא אוולרח, היא מוכנה לעשות הכל.

תאח סיתה קדמון

הדבוות כורת שרגון ומשמאלי

צילומים: שמואל רחמני

מונחת על שערה הארוך וטלית צחורה על אלוהי אברהם ושרה, אלוהי יצחק ורבקה, אלוהי יעקב המתפללים עו העולה אל הבכבה אחר קורא בפרשו שימלתה, עומדת הרבנית כגרת שריון. החוך ולאה זוכר חסרי אנות ואמהות..." שלירה, זמר אופרה לשעבר, מקבל את נוסח תפילה מקורי זה שאינו פוסח גם על חסדי באוזני הילדים שבקהל סיפור ומצינה להם שאלות הנחיותיה בטבעיות. כך גם קהל המתפללים, בתוכם אמהותינו, לא עודכן על-ידי התנועה הפמיניסטית. כסיום התפילה עולה ברוריה בריש לבמה ומוריעה על בעלה היושב כשורה האחרונה ומשגיח על שני. הוא שייך לספר התפילות של התנועה ליהדות קיום סימפוזיונים משותפים לערכים ויחדים שייעים ילדיהם "הרכנית כהריון", לוחשת כאוזני אשה מתקימת הנקרא העבודה שבלב". שיושכת לצרי. לפני התפילה, כשביקשתי מהרבנית עם כניסת השבת מתאספים בביתיהכנסת הקטן "אני מבקשת מכולכם לקות בהם תלק". להצטלם כזווית קצת יוצאת־דופן, היא פתחה את ארון ברמת־אביב, תליאביב, יותר מארבעים איש. ארבעה בבית־הכנסת הקטן אף אתד לא מתפלא על הקודש והוציאה ספריתורה עטוי תחרה רקומה. ספר מניינים. הם יושבים זה לצד זו זוו לצד זה, נשים הוימונים האלה. מאז הקייטבה הראשונה המשותפת שני מסרה לידיה של ברוריה כריש, יושבתיראש וגכרים ביחר, שרים כהתלהכות תפילות ושירי הג. לילדים ערבים ויתודים שאירגנה ידר התנועה הלפו

התנועת ליהרות מתקדמת כישראל. ברוך אתה ה", ביאליק ונעמי שמר, לסירוגין. מרי פעם קוראת כבר שמונה שנים, ובקהילה הרפורמית מכירים הישב

אלותי אבוונינו ואמהותינו, הרכנית כשמר או כשמה הפ

השבוע, אשה מברכת על הנרות. הרבנית עצמה סורצה כירושלים כימים הקרוכים. "לאור המצב", היא אומרת,

משוכותה הנמרצת של בריש נמיפנשים הללו. קשרו אותה סביב הצוואר. מהמתפללים מבקשים פרטים נוספים. כלי בשקפות פוליטיות שונות. בריש, לדוגמה, מביעה פעם בעד הבערך ופעם בעד ר"צ. אבל משעה של יכול היה להתווכה, זהיא עלתה על האניה שמתפשים את הדת, לא יכול היה להתווכה, זהיא עלתה על האניה בשעה של לוכריה, גם אנשים שמתנגדים למתנות שיש להם צורך בהדרהות דתית. שמתפשים את הדת,

באמים ליתרים וערכים התנגדות נמרצת. מובדה שראש התנועה הרפורמית בישראל, שעה התיח, היא אשה – אולי אינה מפתיעה כמו נלב נכית אותחדוכסי בטרנסיליווניה, בית תרדי

היום היא אומרת: "היהרות האורתודוכסית בשתיכים לתנועה ליהדות מתקרמת הם אנשים נחפים. היום היא אומרת: ויונות להיום לי סטירת־לחי ואמר: לאו עד היום אני מרגישה את לי היום היום אני מרגישה את מכורה לי היום אני מרגישה את מכורה עד מכורה עד הלחי שלי. שיעזבו אותנו במנותר. אנחנו לא נזיק להם לא ניקח הסטירה על הלחי שלי". את מקומם. אנתנו האלטרנאטיווה לאותם חילוניים

ליהדות מחקרמת בישראם

בבית הכוסת של התוויו

אבל לא רוצים לשנות את כל אורחות חייהם". ב־1986 נבחרה, בוועידה ארצית, לתפקיר יושכת ראש התנועה המונה כ־5000 חברים ומאגרת 17 לשבה שבוריה בריש – אולי אינה מפתיעה כמו ראש התנועה המונה כשטונה של אנשים בחלוקים לכנים והגישו לכל אחר מאיתנו סנרוויץ', עובר שבוריה בריש – היא שורה ביילה דסקל, קחילות במקומות שונים כארץ. "תנועה של אנשים במנה ותפוז, עד היום אני לא יכולה לשכוח את הטעם שמחפשים ערכים יהנדיים, שלא מחייבת ישיבה בננה ותפת. עד היום אני לא יכולה לשכוח את הטעם שו שבחם אודתורכסי בטרנסיליווניה, בית חרדי שמחפשים עוכם מאחרת את המשפחה גם שברת של בברים ונשים, שמאחרת את המשפחה גם

בבית-הכנסת, שנותנת אפשרות להיות משוייך לבית כנסת עם הסממנים הרתיים המסורתיים של הרת היהודית, ברוח מתקדמת וליבראלית".

הרוח הזאת שוררת בכית־הכנסת כשתפילות יהודיות מסורתיות מתוכלות בשירים מודרניים. בר־מצווה הוא מאורע שלקראתו לומר הילר יהדות, ערכים והיסטוריה יהודית. "לומד להשתייך לעם היהודי". ויש גם טכס בת־מצוות. בריוק במתכונת של טכסי הכנים, עם עלייה לתורה ולימודי תורה ויהדות. "כי הרי בין הכן לכת יש שיוויון מוחלט".

לא, היא לא פמיניסטית, למרות שהתנועה הפמניסטית מחורת אחריה. "אבל לתנועה הפמיניסטית יש רוח של מלחמה. ואני לא רואה שום צורך במלחמה", אומרת ברוריה וקמה לחמם את האוכל לבעלה שחזר מעכודתו, חוך בקשת אלפי סליחות ממני ובעיקר ממנו על שנאלץ להמתין (כמה רקות).

בשוכה היא מוסיפה: "האשה חייכת לעמור על שיוויון זכויות ככל תחום. כן, גם בעניין ההפלות יש לי דעה נחרצת. אני בעד שהארץ תחמלא באנשים. אבל אשה צריכה להיות אדון לגופה. התנועה שלנו הוכיחה שאפשר לזכות בשיוויון. יש לנו רכניות שעושות כל מה שעושה רב. יש לנו חזניות. ותפקיד של יו"ר יכולה למלא גם אשה. ואם זה נקרא פמיניזם

אני דתיה לא פחוח מכל אשה" אורחודוכסית. חמיד ידעחי שמה שאני עושה תחוץ לביח הכנסח לא בחות חשוב תונה שאני עושה בחוכו".

לכני משפחתה, שחלקם מתגוררים במאה שערים בירושלים וככני־ברק, קשה מאור להזרהות עם השקפותיה ודרכה. החינוך שקיכלה לא היה בריוק ברוח מתקדמת וליכראלית. אמה, לדכריה, הקפירה במיוחד על שמירת כל המצוות. כשהיתה ילרה קטנה נלקח אכיה, מהנרס חשמל, לאושוויץ. חמש שנים לא ראתה אותו. בוקר אחר, זה היה בוקר יום שישי, בשהיתה לבר בבית, רפק ברלת אדם שלא הכירה. "רק בעיניים שלו היה משהו מוכר". הוא אמר: ישורה־ביילה", והיא אמרה "אכא".

ערב רצתה אמה שיילך לבית־הכנסת. הוא סרב. כל הלילה רכו כיניהם. כרוריה שמעה את הריב. "אמא אמרה לו שמכיוון שמצא את כל משפחתו בחיים, הוא חייב ללכת לבית־הכנסת, חייב להאמין שיש אלוהים. הוא אמר לה שאם כליכך הרבה יהודים נשרפו – אין אלוהים. זהוא דרי ראה הרבה יהודים נשרפים. הוא עבר כאושוויץ

אביה חזר לכסוף לכית-הכנסת. שוב התחיל לשמור שבת. "רק כגלל שהוא לא יכול היה להתווכה.

הוא חזר ארם אחר. הוא עצמו היה שרוף." כשהיתה בת 13 הצטרפה שורה-ניילה לתנועת בני־עקיבא". קכוצה גדולה של ניצולי שואה התארגנה במטרה לעלות לארץ־ישראל. עלייה בלתי־לגאלית. שורה־ביילה, שאחיה הככור ככר עלה ארצה לפנייכן, החליטה להצטרף אליו. היא היתה או כבת 15 וזקוקה לאישור של הוריה. אגיה סרב. "רפקתי וס בריצפה וצעסתי שאני רוצה. אכא נתן

אכל הרי אכא שלה, שחור מאושוויץ כאיש אחר.

עם בואה לחיפה היתה שורה־ביילה דססל לברוריה מוריה. "כשירדנו מהאניה, קיבלו אותנו נשים (המשך בעמוד הבא)

מוספסוט 41

813231040

(המשך מהעמוד הקודם) הזה". הקבוצה הוכנסה על־ירי הבריטים לבית המעצר בעתלית. לאחר חמישה שבועות שוחררה ונשלחה לקיבוז ליר כפר־אתא. "מצחיק", היא אומרת. "לקיבוץ הזה קראו 'חרות'".

תוד זמו קצר היה כרור לה שהיא לא מתאימה למסגרת של קיבוץ. היא עברה לירושלים, אל דורתה של אמה שגרה ככתי אונגרין, השכונה החררית הקיצונית ביותר כימים ההם, דודתה העיפה מכט על רגליה החשופות וזרועומיה הפצועות ואמרה: "אל דאגה. כשתלכשי גרביים ושרוולים ארוכים, זה יעכור. ואז נהתן אותך".

ברוריה העריפה להישאר עם פצעים והחלה לעכור כמטפלת אצל משפחה ירושלמית. כאותו זמן עזב אתיה את קיבוץ יכנה. "או הוא עוד היה דתי. היום הוא שוכ רתי מאוד, וליכודניקי

מאוד". שניהם עכרו להתגורר בנתניה. זה היה ב־1947. "המצב היה קשה מאוד. היינו יוצאים בשבתות לטייל, כתקווה לפגוש מישהו שיזמין אותנו לכוס קפה. היינו רעכים. רעב אמיתי".

יונהיהדוח האורתורוכטית אני תבקשח רק שיעזבו אותנו בתנוחה. לא ניקח את מקומם. אנחנו האלטרנאטיווה לחילוניים הרוצים בהודהוח דתית".

לאחר קום המרינה החלה ללמור עזרה ראשונה והתגייסה לצה"ל, למרפאה כסרפנר. באותה תקופה הגיע לארץ אהוכ נעוריה מעיר מולרתה. הם נפגשו ארבע פעמים, והוא נלקת להשתתף כקרב לטרון – "כמו הרבה אתרים שנלקחו ישר מהאניות, כלי לרעת להחזיק רוכה ביד, ונשלחו לקרבות". ארבעה חורשים חלפו ער שנודע לה שהוא נהרג. "הרבה זמן לא יכולתי לצחוק. הרבה מאוד זמן".

-1948 הגיעו הוריה לארץ. הם קיבלו דירה כיפו, וברוריה התחילה לעבוד בכית־החולים "רג'אני". תקופה קשה, היא אומרת. ילרים חולים הגיעו על "מרבר הקסמים". בין הילרים הללו היתה ילרה כת שנתיים שאף אחר לא כא לפתת אותה הביתה. "רציתי לאמץ אותה", אומרת ברוריה. "אמא אמרה לי לוותר על זה. לחכות שיהיו לי ילדים משלי. האירוניה", היא ממשיכה, "שאני לא יכולה ללדת. הילד שלנו, דני, הוא ילד מאומץ".

עד 1954 נשארה כרוריה בצבא הקבע, כאחות מעשית. לאחר מכן נסעה לאנגליה והתקבלה לבית-הספר לאחיות כלונדון. דור שלה, שאצלו התגוררה, הטיף לה ש"ללמור זה לא כשכיל כחורה יהודיה" והציף את הכית כחתנים פוטנציאליים. לאתר שנתיים קיכלה מכתב שהוריע לה שאכיה חולה מאוד. היא חזרה חכיתה. אכיה נפטר. בטקס הטהרה שלפני הקבורה גילו שני דוריה (אחד מהם עדיין מתגורר במאה שערים) שנעשה כאכיה ניתות שלאחר המוות. "אתם רואים", אמרו לה ולאחיה, "זה כגלל החטאים

כשפרצה מלחמת סיגי התקשרת מיד ליחירה שבה שרתה. "מה, שאני לא אשתתף במלחמה"? נמרתק שלושה קילומטרים מעזה הוקם כיתיחולים־שרה. כין הפצועים שתגיעו לשם היו גם מצרים. "כשהייתי כחדר מיון, שמעתי שניתנת פקורה לקשור לכל השנויים נשמעה צפירה. מטודנט עם פרנויסטור בידו הגיע הפצועים את העיניים. רתחתי. התחלתי לצרוח. הרי אלו הם סורם כל כני אדם, והם פצועים. הפרתי פקודה. הוררתי את התחבושות מהעיניים שלהבן".

מספחתה עברה לבני־ברק, והיא נסעה לברה אני אשה מאור מאמינה. והתפילה חזו היא כולה לאירופה לארבעה חודשים. כשכספה אול, עפרה כבית־חולים בוינה וחורה לארץ. היא הכירה כחור צעיר, עולה מארצות הברית. בני משפחתה לא הסכימו מוסמכת". לנישואים ללא אישורים ש"הכל כשר" אצל החתן המיוער. לאחר כמה ונודשי היכרות ולאתר שהתעודות עברה סמינר של יום אחד והחלה, יחד עם פסיכולוגים,

ברוריה בריש: "חיתה כי תחושה של איזה מלל. תחברר לי שמה שחסר לי זו הדת. בית הכנסה".

המתאימות הגיעו, הם נישאו ברבנות. האורתודוכסית,

שלוש "לעשות כסף". כשהגיעו לדטרוים, התברר לברוריה שבעלה נושא שם מזויף, שהוא נשוי ויש לו שלושה ילדים. "וזה אחרי כל האישורים המתאימים

עכרה אז על כרוריה תקופת כלהות. היא נחשרה ע"י ה"סטיים דפרטמנט" כמי שנישאה נישואים פיקטיוויים במטרה היחידה להיכנס לארצות הברית. צותתו לשיחות הטלפון שלה, פתחו את מכתביה וכעלה נעלם. "רציתי הבהרות. הרי אני לא אתקפל. אני לא ארים יריים". כאותה תקופה הכירה את בן בריש, עורך־דין שעיסוקו העיקרי בפטנטים, יהודי אמריקני שריכר עכרית וגילה עניין רב בישראל. ב־1960, כשגירושיה הוסדרו, הם נישאו, "כשאחר התנאים שלי היה שאנחנו לא נשארים כארצות־הברית,

ער אז הרליקה נרות כשכת וכחגים ולא אכלה עושה בתוכו".

יום הכיסורים, 6 כאוקטובר 1973, התפללה ברורית בכית הכנסת כאוניברסיטת תל־אביב. כומן התפילה הגיעה מכונית ואחד מהמתפללים נכנס לתוכה ונסע. באותו רגע וקרא: פרצה מלחמה

"חזרנו להתפלל. לעולם לא אשכח את התפילה הזו, את 'אבינו מלכנו' של אותו יוסרכיפור. כי בתוכי בקשה. התפללתי ובכיתי. וכשחורתי הביתה, התקשותי לבית־זולים וביקשתי לבוא. אני זורי אחות

לאחר זמן קצר הוריע לה בעלה שהוא לא מסתגל לחיים בארץ וביקש לחזור לארצות־הברית לשנתיים שקיבלנו ברואר מהאורתודוכטים".

אלא החורים לארץ".

ב־1963 עלו, ושנה לאחרימכן אימצו את רני. "זה היה אחרי שעכרו עלי שני הריונות מחוץ לרחם, כשכבר ירעתי בוראות שלא אוכל ללדת". דני, היא אומרת, מילא את חייה. "אכל הית חטר לי משהן. היתה בי תחושה של איזה חלל". כשהכירה את הרב משה זמר, רב רפורמי, אמרה לבעלהו "עכשיו כרור לי שמה שחסר לי זו הרת. כית הכנסת".

בשר חזיר. כשנישאה, החליטה לשמור בבית על כשרות. "כדי שבשאמא שלי תכוא לבקר, היא תוכל לאכול אצלנו". ברוריה וכן בריש התחילו ללכת לבית הכנסת הרפורמי "קדם" בתל־אביב בימי שישי כערב וכשנת בכוקר. תוך זמן קצר נהפכה לפעילה כווער בית הכנסת. "כן", היא אומרת, "אני אשה רתיה, לא פחות דתיה מכל אשה אורתורוכסית. ואני מרגישה רתיה משום שמאז ומתמיד אני יורעת שמה שאני עושה מתוץ לבית הכנסת לא פחות חשוב ממה שאני

ב־1971 הקימה את הקהילה ליהדות מתקדמת כרמת־אכיב, איזור מגוריה. התנועה הרפורמית כארץ היתה או קטנה מאור. היו לה כמה כתי כנסת כארץ, משרד כירושלים, וכל קהילה פעלה באופן עצמאי.

לבקר אלמנות והורים שכולים. לאחר המלחמה, כמסגרת ויצ'ו, החלה בארגון קייטנות לילדי נכי צהל

ולאחים ואחיות של חללי צה"ל, ש"להם אין כי שיואג והם עזובים ופגועים".

הפעילויות האלה, היא אומרת, נכנסו לתוכה כדיבוק. היא יכולה להרשות לעצמה לשבת בבתיקפה למשל, להסתובב עם חברות, ללכת לקוקטיילים שנערכים למטרות צדקה. מצבה הכספי מאפשר לה וויי נותות. אבל היא לא כחרה כדרך חיים כזו. נמקונה הקימה קייטנות לילדי שכונות מצוקה, מפעל המשתלב בתוכניות התנועה ליהדות מתקדמת כאדן. "ואנחנו גם מעבירים קורסים למדריכים צעירים, כד שבבוא הזמן יהיו מסוגלים לטפל בשבונות שלובד.

ב־1977, כשהניע לארץ הנשיא טאראת, החלישה בריש שהיא "מוכרחה לעשות משהו עם הערברישראלי, שהוא גַר חזי בתוכנו. ואני אפילו לו מכירה אותור. הרעיון עלה בצורה מקרית, כשפנשה יריד, רוקה, שחשבה שתוא יוצא עדות המזרח. הז סיפר לה שלקח שנת תופשה מעבורתו כדי לעשוח משהו ביפו, בגלל המצוחה שיש שם. "חשבתי שהוג מתכוון לשכונות מצוקה. קבענו לנסוע כיחד לאוד מבתי־חספר שם. כשהגענו ליפו, הוא עצר בבית שב

ברתוב יפת".

"לא יכולתי לנשום מרוב התרגשות. התחלה לי. אף אתר לא האמין שאהיה מסוגלת לכצע את הה היא הגיעה ליריד, פרופסור במכוך שילות "הסברתי לו מה אני רוצה לעשות. הוא אמר ליו איתרת ב־30 שנה

כשפגשה את ברוס כהן, וב רפורטי מארצות הברית, נגמרו כל ההתלבטויות והקשיים. ברוס כהן הקים את "ניצני שלום", קבוצה שהביאה לכאן אנשים צעירים שנמרו לימודי עבורה מציאלית באמריקה ותושיכה אותם בכפרים ערביים. הם למד ערבית ועברו בעזרה סוציאלית. "כרום לפח אוה" לכפר קארא, לערה, לתמרא וליפו. בכפרים קשרה' קשרים עם אנשים שנראו לי מתאימים להיות בריש התבקשה לבקר משפחות שנפגעו. חיא מרריכים. כנצינים יהודים לקותי הברה מרמת ודים (המשך בעמוד (3)

בקו עלייה מתמיד. אנחנו 🕻 מיתדים הפעם את המדור לשתי מפעדות דגים. אחת יפואית, לא תרין. תאשונה מצוייה בקצה ודעב קודם נימן, לא הרחק מאיחר הגבול שבין

כשיצאו, הזמיגה אותו בריש לכוס קפה. "שאלתי אותו אם הוא יהודי. הוא השיב: אני ערבי מוסלמי. שאלתי אם בית־הספר שהיינו בו הוא ערכי. הוא אפר שכן. אמרתי לו: אלוהים שלה אותי אלייך. אני מחפשת איזו דרך לעשות משהו עם הנוער היהור והערכי. הוא אמר: 'תפאדל".

"האשה חייבת לעמוד על שיוויון זכויות בכל תחום. גם בענייו ההפלות. אני בעד שהאדץ מחמלא באנשים. אבל אשה צריכה להיוח אדון לגופה".

לעשות עבודת נמלים. לחפש אנשים שיוכלו לעוול עניתי לו: אף פעם לא מאותר מדי".

כשה השנייה תלאביבית, כשרה כדת עצח עלייה לבתרים. שם, על גבעה קיתת, ניצב כית־אבן בודד, גדול, חיקומתי. בעורפו, כתפאורתירקע, מוקר צריח מסנר המעניק למיבנה מצינתו "אודירה אוריאנסלית". נבית האבן הכודד הזה נמצאת

מרינה הואת "הולכת" יותר

ויותר על דגים. תודעת־הדג

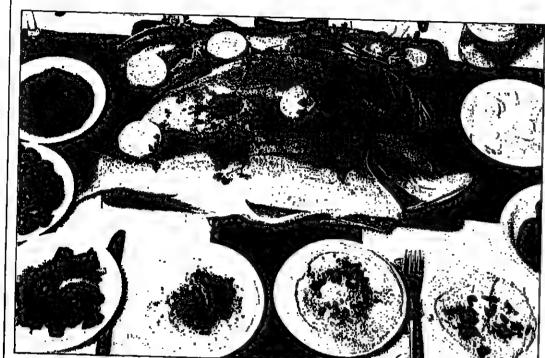
לא רק דווג אוהב דגים

מסעותה של בני משפחת נסאר. הם קוואים לה "על הגבעה, אצל זפרומאר. שם ארוך אבל כעדוייק כאוד סהינט הטופונראפי. את המסעדה מנהל נסאר נסאר, כנו של קכלן שיפוצים יפראי ידוע. לפני שנים נשא שתו קבלן מוסלמי נערה יהודיה מושנות יפו. לבנם שנולד קראו נסאר, תיום זה גם שמו הפרטי וגם שם משתתו. כמנתו כני המקום החלו קרבים לאב אברנסאר. וזה גם שמה של משות הדגים שלהם.

כמו ככל מסערת דגים "מזרחית" צוה מצא שם רלפק וכו מבתר כלטים - מתמום ושחינה, דוך פרומות חציל ושובה ועד כדובית מטוגנת ופלפלים בתנים ככושים. וכפו בכל מסעדת רגים בעת תהליך הצלייה על הגריל מצויה אתה יכול לסבל שם מפארירות לושפים ועד רגראמנון ופורלים. פה שמייחד את "אברינסאר" תוא

הפינון של פרי הים. מעת לעת, תלוי נעונה ובמולם של משליכי הרשתות, זתה יכול לקבל שם לובסטרים. תובבי העד תוה, שהם לשתות פוטנציאלים נטוחים, זוכים לצילצול טלפון מדיינים לוסבסטר שאיננו חי. אין מהלקותות הקבועים ואתה מן מנצרת ופרי העונה מונשים בתום לשם מה נשמע כתתום הזוה.

את במיטן האמור (קראב), שלוק כדת ברבונייה (במנה יש בין 8 ל-10 דנים) – הטלטים והמגות הראשונות בעולה על

אצל אבו־נאסד, על הגבעה בימו: חכל מחים חוץ מהסלטים (צילום: שמואל רחמני)

סומטום ובלעריו. אנחנו מעריסים שם

את התסילונים על הגריל, משופרים על

קיסמי עץ, קלופים משריונס עד זנכם.

"משתררים" עליהם תמאה מותכת

הנספגת בבשרם, וביתר עם מעט

אשר לדגים - כל אחר לפי טעמו,

ואשר למחירים: מנות ראשונות -

התבלינים משפרת את טעמם.

ובדין. מנה מכילה בדרך־כלל זוג 20 שקלים. בקבוק בירה - 3 שקלים. רוחך. אם הומנת מנה עיקרית ממבחר סרטבים, ומחירה 24 שקלים. חסילונים פתוח החל משעות הצהריים וער מאוחר דגי הכריכה והים – דלפק הסלטים נדולים ויפים מונשים שם כאופני הכנה בלילה, כל ימות השכוע. שונים – על גריל, בשמן עמוק, עם

ומעושנים, מהים ומהבריכה

מעודן. קפה תורכי, בקלאווה פובה ים ורשתות דייג. המקום נקי ומסודר. המעים ללובספר שלום, שאל בבואך הארותה, בדרך כלל "על חשבון הבית". מעוגל ובו מכתר סלטים מוכנים, זיחים, ירקות טריים חתוכים, נכטים טריים ואשו לא תערעה מראש ובמרכית ימות 3 שקלים. רצים – בין 20 ל-24 שקלים. ורטבים שונים. תמורת 12 שקלים אתה האם אוה בעו שואש ובסרבית ימות 3 שקלים. ובים - בין טגי לי מקבל צלחת היקה ורשאי ליטול מרלפק האם אוה יכול לפבל אצל "אברנמאר" מנת הסילונים - 24 שקלים. מנת דני

צפון העיר חל־אביב ורחוב דרך בורי ושיפודי זהבון ועד מולית דיונגוף 196) חודשה לא מכבר ארומה וסטייקילוקוס. אפשר לקבל מסערת דגים כשרה ובתפריטה פלסה מעורכת של דגים שונים במחיר כמה פריטים המיוערים של פחות מ־20 שקלים. היקרה במנות לשומרים־על-משקלם. שמה "דג ברשת" הרגים שם – סטייקילוקוס (26 שקלים),

מי שאוהב את המלוחים

והמעושנים יכול להזמין "פלטה" שכה

ימצא פרוסות פלמידה, נתחי מטיאס,

מקרוסקה, לקס ורולמופס. כיאה

למסערה כשרה תמצא בה גם "גפילטע

פיש" המסורתי, מוגש עם חזרת, אכל יש

מבחר הרגים גרול. החל מאמנון,

גם, כמוכן, דגים ב'חריימה", להנאת

חוכני החריף.

ישה בתורה הגיעה לאבר בסאר שרביר עלה הרגלו ונטיותיו. מפעם לפעם אפשו והיא נחשבת למסערה לאיקרה. הרעור וכפי שכבר הוכרנו, במחיר הרג כלול גם והיא לאבר בסאר שרייה לקבל שם לוקוסים צעירים מולה נטוח ורחור. דלו שום מוטיווים של הרומור דרלחה החלחות מחיר מוח ותפעת למענתו, והא לעולם לא יקנה (בייבי־לוקום) שכשרם רך מאוד וטעמם שלה נעים ובהיר, בלי שום מוטיווים של הביקור ברלפק הסלטים. מחיר מנת שימורי דג הוהבוו – 16 שסלים בלבר. מחיר דג סול – 17 שקלים.

생[경환기년 42

43 Braeaio

UCU'I XII T'ILI 'NAE'III' K'U' L'OULI.

סוף, סוף הוא הגיע... המאפיונר אופה הלחם הביתי הממוחשב, שכבש את יפ

ואירופה, יהפוך עכשיו גם את מיטבחד למודרני ומתקדם. המאפיונר האישי שכך. אופה את כל סוגי הכחס הרצויים כך, באופן סטרילי על פי פקודה ובשעה הדצויה כל שעלייך לעשות הוא; לבווור לעצמר את הלוום בו את חושקת וללחוץ... במקום הנכון

הוא כבר לא יוכל לפרב לן

מואפיונד - מוצר איכות נוסף מבית טוב - בית זק"ש ע.ו.ז.ר.ם בע"מ

שפירא 11 רמת גן. 221212/3 בריהודה 72 תלאביב, 225501–33

לש, מתפיח ואופה

विश्वादार्ग तार्वादाया ।

אנשים שאין להם הבנה בתיאטרון מתקשים לתפוס ששחקן איננו הדמות שהוא מגלם. במיוחד אם זו דמות חיובית.

קטע על וייטנאם. רחוק מ"סי.בי.אס", קרוב יותר לאמת

שורות אלה מיועדות לאנשים הרגישים לזכויות אדם. אחרים – כל ישתיתו זמנם. לא מדובר כאן על הדברים שמעניינים אותם.

קירת רומא המטונפים כ"הפרולטריון ישרוף אתכם", "ככור לרודולף נס", 1968 הבא יהיה המנצח" ו"ציונים רוצחים", כוטו יום אחד בפלקטים ומבריות לוייסנאם:" שכארבעה המישה אירגונים לשמירת זכויות האדם תומים עליהם מטה. מנסיון למרתי להתרחק מאירגונים מסוג זה בהקשר לוישאם זה נראה לי מין יובל למאבק, קישקושים מן הסוג שהעולם

אלא שאז ראיתי שם שני שמות שנתנו לי להבין שמרובר באירוע אזרו המפלבה הראדיקלית, ואנטוניו סטאנגו.

את המפלגה ווראדיקאלית האיטלקית מכירים קוראי כשל העובדה וצוהלת שתברת פרלמנט שלהם היא אחת ושמה ציצ'ולינה. כלי או עם קשר לכך, זו גם המפלגה האיכולקית לזכויות האדם. מפלגה שמאלנית, אל מפתיעוב תכמה, ולא שבוייה בשום רוגמה. הוכתה מי שעורך כימי תנה העולמית האלה קונגרס לזכריות האדם כווייטנאם, ולא – אני - פרגיש לא – בפלשתיבה, אומר כך, באופן מתוחכם, הרבה כשבילי. אלה

ואנטוניו סטאננוז יום אחד מספרים לי שצעיר אחר עורך שביתת רעכ למען שתרור יותרי ברית־המועצות. הכרנו. עברו שלושה שכועות, פושוי אותו שוכ כהפגנה מול הוואתיקן בעת כיקור ואלרהיים שם. "אני עד שובת", הוא אמר לי, ופירט תוכניות ומסלולי מאבק נוספים. נו, מה עושים עם אדם כוה? לא יהודי, כמובן.

יום שישי, אם כן, מצא אותי באולם עתיק ומצוייר, ארמון מארמונות וארמנט האיטלקי, שם התקיים הקונגרס לזכויות האדם, וייטנאם, 13 שנה להסכם השלום.

למה אני לא מגיע לעישרו אולי בגלל שהוא מפחיר. צביר של עובות. מתחמקים, מדברים על דברים אתרים. כולנו. תמיד.

יום שלם שמעתי עדויות פליטים מוייטנאם, מקאמבודיה ומלאוס. כלהינתפס. נתרכז נא בנשכחת מבין שלוש המדינות: לאוס. העדים סימה לאום נשלמת היום על ידי דיקטטור, בעצם נשלטת על ידי צפון וייפנאם. עשרות אלפי חיילים רייטנאמיים שורצים כלאוס, וגם חיילים מקנה ומעוד כמה מארצות מתנה השלום.

כמעט לא מרברים על לאוס", אמר העד הלאוסי, אפילו כשמפציצים לפרים נגשם צחוב שמתכל אלפים לא מדברים על זה. ביקשתם ריווח על מצב וכויות האנוש כלאוס. אין. שום וכות אנוש לא מכובדת. הדואר נפיקת, המלפונים בהאזנה, אראפשר לקיים קשר כלשהו כי מחיר כול יחאר כליכך נכנה – שבתבנכה רגילה אי־אפשר לשלוח מכתב. על פני לל המדינה מחנות ריכוז. וסמינרים. כסמינרים לא מלמדים דבר, רק מענק גברים, נשים וילודים, ומתנות עכודה. ככל המקומות האלה מתים. ליש מרעב, אבל גם ממכות, ומצורות רצח אחרות. אם מישהו מצליח. לגאת משם – תוא טרוף דעת, פוחד מאור, מרעש. פגשתי בפאריס שלתל שחצליח לצאת ממחנה כזה. היום הוא פוחר מכל אדם, אפילו

וכן הלאה, שעות של עדויות, מספרים (מיליון איש ברדון מווייטנאם, אשי וסירות, ומדובר באלה ששרדו. חצי מילידן, כרבע מן האוכלוסיה, מוא מלאוס) – סיפורים נוראים הממונגים ומוקטנים לצורך הצגתם מאמון איטלקי משוח אמנות שבו אסור לזעוק את זעקת הכאב והועם

העדויות דיבר אוליבר טוד, עיתונאי החי בפארים שכתב ספר ל מראות השלום כוייטנאם. הוא אמרו "בזמן המאבק נגד מלחמת שלאם נחנו אנשי הרוח השמאלנים להבריו שיוייסנאם היא המצפון של חשלם זככן, היום – לאחר השלום – וייפנאם היא המצפון המלוכלר של ועולם, וכמו שנוחגים במצפון מלוכלך, מסתירים את וייטנאם, ולא

"למה משלפת הירנה הסיסמה שלום ברייטנאם/ בשלום המנוהל על יי האני העינוים הם לא השתוללות סאריסטית מקהית, או התפרצות, אלא שיפוב החל מרצח בתוך שקיות ניילון ועד עינויים בקרני השמש לל העותונת חשלמית לא מעוניינת עוד לכתוב על כך".

אוליבר טור הגדיר את התכטאויות ההתנגרות למלחמת וייטנאם כמיתוסים שכולם התנפצו. אחר מהם התגלם בצילום שאומרים כי היה מונח על שולחנו של סארטר: ילרה מול חייל אמריקני הנושא רוכה. כאילו מדובר בכוח קטן נגד כוח גרול. מיתום שיקרי. דרום וייטנאם נשטפה על ירי כוח צבאי גדול של הצפון.

"לדמוקרטיות המערביות", הוא אמר, "אין דעת קהל, אלא תיקשורת המייצרת מיתוסים שאין להם קשר עם המציאות".

6000 עיתונאים היו אז כוייטנאם, סופר. היום הם אינם שם. "הטלוויזיה, שלא מציגה את מה שאיננה יכולה לצלם, לא מביאה לעולם כל ערב את מראות מחנות החינוך מתרש. אפל היא הראתה לעולם כל ערב את החייל האמריקני השורף ביקתה".

דיברו על הסרטים הנעשים לאתרונה על וייטנאם. הוזכר "פול מטל צ'אקט": "בטרט הוצגו הררום וייטנאמים בשלוש צורות: זונה, חייל שהוא סרסור, וגנב מצלמות. במלחמה הוו נהרגו 250.000 חיילים מדרום וייטנאם בהגנה על החופש. למה לא נותנים להם את טיפת הככוד המגיעה להס?"

סיימו חדוברים שעל הבמה, וקמו אנשים מן הקהל.

- מישתו מהבן, שהעוברה שטרח זבא לאולם הריק למחצה עשתח אותו בעיני - ראוי להערכה, ניסח דברים שכראי לחזור עליהם רווקא בעברית: יהייתי מאלה שמתו או בלהט נגר מלחמת וייטנאם, חשכתי שאני לוחם למען זכויות אנוש ושלום. הרבר המרהים הוא לא איך אנשי הרוח סילפו את האמת, אלא איך – כשהתכרר האסון – לא חין מוכנים לשנות את עמדתם. דעת הקחל עדיין אינה מוכנה לגעת במיתוס של וייטנאם. אין אומץ לומר שורייטנאם נהפכה לגולאג ענק. מעטים חמודים: טעינו. ו ראויים לשבח, אבל השאלה אינה אם מישהו מתקן את עצמו. זו לא חכמה קל לומר 'טעות' כשרואים את הטעות. השאלה היא איך קרתה שעות גדולה כווז איר זה יכול היה לקרות לכליכך הרבת עיתונאים ואנשי דוחז והאם זה לא קורה שוב מול עינינו היום?"

ער באן הגעתי, לפי מעבר תמלילי, ל-5126 סימני דפוס. תם המקום המוקצב: נשים נקורה בסוף עמור, ונפנה את השטח לאחרים.

פחד, חמש דקות מכפר סבא

מתהדקת גם עלינו. ואז מתחילים השיכנועים מעניין אותי. חשוב לי רק מה שקורה לי באופן אישי. העצמיים, כמו למשל, זה רק ילד שורק את נקבוק מה שקרוב אלי". התבערה, מה ילד מבין, וכו". יהודית: "אכל בכל מסום זה ילדים."

אכיבה: "אוי, יהודית זה לא ילרים. אנחנו רוצים אני בשום אופן לא משאירה אותה לבר".

לחשוב ככה". יהודית: "עד היום היתה קיימת מערכת יחסים

בהחלט סבירה עם השכנים הערכים. עזרגו להם כדי לעזור לעצמנו. רצינו שכעית הכיונ שלהם תיפתר כרי שאנחנו לא נסכול. אבל אף פעם לא הרגשתי ננוח ביניהם. הערכים עוברים כאן בפיתות השטח. נוצרו במרינה הוו. יש כאן אבסורד, ונכל זאת זה עניין של סשרים, היום גם כלי להכיר יהודים כאופן אישי, הם שונאים אותנו. לפני שבוע היינו במלון סונסטה. כל העוברים כחדר האוכל היו ערבים, ואני הרגשתי שאני לא מסוגלת שהם יגישו לי את האוכל. התחושה של השינאה שלהם היתה כליכך חוקה. הרגשתי שנמסום להניש לי אותו הם רוצים למעור לי אותו על הפרצות. פעם הרחפתי את השנאה שלהם. רציתי לא לחשוב עליהם, להתעלם מהם והצלחתי. הם לא היו קיימים עכורי. היום אני חשה אליהם את אותה שנאה.

"לפני כמה ימים ראיינו בטלוויזיה שני אנשים שעומקים בפרוייקט חינוכי משולב של ערבים ויהורים. ואני הקשכתי וצחקתי. זה הצחיק אותי. כאילו מתעלמים מהמציאות הקיימת. יש פה נגר ערבי שכל הישוב עובר איתו. לפני כמה זמן רצינו לבנות משהו כבית, ואני לא הייתי מוכנה כשום אופן שהוא יכנס אלי הביתה. לא מוכנה לחשוב על זה אפילו. או יש בעיקרון לא קונה מהם. לא רוצת שירוויחו עלי. לפה, אין לי שום בעיה עם זה. שום בעיה".

התעוררה כי איזו תחושת אנטי לגבי כולם. ואני, שלא כשנזרק בקבוק התבערה הראשון הרגשתי איך הלולאה כמו אביבה, לא תושבת על הבעיה בכללותה. לא נגר את לא מכניסת ועוזרת ערביה כן? "נכון, שתרעי לך שגם עם העוזרת יש לי בעיה.

בכל זאת חיא אצלך כבית, שרוויחה עלייךי? "לא יורעת מה להגיר לך".

אכיבה: "אני לא מחזיקה עוזרת ערביה מטעמים עקרוניים מוסריים. אבל מצר שני זה קצת מגוחך, הרי הם בנו את הכית שלי, או שלך, או של כל אחר

'פעם הדחקתי את השנאה שלהם. רציתי לא לחשוב עליהם, להתעלם מהם. היום אני חשה אליהם את אותה שנאה"

יהודית: "רגע, העוזרת היהודיה שהיתה לפני הערביה ניסתה לי את הבית דרכה יותר טוב, אכל זה כל פתרון שיהיה, אם יתוירו את הישוב, או יקים כבר היה יקר מרי בשבילי. תרעי לך שבהתחלה היה אוטונומיה לא ישפר את המצב, את ההרגשה." בחור ערבי שניקה כאן את הבתים. פעם אחת הוא כא למשל, ערבים שמוכרים פירות וירקות על הכביש. אגי אלי והיתה לי תחושה איומה. אמרתי לו שלא יכנס

אביבה: "ישנו כאן עוכד ערבי שהיחטים איתו היו תמיד מצויינים. היום אני מרגישה שהמצב נעשה עריו מאוד, לחוץ, לא נעים, למרות שהוא לא שונא אותי ואני לא שונאת אותו. אני זוכרת שפגשתי אותו ומן קצר לאחר שהודיעו במהדורת החדשות על הפיגוע באניית הפליטים כקפריטין. הוא שאל אותי אם שמעתי על זה, אמרתי לו – כן. ואז הוא שאל אם שמעתי ששלושה אנשים נהרגו. אמרתי, שמעתי. והוא המשיך לשאול אם שמעתי גם שהמוסר עשה את זה, ומה יכולתי לומר לוז פעם המצב היה יותר חם יותר לבני. לי זה כואב. אין ספק שזה כואב לי".

"רוב האנשים כאן בעלי השקפה ימנית. ואני כל הזמן חושבת, למשל, כיצד מרגיש המורה לערנית, שהוא ערבי מהסביבה. הילדים סופגים בבית פוליטיקה וכאים עם זה לבית הספר. זה אוכל אותי. נוסף על כך קיימת תופעה שאם מישהו בישוב מרבר בטונים שונים סצת. הילדים שומעים זאת מההורים ואחריכן

מתעללים כילדים בכית הספר". אחד הילדים נפל. איזה בכי. הפסקה לצוון הרגעה. "כשהגעתי לפה חשבתי – הנה, פה אבנה או הבית שלי, פה אני אגדל את ילדי, פה אני אזרקו, אומרת יהודית. "היום כרור לי שוה לא יהיה המקם. אני לא יכולה לנקוב מוער מרוייק מתי אעזוב את הישוב, אבל כרור לי שאיני רואה את עצמי כאן כסבתא שנכריה כאים לבקרה. פעם אולי הייתי נונג את החלום שלי כאן. היום העויבה היא עניין של זמן.

אביבה עושה "כן" עם הראש.

מיכל קפרא

ד"ר יצחק דוד

שלאחר מכן".

בשנת 1978 ייסד ד"ר יצחק דור, יועץ ראש הממשלה, את האיגור העולמי של יהורי גרוויה, והיום

בין לבין הצליח ד"ר יצחק רור, יועץ ראש הממשלה, לערוך "ביקורים תכופים בקהילות יהודיות ברחבי העולם, וכמיוחר במערב אירופה, אפריקה וארה"ב, שכהם הסביר והציג את עמרות ישראל כבעיות יהודיות־לאומיות חיוניות כיותר" (ראה "קיצור תולרות חיים", עמור 15. ולא עוד, אלא ש"בין השנים 1976-1986 הוומן ד'ר דוד על ירי מוסרות להשכלה גבוהה כחו"ל ואנגליה, צרפת, איטליה, תורכיה, ארה"כ הממשלה השונים ווערות מתאימות בכנסת, לצורך ועוד) להרצות כנושאים: כלשנות כללית, הלשון והשירה, פילוסופיה של ההיספורית. סוגיות במדינאות ימדעי החברה, וכו". סוף ציטוט.

סטאלין האחרונים, על אכיו שחיה נשיא חקהילה "פרחים בחרף" (הוצאת קווקאסיוני, חל אכיב) – קובץ 🏻 נערכו, גוכשו ואף תוגברו בהריגה, בגיחולו של ד"ר ספרותי ב־5 (כן, במילים – חמש) שפותו עברית, יצחק דוד, סיורים כשכונות יוצאי תפוצות ועולים אנגלית, גרוזית, רוסית, ערכית – פרוזה ושירה. חדשים... ד"ר רור העכיר בקסידה הרצאות כנושא להשגת מהותה של הלשון כאמצעי לביטוי אנושי. רוכזו בספר חיבורים ויצירות שנכתבו פארצות שתות, השכונות... מתן ייעוץ וסיוע לוגיסטי להקמת גרעיני והחברים היושבים כאן, במו אזניך שמעת, לא יוחו בומנים שונים. כלשונות שונות – כמשך 20 (עשרים) - התישכות, כמיוחד מקרב יוצאי התפוצות".

> לא מכבר, אגכ, שב דדר יצחק דוד, יועץ ראש חיים של דדר יצחק דוד, יועץ ראש הממשלה. המשלה, מסיור לימודים פרטי ומקיף במורח חרחוק.

> > មរកខ្លាំ០ 48

ור אנו למרים מ"קיצור תולדות החיים" כי משנת 1985 עד סוף 1986 המשיך ד"ר-יצחק דור בתפקידו הממלכתי, כמסגרת משרך החוץ, כיועץ מיוחד למ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר... גיבוש מדיניות מתואמת, הן כדרג הארצי והן כדרג איזורי לטיפול בפרט ופניות הציבור, קבלת קהל והירוק הקשר עם החברים כשטח, קשר מתמיד עם משרדי מציאת פתרונות כנושאי תעסוקה, דיור, רווחה ובריאות – נושאים אלה ואחרים היו במרכז הסעילות היום־יומית של ד"ר יצחק רוד... כמקביל (ואנו קצת כאשר הוא נשאל על ילדותו כרוסיה, על ימי מרלגים למען הקורא שאולי התעייף) המשיך ר"ר דור בפעילות ציבורית ממלכתית עניפה, הסברה למניעת בארץ שני מחנות העומרים זה מול זה אנו מגיעים מפנה אותר ד"ר יצחק דור, יועץ ראש הממשלה, לספרו . נשירה, ייעול המערכת הממשלתית העוסקת בנושא... למצב של חורבן. המדומות באו עלינו בגלל תולשתה ב"קיצור תולרות חיים" (שם, עמור 6) תמצא כי "כספר - מלחמת לכנון והשלכותיה... הסכם האוטונומיה... נעשה נסיון להציג את התמונה העדכנית והכוללת תכניות התיישכות יהודית רבתי ככל חלקי ארץ רוצים למשוד אותם לכאן, להתיישבות ביתור ישראל... טיפוח שוויון זכויות לכל תושבי המרינה, ושומרון", הוא אומר. ייש פה פוטנציאל עצום, מחל במשולב עם החיפוש אחר פתרונות ספרותיים. כמו כן ללא חכרל רת, גוע ולאום... פרוייקט שיקום לא יבואו האלפים להתיישב כאן, בארמה הקסומה החי

ער כאן, לנוחות הקורא, קיצור "קיצור תולדות להתיישב פה ולעבור".

חיים', שהופיע בקובץ 'האינטליגנציה היהודית גרווית, ארמנית, אגוואנית־אלבנית ועוד, וכן לתולרות בבריה"מ – 1981', וכן בעיתונות הלועזית בשנים הערות הקווקאזיות (הלא־יהודיות) בארץ: צ'רקסים, ראגיסטנים וכו'. הספך אמור להופיע כשפה האנגלית".

בתחום לפלסטיניאנה קווקאזיות הספר יוסרש לחקר . דוא אומר להחור שלנו בנויה על החאורויות אני בי בי בי בי בי בי בי בי

סוגיות הסטוריות של הכנסיות הנוצריות: רוסית, משתרל לעזור. אני שומע על הבעיות מנציני

במעט שכחנו את חיננית. החושבים שוטחים בסני והרוח הקרה כמוסיקת רקע. ואתה מתבונן בו, בר"ר בנוסף לעבורתו והשוחפת ביועץ לראש הממשלה, ד"ר דור את בעיותיהם, ואין הן מעטות. בעיקר בתחום יצחק דור, יועץ ראש הממשלה, וההדיות שבוק פתח הספים לסיים לא מכבר "מונוגרפיה רכת היקר וכה התעסוקה, או יותר נכון – היעור תעסוקה. הוא מקשים עימו את המסע בהרי תשומרון, נשארות ללא תשובה מספר כרכים כנושא 'תולרות יהורי שוקאו", וכמובן - קשב דב מקווה לעזור, הוא אומר, אך יריו די כבולות. - רק לסוגיה אחת נמצא המענה: רה יצחק רוד. יועד ש"נמשכת עכורה נמרצת בליקוט ואיסוף החומר ומיונו נס זמנו מוגבל "אינני יכול להיות נוכח ככל השטח"ו ראש הממשלה - יש אחר כזה.

ההתאחרויות השונות. משרדי נהפך ממש ללשכת נזינ תלונות הציבור", הוא מחייך, ומוסיף: "בחיננית תמצא יהודים שרוצים לעכוד עכורת כפיים. עכודה עברית,

עם דו־סיום בשלום עם הערכים". חנן ניכ (נוכאחוב), תושב חיננית: "יש פה שכנות טוכה עם הערכים. ויש לגו הוכתות. אני יכול להראות לך סרטי וידאו של כל התתונות שנערכו כישוב. ככולם תראה את שכנינו הערכים. הם מוזמנים תמיר". לסיכום המפגש מצהירים התושבים והאורחים כי

אין שחר לדעה האווילית שהושמעה באתרונה, כאילו עולי רוסיה מצטרפים למערך כגלל אשכנזיותם. יומי חורול אומר כי גם המעטים שהצטרפו למעון. מתנגדים לפשרה טריטוריאלית, ואילו ד"ר רוד מוסיף וה דמיוני שעולי רוסיה מצטרפים למערך. מה פחאות יהורים שבאו משם – יצטרפו למפלגה סוציאליסטיה" פרידה. תם עוד סיור של ד"ר יצחק רוד, יועל

ראש הממשלה, בשומרון. את האורחים מלוות מילותיו של יכוניה ישראלי (נוחונייב), תושב המקוס: "נוצרים של ממשלת ישראל".

ד"ר יצחק רור אומר כי אפסי אונו הנשירה בקרב היהודים ההרריים מקווקאז, והוא מקווה כי יגיעו לארן מפח. הם עלו למולרת, לציון, חדורי רוח סרב, כוי

רברין נשמעים כרברי שירה, שם בדרי השומות.

חיים ואוהבים לכבור האירוע, ואולי גם לומר כמה מלים. מתר זה הרור הקורם. הן לוכשות ג'ינס, נראות צעירות כמעט־רוחנית והתעלם מן "הגועל נפש".

פראיירים של אף אחד

א היתי כרמת דקלים במשך עשרים השנים 🖢 האהרונות, והנתתי שהיא התפתחה יפה, כשל מיקומה והרכב תושביה. בכוקר סגרירי אחד מטלפן אלי מוכיר המועצה של רמת דקלים ופאל אותי כאילו בקריצה: האם היית לאחרונה צלנח לא, אני משיכה, ומיר מרגישה צורך להצטדק: אי לא מניעה לסביבה שלכם. אין לי זמן לטיולים. מן הצר השני: או אני מציע לך, בואי אלינו ותראי איך

קהמסום שלנו התפתח. שויקה. אני לא יורעת כיצר להגיב. מרוע עלי להיות מעוניינת לראות בהתפתחות ישוב שאין לי ממימוסים מיותרים אליו, ומאתר שאינו ישוכ־ספר או פיירת פיתוח לשעבר גם אין כלפיו, נאמר, שום

מציינות לאומית ומוראלית.

האיש של רמת דקלים חושף את כוונתו: יש לי תקה נתמרה כשבילך – בוקר שבת של ראיונות. אה, עכשיו אני מבינה. למה הוא לא התחיל עם ה. לפני שאני מבררת פרטים אני מרגישה כי איני שאינת על כמות, לא להוטה לעבור ביום המנוחה

לי ומוכנה - מקסימום - לעשות כך וכך, ושכרי הוא סלהלן (כאן אני נוקבת בסכום שהאינסטלטור גבה שני השכוע עבור בישר קצר). פנפיו יש שתיקה רועמת ברמת דקלים. מזכיר

ושעה גם הוא, כרבים אחרים, עריין סבור כי כל מי המונסק במלים הוא גם פראייר שאפשר לפתות אותו נשאת נוף ארצנו כמקום בתשלום הוגן בעבור עותו. ולא עוד אלא שאיתי אפשר לעמוד על המקח, תם בעל מלאכה – לא. אנחנו, האנשים המתעסקים שלים, כעלי המכט התצי-חולמני, יכולים להסתפק יערדובים. אנחנו הרי אנשי תרכות, ולא יאה לנו לווש אחו שכר שמבקש מי שמלכלך ידיו בעבודה. הפעם זה רמת דקלים. אתמול היה זה טלפון שום זר שהציע לנו הצעה מקורית: להופיע כיום

ואופנתיות, עושות קריירה או שבות אל ספסל "בחייך, תקראי את כתב־היר הזה, כנראה מישהו נורא מוכשר, ותמסרי לי חוות־רעת". המכנה המשותף לשלוש ההצעות הוא שהמציע התעלה לררגה

רז'יגן, הקומיקאי האירישאי המנוח, סיפר פעם כי יצא לכלות תופשה כצפת ושם, ככית ההכראה, כיקש ממנו אחד הנופשים "לתת איזה קטע". דו"יגן הרצין ושאל אותו: אדוני, מה מקצועד?

אז ראה נא: המכנסיים שלי רחבות מדי, ואני מבקש אותך לקחת אותן עכשיו לתיקון.

אתה מבין: גם אני לא עובר, כך סתם, כחופשה... אז גם את אל תהיי פראיירית של אף אתר, את אומרת לעצמך לאחר העיסקה שלא יצאה אל הפועל בשל תביעותיך הבלתי־צפויות. ואת חוזרת ומשננת לעצמך: אותי לא ינדבו. אני בעצמי אחליט למי ומתי אני מתנרבת ועושה את עכורתי למען הנוף ומסתפקח

בקכ חרובים. ולאחר האסרטיביות הפתאומית שנפלה עלי – אני יודעת שההשוואה עם האינסטלטור ודומיו לא היתה לגמרי הוגנת. מפני שכחיים זה אחרת: הוא מקבל את שכרו הגבוה, ובכך מסתיים העניין. אכל את. מקבלת מה שמקבלת ויש לך ה"בונוס" של מיפגשים עם אנשים וליטוף האגו ומלה טובה ונוף יפה. ככל

זאת – הנה נכנעתי לעניין הנוף. אבל את האימרה השחוקה הזו, "עם כבוד לא משלמים במכולת", אי־אפשר להפסיק.

סיפורי סבתא

יני יודעת להסכיר את התופעה, אכל זוהי עוברה קיימת: יש קשר כין הסבתאות לבין ה"יאכנאות". משעה שאשה נעשית סבתא ה"א הולכת ונעשית כמקביל – רק במה

שקשור לנכדיה – קצת יאכנע, קצת יענטע. דברים שלעולם לא היתה מוכנה לומר על ילדיה היא אומרת על נכריה. היא קושרת להם כתרים שלא מגיעים להם, נשפכת מנחת כגין שטויות, נעשית רכה כפלטטלינה כשהיא משמרטפת אותם, מכריחה אנשים כמעט זרים לראות את תמונותיהם שהיא נושאת עמה לכל מקום, משתטה כפני הפעוטות, מוצאת עצמה מספרת להם סיפורי סבתא ובלבר שיאכלו ובעור בתה

או כלתה מגחכות על המאמץ). נכון שאין דומות הסכתות של ימינו לסכתות של

הולות של אשתו. זאת אומרת לקרוא משהו שייכתב

דברים שרואים משם לא רואים מכאן. וש ברוחלט בן סיפורי קברנא כאלרו (צילום מבריה"מ).

הלימודים. אכל אם רק מגרדים את האפידרמים – אין הן שונות בכלל מן הסכתות שלנו אשר נראו כמו "בובעס", אבל נהגו עמנו באותה צורה אני מורה כי כאשר הגיע אלי לראשונה הספר

יסכתא יודעת הכל אכל לא שואלים אותה" (מאת מרי מקברייר, מאנגלית: סמדר שיר, הוצאת מורן, ספרי שרה פרידמן), הסתפקתי בעלעול של במה דקות וקבעתי שוה לא בשבילי. זה בכלל לא בשביל הסכחות הישראליות. הן שונות, המנטאליות שונה. וכן הלאה. אבל נתתי לספר הזרמנות שנייה וכשחולים בשפעת והראש כבר קוראים מכל הכא ליר) – והמסקנה היא שגם הסבתא הישראלית תמצא בו הרכה נקורות מיפגש עם עצמה, וזאת לאחר שתסיר ממנו את הקרום השמנוני העבה המציין ספרי עצות שהגיעו אלינו מן המדף האמריקני.

תבל שבמהדורה הישראלית לא נזרקו לסל עצות לוקאליות-אמריקניות כגון: "כאשר המטפלת הקנועה של הילר נופלת למשכב, על הסבתא להפגין תושיה ולייעץ להורים. להזעיק את הרופא הטוב ביותר באיזור, ואף לשלם בעכור ביקורו. זה לא זול, אכל זה משתלמו" נו, באמת...

הספר גם גדוש בתחכולות שידריכו את הסבתא בנושאים כמו איך לא להיות מנוצלת לצרכי שמרטפות, איך להתחכנ על הנכרים, איך להתחמק מביקורי הילרים פלוס הנכרים כשעות לא רצויות.

ואני מאמינה שאחוז הסכתות הישראליות המבקשות להתחמק מן הנכדים/הילרים הוא אפסי בהשוואה לעמיתותיהן בארה"ב. לאתר ככלות הכל, האמא היהוריה (ההופכת לסכתא יהוריה) היא לא המצאה יפנית.

אז מה אם אני נהנית

בית בוער – ואני קוראת שירים. או, כדכרי הפומון של אפרים סירון שנפסל לשירור -"הכית בוער ואנו צופים כשושלת". עכשיו אני קוראת באסופת השירים של מיכל סנונית (הוצאת "כתר") – "מי מפחר משירים רומנטיים". הגעתי ככר לרף 223, ועריין לא די. יש עוד שירים יפים שאת מזרהה איתם, מתנגנת איתם,

חשה צביטה בלב, עוצרת למחשכה, ו... אופסו שוב את מלקה את עצמך על הכריחה מן המציאות. זה הזמן לקרוא שירה? למה לא, בעצם. מה הצירקנות הזוז מרוע תמיר אני מחפשת לי הצרקה למעשי הנאה אישית, לרגעי משוכה ולאקטים יומיומיים של תקופת שלום ורגיעה כאשר ה"מצכ" (זו מלה שקיימת רק אצלנו) כל־כך חמורז מרוע אני כורכת כל שעה של כיף כ"תסמונת ג'וניה" המאיימת עלינו, על תושבי הערים המוגנות?

מדוע? מפני שאני לא חיה כניו־וילאנד. זה מרוע. או בחזרה אל השירים. אחד מהם כל־כך חימם את

> חמש מאות שנה הייתי חולמת עליר ותמיד עם בושה מחדש האם ראית את ההיסוס, את הערגה תמש מאות שנה של נואשות ושל תקוהו

היכן אתה עכשיו, אחרי חמש מאות שנה באיזו עיר בחרת מכל המקומות שודמיון ממציא כל רגע, כל שניח, והלילות המשתרעים לאורך כמדגר

> ובתוך כל זה אני חמש מאות שנרו אותכת אותר

49Blagaio

מותר גם לאהוב

מגוייסים למפעל יחסי הציבור של האולפן, הסובל השחקנים היה להט השמש וההכרה ביחודיות ההורמנות תריר מקשיים כספיים, חשש מן הצורך לפנות את מכני מלון "החוף הירוק" (השייך לחברת כלל). מלחמת סיום. שהולכת ונעשית נואשת על רקע הארועים החיצוניים. לעברית. עייפה ומשועממת היא צונחת למיטה. איפה לערבים קשה להגיע מן הערים החסומות, והעצורות והמושבתות, וכלב הפסטורלה הפרדוכסלית של האולפן, הם מוטרדים מן ההתרחשויות בבית, כעודם אחריכך היינו בטקס ארוך באיזה אולם בתליאביב. יושבים ומשננים מלים עבריות תדשות.

בהפסקות מתערכבים כולם על איי השמש שברשא. ק. מרפיח וש. מיריחו מאותתים לי מן התלון, שהמורה מאחר לשתרר אותנו. הערבית, יחזור אוסתאו עלי ויגיר, היא כרוכה שפת ידיים וגוף. וגם בערבית יש גבול לחביבות. כשמתבקשים הכל לרקוד מול מצלמות טלוויזיה, עומד ק. כשולי חרחבה המוצפת שמש, וחיוך מריר דכוק לסיגריה שלו. אני מסרב לרקוד, הוא אומר. אני רוקר רק עם אשתי כחדר סגור, לא מול הטלוויזיה. המצב היום יגרום לזה שאם יראו אותי החכר'ה מטול־כרם רוקר בטלוויזיה עם יהודים, יגירו עלי: מה הטיפש הזה עושה שם?

ל. תגינין: "אחרי התלחתה בא אל סבא שלי לשכם חבר יהודי שלו ואמר לו, תחזור הביתה, אני אוהב אותר. "סבא שלי אמר: אני לא יכול

כל הימים כאולפן רצים כראש שני ערוצי קליטה. אחר מכקש להיסחף, להאמין, להיות קצת טמבל. הערוץ השני מגחך בכאב. נשיא המרינה, חיים הרצוג, כא לאולפן. למענו אנחנו לומרים לשיר בתוך חמש רקות "אהלן, אהלן, שַרפתוּנָא" (כיברת אותנו). אנחנו מתלקטים לחכורות קטנות של יהודים וערבים, שוקרים על לימוד המלים הרומות בשתי השפות (נחש כעברית וחנש בערכית). הנשיא עובר בינינו, נד בראשו ואחריכך אומר בטקס: "גשר על מים סוערים". המקחלה של האולפן (אמריקנים וגרמנים בעיקר) שרה "ללכת שבי אחריך" והכלכה של אירה נודל נוכחת. הנשיא חולה כה עיניים מלככות. הערכים יושכים איתנו ומנסים להכין את המלים. נורל מרכרת, מחיאות כפיים, הכלבה נובחת, יוסף ביגון מרבר, ח. מחלתול לוחש לי: "תסכמי לי כשני משפטים מה נאמר כאן בעשרים הדקות האחרונות. שוקראו".

תה האתח

כמרגרינה וריבה פתומה. "החביכות שלד אלינו". שואל ש. "לא מוויפת קצתו"

עונה: "איר תרע אם התשובה שלי לשאלה שלך לא מה שאמר לפרוססור על חוסר ההגיון שבחתנהגות כמהלך הימים התייצבו המרחקים הנכונים שכין

אדם לאדם. התמוגגות היא התרחשות לטוות קצר. אחר אספה צרפים בתאווה ילדותית, באה להתנאות בהם כד מתבסס שטח ההכשר המניח משם לשפשות. באולפן ושוב רחקה אל חברותיה. "בג'נין אין יטו", קראה עקיבא צמתו ידירויות אמת, ער כמה שאפשר ה. חור בעברית. כשעלינו בשביל החולי בחורה לאולפן, עצרנו ואסר: "את תכואי אלי לחלחול. אני אבוא לקראתך ליד שיחי תרותם, כל אחר נגק כתורו בפרחים הועי ואקח אותך במונית עם מספר כחול, את תכואי עם המשפחה שלך ואשתי תבשל ארוחת צהריים. אני למציאותי. אטלפן אליך ואת תכואיי.

כדרך מחדר האוכל, שניגו עם תיקי התלמידים אמר פרופסור מ. מתחת לזרוע, זה נראה כמעט אפשרי, הנסיעה שלי לחלחול עם חבעל והילרה, סתם כי מתחשק. הצצתי לחוד המשקפוים של ח. כדי למשוך מתוכם את הממשלה הערבי. הכנרות המכירה כאפסורד של טיולון כזה עכשיו.

בין שתיים לארבע התנהלו משחקי כדורסל. על רגע, לפני שהתפורנו בחורה לכיתות, ויש לי עוד המגרש התנשפו ש. המורה מפתח תקור, ר. האחות שאלה כאיוו מירה של מציאות הוא חי עכשיו בחלחול. מבית לחם, ג'. החייל מורה הרווזי, ח. טכח ומלצר מגית לחם שעובר במלון, צ. הרופא מבאר שבע, ונ.

Binealo 50

השוטר מירושלים. בתוך חבטות הכדור והתרוצצות מילאנו, ספרנית ממכון לסרטי טבע מגרמניה. כולם הרגליים נשמעו קריאות בערכית ובעברית, ועל פני

ל. חוזרת באחר הלילות מטיול של הכיתות הייתם: אני שואלת. "ככית התפוצות", היא אומרת. "אחריכך האוטובוס שקע כין הבתים של תליאביב, הרבה אנשים נאמו, לא הכנו, נתנו פרחים לאירה. תגירי, למה אתם קוראים לוַוסט־בַּנקׁ 'השטחים'ז".

למחרת בצהריים אנחנו נוסעות לנתניה. ר. ו־ל. שרות איתי בערבית. "הבייתאכ בצייף, הבייתאכ בשית" (שיר של הזמרת הפופולארית פאיירון). אהבתיך בקיץ, אהבתיך בחורף. כל השירים שלמרגו באולפו עצובים מאהבה. ר. מסתכלת בים הנוסע לצידנו וקוראת בהתנשמות: "ים טוכו ים יפה מאדו ים חילף" ל. צוחקת. פעמיים היתה כתל־אביב, כשהיתה ילדה. אחיה אושפו בתל־השומר, וההורים שלה לקחו אותה מג'נין לבקר אותו. אחריכך נסעו לגןיהחיות ליד

העיריה בתל־אכיב. ר. ויל. משלכות זרועותיהן בין מרפקי למותני, אנחנו עוברות מחלוז ראווה לחלוז ראווה. אני לומדת לקכל קירכה פיזית נשית כלי מבוכת. הגשים הערביות מביעות ידירות בחיכוך גופני מתמיד. מה את יכולה להסתיר מחברה שלך, שמקיפה את מותגייך כזרועה? כל שריר נוּקשַה יחשוף רתיעה. אין לי כרירה, אני מתרככת, וחוסמת מעצמי את מכטי הנתנייתים

יום לפני עזיבתי את הפנימיה הלכנו לסייל על

סרוב לגלים החלה ל. להתרוצץ בצווחות גיל, היא כשערי האולפן אמרתיו "יהיה קשה לחזור

תלמה אדמון

(משר מעמוד 24)

ככל אדם תכויים מעיינות, אמרה שולמית כצנלסון בשיחת רדיו, לפני שנתיים, כשהוענק לה פרס ישראל על מפעל חיים בחינוך. מחנך אינו מרכיץ חומר בתלמידיו, אמרה, אלא מגלה את המעיינות החבויים כתלמיריו. כימים שלמרנו במוסד שלה היתה לנו ביקורת על הפאתוס ותחושת הטקס המטשטשים את יעילות הלימהר, אבל עם ואת היינו מודעים לקרדיט העצום המגיע לאשה־בולרוור הזאת, על בית־הֹספּר לאהכה שהסימה.

שפת הים. היינו קבוצה פרועת שיער מן הרוח, שלוש אחיות מבית־לחם, שכם ורמאללה, ה. מחלתול, פרופי ס. מאוניברסיטת בר־אילן, אנוכי. פרופ' ס. גר בירושלים העתיקה. הכיפה שלראשו משלימה מראה ערין של ג'נטלמן אנגלי מזוקן. הוא עלה לישראל מגירוילנר, והמלים הערכיות הראשונות שלו נשמעות כמו אבנים ענקיות הנאבקות לבקוע מגרונו. ל. ואני הלכנו בחיבוק לצד הגברים. "תראח", אמר ח. ש. עוצר אותי אתרי ארוחת הערב, ביום השני, או לפרופסור, "אני מסתכל בעיתונאית הזאת מתל־אביב השלישי. ביד שלי קפואה פרוסת לחם לכן מרוחה ובאחות הואת מג'נין, הן נראות כמו אם וכתה. לפני כמה שבועות לא הייתי מאמין באפשרות קיומה של תמונה כואת". ת. חייך בנחת, כמו סכא שצופה אני חשה בריבה מרוחה סכיכ הפה שלי, כשאני בהתהוותה של אחרית הימים. אחריכך בלעה הרוח את

"מה את מדברת?ו עכשיו, כאן, זאת המציאותו",

"גם אתה חושב כרז" שאלתי את ת "ואת מציאות במירה מסוימת", אמר פקיר

. אני נאחות עכשיו ברמו חיוכו הוכור לי מאותו

התלמידים החזקים יותר עזרו לחלשים. חיינו כולנו ביחר, כי לא היו מסגרות אלטרנטיוויות, כי החיים הם מסע מגוון, לא מנותב למסלולים צרים חרגוניים. ערימות הפסיכולוגים, היועצים, העובדים הסוציאליים המקיפים היום כל מסגרת חנוכית, תובעות את ההצרקה לקיומן. לפעמים הבחישה שלהם מקדמה. משפיעה לטובה. לפעמים היא מיותרת, מאוחות, מנופחת, לא מתמצאת בפרטים הקטנים המרכיבים אה חייו של ילד אחד מסוים. הספרים של המומחים לא מכילים שום תורה כתובה מדויקת על ילד אחד מטים. כל מה שהפסיכולוגית ריקלמה לנו השנה, אחרי

מיברק יכולת עדכני שערכה להילה, יכולתי אני לסצי לה, וביתר פרוט והעמקה, לפני זמן רב. כאמצע מסלול גירול הילדה שלנו אנתנו יורעים, שכל מה שנחוץ לילד מתקשה הוא דמות מתנכת בוגרת, פתוחה, גמישה, מקורית. הארם הזה יכול להיות כור ועם הארץ, אבל עם נשמה מחונות לכנפיים. צריך מעוף כדי להבין את האסוציאציות הפיוטיות של הילה, את האהבה הגרולה שהיא

משפיעה על מי שנמצא קרוב אליה. דרושה מישה כמו המורה שלימדה את הכת שלנו לשחות. בקווס שבו הוכשרה ללמד שחיה לא לימרו אותה לטפל בילדה אחת בשם הילה, שמתאווה לשחות, אנל מתקשה לבצע תנועה אחת כידיים, שניה כרגליים. שלישית עם הראש ורכיעית עם מערכת הנשימה. הילה גם נבהלה מכל טיפת מים שנגעה בפניה. אותה מורה (שעוברת בדרך כלל רק עם ילרים שניקראים "רגילים") קפצה עם הילה למים, בלי מתוריקה מלומרת, שיחקה איתה, קשרה איתה אהבה ולימרה אותה לצלול עד קרקעית הבריכה, שלושה מטר מתח

הילה עברה טיפולים בריפוי בעיסוק מסעם קופת־חולים. היא ביקרה כחוגי מוסיקה ומחשבים של "ניצן", אגורה שמטפלת כילרים לקויי למירה. הא התעמלה עם מורה מיוחר, עברה טיפול בקיסח דלאקטו (תרגילים יומיומיים לשיפור יכולת קואורדינטיכית, חיזוק שרירים והפחתת רגישויות! שוחחה עם פסיכולוגיות, ובילתה עם הרכה סטורנטיות לפסיכולוגיה ו/או עבודה סוציאלית, ו/או היגוך מיוחר. ישבתי כהרכה פרוזרורים יחד עם עוד אימחת-בתוך עשן הסיגריות עלו הסיפורים האישיים הכאונים בתחילה נהניתי מן השיוצת האלה. סוף סוף נמצא לי מקום לשפוך את הכאב, העלבון, הכעס, התקוות. היינו מחליפות מספרי טלפון של פטיכולוגים, מוחת מיוחדות לפסנתר ותנועה, רופא הומאופטי, שהניאטה

אחריכך התעייפתי מהדינאמיקה הקבוצתיה הואת. למרתי למוג את היומייום של הילה כיוםיום פעלתני רגיל. לא להיות מרכזת טלפונים שמחונה רק אליה ואל הקשיים שלה. היום אני הולכת לטיי כרתוב, כשהיא נמצאת באיזה חוג לררמה יוצרת. אני מתעכבת ליר חלונות ראווה ססגוניים, קונה עוגה ול לעצמי, קוראת ספר, והוזרת כדי לשמוע את אנחות הסיום של האמהות הזקוקות עריין למרחץ הצרות

הין, ועדיין יש, הרבה הוצאות כספיות. הסש התיפקורי כין הילה לכין כני גילה עצום היום ון עכשיו, בגיל עשר, החלה לדבר כחומשיות בטלפון. כל חישג תימקורי כא לה כאיחור, אכל הוא מגיע. יש לנו סבלנות. יש לנו מוטיוואציה עזה להביא את הילוה לגיל שכו תתפקר כאורה עצמאי. תפעיל כושר שיפוס בוגר, תתאתב, תהיה אמא. יש לנו בטחון בעתיד

האישי שלה. ההתעוררות מתוך החלום הרע שתקי אותי לשי שמונה שנים היתה איטית, הדרגתית. כל שלב ודליו פיכחון חרש, אפשרות חרשה לפעולה. וכאן נינלה יתרון המציאות על החלום. במציאות אפשר לעשות מעשה. לנסות לאחות את התריסים הקרועים.

יום חותרמה לאגורת יניצויי, המשפלת בילרים לניי למודה יערך ב־15.8.88 רונית לשם

פנטהאר רגילה לחלוס איתו הכל, אני חושכת שלמרתי להתעטף לבד לא רק בשמיכה... ואת זה השוטה לא הרכורה והפרח, חשכה לעצמה גליה. הרכורה,

הדבורה, הפרח והצור

מים קשים קובעים סטנדרטים שאחר־כך הופכים

"להיגל של קבע. שוב אין לשנות אותם. כמו...

ופעה השמיכה המשותפת, כנשק מלחמה באיתני

מצע אורי היה נרדם בכגדיו וגליה עטופה, שוכבת

מועותיו, מכסים עצמם כשלוש שמיכות, מנסים שלא

לח כדי שרוח צוננת לא תמרור ביניהם. באותם ימים

לפח לישון יחד, כשאורי כמעט קפוא, וגליה מניחה

הקה על כתפו, מצטנפת לצירו, יונקת את חמימותו.

גלמיכה המשותפת היתה מלחמת הישרדות של

שת אר כך נטלו אותה איתם אל הכית המרווח

מלאבינ ולבסוף אל הפנטאוז. כאן, כדירה המוסקת,

סנ לא היה הניון להצטנף יחר מול הקור, אבל גליה

לפה בקפרנות על השמיכה, נאחות בה בעיקשות

כאשר הציע פעם אורי, כדרך אגב, לעבור

לקלנה גליה ואורי לא הבין את המטען הצפון

שמח של ערב. סתמית. אורי ידע, שבליה וקוקה

לשינת לא כדי לכוא איתו חשבון, אלא כדרך שהיא

קק מעמים לבכות. וגליה ידעה לקרוא את זעמו של

או המתיחות שהוא נושא עימו מבית המשפט,

ת שמר השקם שלו המתעורר לעיתים, בשתיקות או

את כל אלה ניםו לכרך תמיך כמה דקות לפני

הפוג להתפיים בחיכוך נעים מתחת לשמיכה אחת

חיקו יכלו להפנות את הגב, ממשיכים במאבק בן

שים שם כל אחר מושך את השמיכה לעבר עצמו.

לג וליה לא היתה תולמת אפילו לוותר על השמיכה

צל היתה לה סיבח נוספת אותה לא חלקה עם

צוי הא קשורה בידידתה דניאלה רום, ובמערכת חיי

את ההצעה לעבור לשתי שמיכות, העלה בעלה

ל וניאור יטוף סוף אנחנו כבר אנשים מכוגרים וזה

דיום שאנו צריכים להתחכך עשרות שנים זה בוו.

אוצ כבר כניל שכל אחד צריך את הפרטיות שלו".

מולה תורה לדניאלה חשמיכה המשותפת. בלילה

יחה מוצאת עצמה מגששת, מחפשת אחר החום

נדות הימני של המיטוה אחר כך למרה להתעטף

לימה על מינות נישואיהם.

תישאים המוזרה והמרתקת שלה.

החערות של זעם בלתיימוסבר על דברים קטנים.

ממל. כדרגל

הפרח וכים הצוף הסמוי. על מערכת היחסים שבין הרבורה והפרח. הדבורה מתעניינת רק בצוף התכוי בתוך הפרח. זה כל מה שיש לה בראש. הפרח זקוק להפרייה וכל מה שמעסיק אותו הוא בעצם, הדרך שכה יפתה את הדבורה כדי שתוכל להפרות אותו.

בטבע, יש פטנט הרשום על שם הפרח והדכורה. לפיו לעולם אין הפרח מקציב את כל מנת הצוף שלו, ומציב אותו במקום כו תוכל הרבורה להתענג עליו נקלות. הפרח יוצר כיסים תבויים המכריחים את הרבורה להעמיק אל תוכו. הוא נותן לה פיתויים ומפזר הבטחות מתוקות. הדבורה, שיש לה בראש "רק את זה", נלכדת בפיתוי ובמירוץ אחר כיסי הצוף. הטבע יצר איזון. אם הרבורה היתה מקבלת מיר את כל מנת הצוף שתיפשה, בלי להתאמץ, היתה נוטשת את הפרח שבעת רצון ומשאירה אותו מתעטף כגלימתו

השמיכה המשותפת של אורי וגליה. ראשיתה לכן הטבע יצר איזון יציכ שכין הציפיות עור כימי הלימודים באוניברסיטה. בחורף להבטחות, דבר שגרם להם, לפרחים, לפרוח מרי שנה הושלמי הקר, בחררון קטן ללא חימום. כאותם ימים ולדכורים לרדות רבש מתוק.

מערכת היחסים של דניאלה ובעלה, צברה תאוצה מסוכנת. דניאלה החלה להקפיד על זכותה לפרטיות. המרחק מהשמיכה המשותפת ועד החדרים הנפרדים, היה קצר להפליא. "אני רוצה חיים משל עצמי. יש הרכה דברים אינטימיים שאיני חייבת לסכול את נוכחותו. לפעמים אני מבקשת לשכב בלילה ולהסתכל

באחת מתכניות הרדיו, שמעה יחד עם אורי, דיון בתקרה. לשמוע מוסיקה. לקרוא עד השעות הקטנות. הצוף הוא הפיתוי. אכל, במערכת יחסים יציכה

יכולתי לסגור ולומר ער כאן. את לא יורעת איזה כיף הצבעונית, מתוסכל ובודד.

מבקשת את זכותה להיות עם עצמה. "אחרי עשרים שנות נישואים, מותר לי ככר לנהל חיי משפחה משותפים עם הזכות לנעול את הדלת זלהיות עם עצמי. גיליתי שאף פעם לא הייתי עם עצמי. בכית אבא חילקתי את החרר עם אחותי. בחיי הנישואים עם בעלי. מעולם לא היתה לי פינה משל עצמי, אותה

השלב הבא היה חררים נפרדים. לגליה נדמה כי

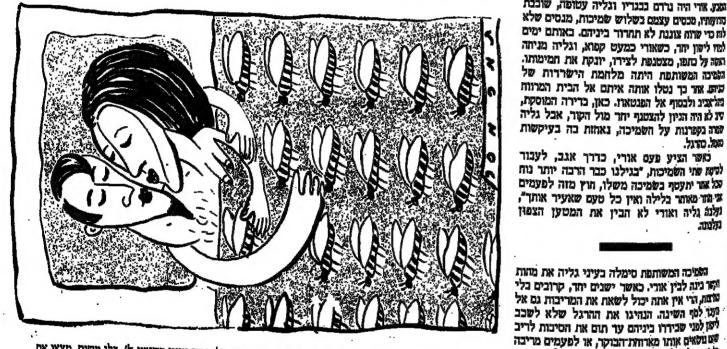
אנחנו סוחבים מלחמות עתיקות יומין על הזכות

להדליק אור בלילה. הוא איננו יכול להירדם כשאני

מדליקה את מנורת הקריאה שלי. ואילו אני, אינני

יכולה לישון אם לא קראתי ער השעות הקטנות של,

הנירושין היו צער מוכן מאליו. נפררו יפה. מכרו את הדירה המפוארת, וקנו שתי דירות קטנות. דניאלה

אותו לילה פיתח אורי את התיאוריה של הפרחים והרבורים במערכת גברים ונשים. וגליה שיחקה עם הרעיון. "במערכת יציכה שכה המרח והדכורה כורתים כיניהם כרית. כל אחר יודע מה הוא מצפה מהשני ולכן, המשחק הזה נראה כמעט איריוטי. אף על פי כן הוא נחוץ, משום שגם ביחסים הגלויים ביותר, תמיד יש כיסי צוף סמויים ותמיר ישנה הרבורה שיש לה בראש דק את זה".

השלב הבא היה מיטות נפרדות. ךניאלה הסבירה ואת כדבר מוכן מאליו. "תראי, כסך הכל אין שום סיבה שנתחכך כל הזמן אחר כשני. גם שמיכות נפרדות יוצרות חיכוך, כאשר כני זוג צריכים להתחלק במיטה שרוחבה 1.40 מ', בימים של זעם אני מגלה את - ביותר לחיי נישואין הוא דירות נפרדות, המבטלות את המרפק שלו בריוק במקום שקיוויתי למצוא שם משהו רך. מהרגע כו התחלנו לישון עם שמיכות נפרבות, התחלנו להיות רגישים לטריטוריות. קורם, תחת שמוכה אחת, הספיקה המיסה הזוגית ועוד נשארו חמצאה נהרדת למי ש... זקוק לתרופות". תמיד שוליים רחכים שאותם היו מנצלים הילדים לישן לנה 'זאת היתה חורית מודה. כל ימי הייתו בשכת בבוקר אכל עכשיו... המיטה לטנה עלינו"

בצפון תל אכיב ועוזי בשיכון ל'. כלי משים, מצאו את תרופת הפלא לחיי נישואים. שלוש פעמים בשכוע כא לראות את הילרים. במרוצת הזמן שמה דניאלה לנ כי הוא בא לראות אותה. מומין לצאת לסרט. למסעדה למוערון לילה. בקיצור, כמו שאמרה לגליה "רכשתי לי מחזר נלהב שאני רגילה אליו, יורעת את הסכנות והתולשות שלו. יכולה לחנב אותו מכלי שאתר כך אני צריכה לסכול את נוכחותו בכית או למסור לו דין

לילה אחד חורפי וקר נשאר ללון כביתה. אבל למחרת חור לדירתו שלו. בסופי שגוע, כשהילרים היו יוצאים לכלות, היתה באה לדירתו. לא כעקרת בית

המעיפה מבט ביקורתי. כאהו בוה "עכשיו אנחנו יוצאים קבוע. אנחנו אפילו לא חולמים להינשא שוב. אני חושכת שהפתרון הטוכ הצור...ווהי חרופת הפלא".

גליה חייכה כינה לכין עצמה. "כתרופת פלא זוהי

. Diceciu 15

הורוסקופ

תחזית לשבוע שבין 11 ל־17 במארס

ופן בפברואר עד 20 במארסו שותפים מתכנוים עכשיו יחד ועכניות לג־ מקירות-שתעשו השכוע לגבי עניין חק" בי העתיד. כושריהשיפור שלכם נקשר כם עכשיו באמצעות ידידים וחברים. קים והכספים צפוי לכם מול. אתם עשוי־ וכדאי להשתחף בהרבה פעילויות חברתי" ים לקבל סיוע כספי לפרוייקט כלשהו. ות, זה גם זמן טוב לטיולים מחוץ לעיר.

(21 במארט עד 19 באפריל) יש לכם עכשיו המון מרץ, ואתם מסוגלים לחניע להישנים מצויינים נעבודת, שיזכו אתכם בשבחים. גם השאיפות שלכם מפותחות יותר מתמיד, ואתם עתידים לק" כל החלטות חשובות שישמיעו לטונח

עם חבר. בתחום העסקים, השיפוט של" כם כמיטבו. בהמשך השבוע תומנת תשו"

(21 במאי עד 20 ביווי)

ליחסים אישיים – מצויין. בתחום העס־

(23 ביולי עד 22 באוגוסט)

(ביוני עד 22 ביולי 21 אתם מצליחים עכשיו לחגיע להישנים אתם מיטיבים להחבטא בימים אלה, וזה כעבודה, ובשעות חערב תוכלו לחנוג עם חזמן לעשות את כל שיחות הטלפון שד־ ידידים ואחובים. בתחום הרומנטי, הרג' חיחם זה זמן רב. כדאי גם להיפגש עם שות מעמיקים. גם פוויות ופנויות עשויים בנקאים לגבי עלקי רבוש. ענייני הבית

> התקדמות בקריידה. אתם נוטים עכשיו זה זמן טוב לשלב עסקים עם בילויים.

(בדצמטר) במבר עד 21 בדצמטר) (צב באונוסט עד 22 בספטמבר) אתם והנים עכשיו מפעילות ספורטיבית בותבים ונואמים יצליחו יפה במעשיהם. וממשחקים. הומנח לטיול מסעיר עשויה

(23 בספטמבר עד 22 באוקטובר)

פרוייקט בחחום הביתי יבוא השבוע לידי - השיפוט שלכם בתחום זה – במיטבו. חדי - השבוע תוכלו ליישב פחלוקת עם הנו. סיום. בתחום חעבודה צפוי מול, והיתכן שות טובות צפויות לחגיע משותף. בש־ בתחום העסקים, מוטב לא לולות אה עות חעדב אחם מדגישים את תשחיית הקלפים. ענייני הבית מתנהלים על פי

להגיע. טימוסים יצירתיים יזכו בהצלחה עכשיו לחתחמם. אחם עפויים לקנל מרובה. פנויים ופנויות עשויים למצוא משימח חדשה או העוכה לעבודה שננו

לפמש חשבוע מישהו שתהיה לו חשיבות והמשפחה מודגשים, וצמויים שינויים.

(23 באוקטובר עד 21 בנובמבר) השבוע כדאי לערוך קניות תשובות -

פרוייקט שהחוקתם על אש קטנה פוומיל ביצעתם. צפויות התפחחויות בחחום

(22 בדצמבר עד 19 בינואר) שיחות בארבע־עיניים לגבי אינטרסים כספיים יעלו ימה. אתם עשויים להחליט ליטול על עצמכם תפקיד אקטיבי יותר בפעילות קבוצתית. זוהי תקופה מאושות בשבילכם, וכדאי לתיענות לתומנות לבילי

(20 בינואר עד 18 בפברואר) פעילויות תרבותיות מעסיקות אתכם בי' לעסוק בתחביבים חקשורים במחשבת. בצוותא עם מישהו אתוב. זה זמן טוב מנוחות. זוגות אוהבים ירבו לבלוח יהו. אתם עשויים להצטרף לפעילות צדקה. לחת ביטוי לרעותיכם.

חרים מלאי תוכן הוא הוות שוות להה ישנו שלב בחיים שבו אדם זקוק יותר לחיי חברה הוות אותם לרה אטילים, חיי יצירה ופעילות תרבותית מגוונת ויחד עם הייצירה ופעילות תרבותית נעימה וחמה. GALEI ZAHAV ינלי זחב" – הבית לניל חזהב תמאפשרת לכם לנחל אורח חיים עצמאי, לפתח שרחת ניצה 20, נתניה מיקוד 42269 (מל, ווברום־250 (פון קווים) של דייריו.

מתיר חכרות לתקופה מוגבלת

מבחר דירות יפתפיות למקדימים לחרשם

הזמנה לפגישה

נציגינו ישמחו לחדריך אתכם ולהציג בפניכם את כל המתקנים ולייעץ לכם כיצד לבחור גאפשרויות חשונות.

חנכם מוזמנים לביקור התרשמות וקבלת פרטים במקום.

פגישות ניתן גם לתאם מראש בטלפון (סוים 15) 053-617811

ניתן לבקר גם בשבתות

לפי תומנת. נותרו מספר מקומות מוגבל

לקייטנות, היינו נתקלים בתגובות קשות. ילדים הפעם. מה שמוכית, לדעת בריש, את קיומה של הקצוה אבל בריש מכטיחה שהיא לא תוותר. שהיא לא

לפני שלוש שנים גיים אחר המדריכים בני נוער תרים ידיים. כן, היא מוכנה לעשות הבל בשביל שלום כל הסרר של שלום מקובל עליה. הרי ממלחמות, היא אומרת, לא השגנו דכר. לא, היא לא מאמינה בארק־ישראל השלמה. היא נגד ההתנהלויות. "ארשה, היא אומרת, יוה לא ערך עליון. ארץ־ישראל היא אישה שאני יכולה לחיות בשלום".

לתנועה שחיא עומרת בראשה יש, לרבריה נציגים ככל קיכוץ. ויש שני קיבוצים - "יוא" ו"לוסן - ששייכים לתנועה ליהרות מתקרמת. ויש מצפה 'הד וולוץ" בגליל.

בין התנועה ליהרות מתקרמת כישראל לנין היהדות הרפורמית בארצות הברית קיים קשר הרוק לביקורת שהשמיע הרב אלכטנדר שינדלר (נשיא בתי הַכנסת הרפורמים בארה"ב) על הנעשה בשטחים, קשה לה להתייחס. "אני לא חושבת שדוא מספיק כתמדא במה שקורה מה. מי שלא חי כאן לא יכול לדעת הבל. אכל אם אני מכקשת מיהורי ארה"ב תמיכה כספיה ורוחנית, אני לא יכולה שלא לקבל מהם ביקודה. מיליוני רולרים עוברים מהם אלינו. יש בארה"ר למעלה ממליון ומאתיים אלף רפורמים, ויש להם השפעה אדירה על המימשל. אפילו בנושאים פוליטיים. יש לתנועה הרפורמית 'לוכי' ענק כמאס ובקונגרס. וכשקורה משהו בארץ הם פועלים למענע

יש לה עור הרבה עבורה, לברוריה בריש. התנועה שלה עוד צריכה להגיע למצב שבו רב רפורמי יוכל לחתן את כני הקהילה שלו. ושרב רפורמי יוכל גם לקיים טקם קבורה. "נישואין וגרושין, גיור וקבורה אינם מותרים לרכנים שלנו. והאכסורד הוא שו מוכשרים ומתמצאים כנושאי יהדות יותר מתרנה רכנים אורתורוכסים, הם מתקבלים לבית־ספר לרנגים רק אחרי שיש להם תואר אקרמי כיווות".

כן, היא אופטימית. כודאי. זה חלק בלתיינפון מהאומי שלה, להאמין שיהיה טוב. והוץ מה, הרי הי גם נצחונות. חיו חשבים. כמן נצחון התנועה כמלחשה על זכותה של שושנה מילר להירשם כתעודת הזהות שלה כיחוריה למרות שגויירה ע"י רב רפורמי. ועם תקרים כוה, איך אפשר שלא להאמין רק בטובו

סימה קדמון

אינטליגנטים, מכתייספר טובים, היו אומרים: אנתנו במיגזר הערבי. לא רוצים להתעסק עם ערכים. שילכו לים".

> יהוריים מכפר ליד כרכור. בריש: "ישבנו על הרשא ב'הרסים' כשהאוטוכוס שלהם הגיע. ראשונה ירדה ממנו ילדה שהיתה המנהיגה של הקבוצה. היא הסתכלה על החבר'ה הערכים שישבו לידי, ואמרה: 'מה, יש פה ערבים'ז רק לאחר מאמצים אדירים היצלחנו לשכנע אותם לרדת מהאוטובוס. אמרנו להם שרק יעשו הכרות, ואם זה לא ימצא הן בעיניהם -ייסעו חזרה הביתה. את המתח שכאוויר אפשר היה לחתוך בסכין. היו קללות, צעקות, אלימות מילולית. הם המשיכו כארוחת צהריים משותפת ובפעילות שתוכנגה לאותו יום. בשיחת הסיכום, אחרי שיבעה ימים של מחנה נפלא, אמר אחד הכנים: "היה כליכך קל לשנוא את האויב, אבל איך אני יכול לשנוא חבר"ז

הקושי כגיום בני־נוער יהודים מתחיל, לדעת בתרספר ראיתי מצידם סרוב מחלט להתעסק בנושא הזה. והרי המורים הם שמחנכים את הילדים. החלטתי להתחיל גם כסמינרים משותפים למורים ערכים

פקודה לקשור לשבויים הוצרים הפצועים את העיניים. החחלתי לצרוח. הָרי הם קודם כל בני אדם וֹפצועים. הְברחִי בקורה"

בירושלים, מרכז חינוך ובית הארתה של התנועה השבות חל גם על ערכים. למה ערכי שיצא את הארץ לפני 67 אינו יכול לחזור לכאן. אלו שאלות שאין לי עליהן תשובה".

"בתלחתת סינ". שתעתי שניתנת בהעכרת הסמינרים הללו התחילו ב"בית־שמואל"

לפני חורש, לאחר תחילת המהומות בשטחים, התקיים סמינר נוסף, פתוח, שפורסם עליו בכלי יהבעייה היתה עם הנוער היהודי. כשהיינו התקשורת. הגיעו Sa יהודים ושמונה ערבים, שני

בעריכת בנימין נתניהו מעולה, נחרץ" בהבעת הבטחון. שהמערב

שכטבעון, והכנתי סמינר בהשתתפות סוציולוג בסמינר, היא אומרת, נוכתה לדעת עד כמה גדול

היה הצורך במיפגשים מהסוג הוה. "הסוציולוג התחיל בדברים הקלים, הפחות מעוררים מחלוקת, ועבר בהררגה לרברים הקשים יותר. כמו, למשל, מקרח של ערכי שמסתובב בתחנה המרכזית בתליאביב, או בירושלים, בומן שמתגלה שם מטען חומר נפץ. איך מתייחסים אליו. איך הוא מרגיש".

ו, היא אומרת, התחיל הריאלוג הקשה. התפרצויות של רגשות. כסיום הסמינר הוחלט על קיומו של מחנה קין ראשון לצעירים יהורים וערבים כ"הרסים". הקיטנה הראשונה, ב-1980, נערכה ל-30 כני נוער יהורים ר־30 ערכים. אותם ילדים חזרו לקיטנות

. לפיסנה הראשונה הגיעו הכנות הערביות עם בריש, בבית הספר. "במיפגשים עם מורים ומנהלי מלווים - "לשמור על בתוליהן", צוחקת בריש, הבנות הערכיות סדכו לשחות ככריכה יחד עם הכגים. את הכעייה פתרו בכך שהכנות היהודיות שחו קודם עם הבנים, ואח"כ נכנסו לבריכה עם הבנות חערביות. "זה היה מחוה נחמר לראות את ההכדלים כין הבנות. כת מכפר ערבי יושכת על שפת הכריכה עם בגדים, בת מיפו לכושה כמכנסיים ותולצה קצרים, והיהודיות

מסתוכבות עם ביקיני". המחנות, אומרת בריש, מבוססים גם על רמה גבוהה של משחקי חברה, שיחות על דת ועל החיים בכלל. משחק מקוכל שם הוא הורהות עם חחנים הלאומיים של שני תעמים ועם אירועים שונים. דושמים על הלוח את כל תתנים של שתי הרתות. גם את הוער או הנערה את יום האדמתי הנער או הנערה כוחרים מהרשימה את החג או האירוע שהם רוצים לדבר עליו. החברה האימפולסיחיים מבקשים תמיד ליהדות מתקרמת. העימותים שם, מספרת בריש, הרבה להתחיל כיום האדמה המדריך הערכי לא מאשר. הוא יותר קשים, הערכים שואלים, למשל, למה אין חוק מבטיח להגיע לזה בשלכ יותר מאוחר".

עד שנת 1987 התקיים פרוייקט קייטנות הנוער, שנקרא "קירוב לבבות", ב"וזיסים", 'שפיה" ו"נעורים". לפני ארבע שנים קיכל הפרוייקט את "פרס השלום" מטעם משרד החינוך.

נכנסים לכתי ספר לויכר איתם, להציע לרם להצטרת מדריכים ערבים שמגיעים לכל הסמינרים לא הגיעו

ספורות שחה סלונתנון מצעיר

לצדה של אמו. הַלּוְיָרָנִים (וְנֶם הַדּוֹלְמִינִים, הַשַּׁיָּכִים לאותה משפתה) הם יוֹנְקִים, כּיָדוּעָ, וכון אינם משילים בּיצים – בְּמִוּחָנָם שְ דְנִים – אֶלָא יוֹלְדִים ומֵינִיקִים אָת

וּכְשָיּגָדּל הַאָּטַיּנְטָוּ וְיִהְיֶה לְלוּיָחָוּ הַמְכַבָּר אָת עַצְמוֹ. יַנִיעַ מִשְׁקָלוֹ ל־2 כוונות ואולי אַפְלוּ יוֹתֵרוּ אַנָב, לַמְרוֹת שְׁמוֹ הַמְאַיָּם הַלְּוְיָתָן הַנָּה הוּא מַמָּש חַיַּת שַעשועים... בְּ"עוֹלֵם הַיָּם" שְבַּמְלוֹרִידָה וּכְ״עוֹלְמוֹת יָם״ אָחַרִים הוּא מְשְתַּתַּן

... וַנֶּם הָיִיתִי בֶּטוּחַ שֶהוּא עוֹשֶׂה ... לִי דַּוְקָא, כְּשֶׁהַתְּחִיל לִצְוֹם וְלִבְבּוֹת - בְּמוֹ שֶאֲנִי שׁוֹנֵא בָּמְיַחֶד. חוּץ מָנֶה אַיזֶה תֹקֶר הַתְּסִשְׁבוּת מְצָדּוֹ לְצְווֹס כָּוִי, בְּדִיוּק כְּשֶאַמָּא וָמָה בַּחָדֶר הַפְּמוּף אֶת תְּנוּמֶת אַחַר הַצְּהָרֵיִם

חושב לעצמוז על מי הוא חושב שָהוא עוֹבֵד בְּעֵינִיםוּ

מְקַנָּה שֶׁחַּצְלִיחַ לִשְמוֹר עַל עַנְקוּ. שלא לגרם עוד נוקים, לנחות ער

הם הַקְּפַּלְקוּ לְהָם, וְאָנִי נוֹתַנְחִי

עַל יָדוֹ שֶל לִיאוֹר הַתְנוֹסֵס נֶּבֶּט

לָבַפוֹף, מִשָּבְּכְיוֹ שֶל לִיאוֹר וְמְשָּוְ. בַּבַּיִת, אֲנִי לוֹקַחָת אֶת לִיאוֹר

וצק כּוְ הַּדְר. יוּ, אַיוּן שֶׁרְעַד לִי הַלְב:

_{לאור.} אָתִי הַּקְּטְרָ, הָרוִי, הַחָלוּש,

הקדין וטוב־הַלָּב. הָאָח שָאַני הָכִי

אַוֹהָג נְעוֹלָם, שָבָר אָת יְדוֹז וְעוֹד אָנִי

קנקחי אוֹתָהוּ אַלֹהַים. מְה אָנִי עוֹשְׂה

ליאור מַיַּךְ אַלִּי בְּנִצְּחוֹן וּבַחָבַרוּת: לִי

לא כשב, אַפְלוּ הַצְלּוֹם! אַמְּא אָכְוֹרָה

קּעַבְשָיו תוכל לְצֵיֵר לִי עַל הַיָּד מִיקִי

קאום. וְכוֹן שֶתַּקְבָּים לְצַיֵּר לִי, יוֹאָבז

אַבָּא ושֵׁק אותוֹ, וְהַרִים עֵינְיוֹ אָל

אפונ וקה עולל לעצמו הואטוט

רוע הַבִּיטָה אִמִּי לְעָרְרִי, בְּמַבָּט

אֶרְ, שוֹתַקּ, וְאַתַּר כָּוָי אָכְרָה לְאַבָּא,

ָלְלְכֶּוְ אָהַבְתִּי אוֹתָהּ בְּאוֹתוֹ הָּדֶנֶע.

אָסָא הַשּוֹבָה שֶּלִּי... וְגָם אֶת לִיאוֹר.

מָד וְשְׁבַעְתִי שֵׁיוֹתֵר לְעוֹלֶם לֹא רָק

שָלא אַבָּה אוֹתוֹ, אַפְלוּ לֹא אֶצְעַק

קומית; זֶה מֶה שֶׁקּוֹבֶה

עליו. אף פעם. לעולם.

נְשַּטְשָׁתוֹלְלִים וְלֹא נְוְהָרִים.

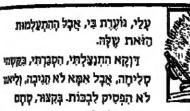
וּלְף לאו תוּץ מְנָה

לְבַד, בְּבַיִת רֵיק, עִם אֲבִּיוֹת לֶנוֹ מְפַּרְקוֹת, שֶׁהָיוּ פַּעַם חַלְּלִית רוֹבּוֹטְרִיקִית, וְאַתֵּר כָּוְי נַעֲשׂוּ סְבָּה

קֹדֶם הָנִּיעַ אַבָּא מֶהָעָבוֹדָה, הָּמִים, לְבֶבִי, מְחַיַּוְר. כְּשֶׁהִסְבַּרְהִּי לוֹ שֶׁאַפָּא וְלִיאוֹר בְּבֵית הַתוֹלִים הוא לא כְּלֹבְּוֹ סביו והסל לדאנ. גם לא כל 🕫 יָדְעָתִּי לְהַסְבַּיר לוֹ, כְּיִחוּד אָת השָבָה... מוַל שַאִמְא וְלִיאוֹד בְּדְיּוֹק תורו מביתה.

לְבָּן, טְרִי, בְּשֶׁהוּא מִקִּיוּף אֶת וְרוֹעוֹעוֹ

וֶה הָיָה בִּצְחוֹק, בְּחַבַּי. נְתְנָה בִּי אַמָּא מַבָּט אָסָר אָיוּ וּאָמְוּה בְּשֶׁקָט: ״עַכְשָיו אַתָּה נְשְאָר לְבַר לִיאוֹר, אָחִי הַמְּטַמְטָם, הַמַּפְּרָע,

> שֶׁהוּא ַנַּם הָאָח הַקָּקון שֶׁלִּי, בְּמִקְנֵה. הַחְלִיט לְבְּרֵק אֶת הַלֶּנוֹ. אַין הוא מַעֵוז הַאָם לא רָאָה

רוֹבּוֹטְרִיקִית מְשָׁכְלֶלֶת. שֶשָׁלש שְעוֹת עָבֶדְתִּי עָלֶיהָז לַקַחַת אָת כָּלִי הּשַּיִס הַמְשַּׁכְלָי קנָה, וּלְמָרַק אוֹתוֹ בָּהָנָאָה בֵּין הָאֶצְבָּעוֹת, בְּשֶהוּא מְנָחַוּ לְעָרְרי בְּהַבָּעַת נְצָּחוֹן... נְבְוֶה שֶׁכְּמוֹהוּוּ טוֹב, אָז אוּלִי לֹא הָיִיתִי צֶּרִיוְד לְהַתְּנַבְּל עָלָיו מֵאָחוֹר... ואולי זה הָיָה מַנְזָם, הַבְּעִיטָה שֵׁי

בְּכַף הַיָּד שֶׁלוֹ.

אָו סֶתַמְהַנִי לוֹ הַּ'פָּה. מַה הוּא

אַמר־כָּדָּ כָּאָה אָמָא, וַלְקְּחָה אוֹתוֹ בּיָדִים. שְּטְפָה לוֹ אָת הַפָּנִים בְּמַיִם, שְּׁמָה מַטְלִית לַחָה עַל פָּרֶק יְדוֹ וְנְּפְתָּה לְהַרְנִיעַ אוֹתוֹ, שֶׁיַפְּסִיק

אַלי היא בְּכְלָל לֹא הַסְתַּכְּלָה. וְזָה הָבִי נָּרוּעַ. לוּ לְּמָּחוֹת הָיָתָה צוֹעֶקָת

הַמְעַצְבָּן וְהַמֶּרְגִּיז בְּיוֹתֵר בְּעוֹלֶם,

שָהוּא מַחֲזיק בַּיָד חֲלֶלִית

קבוע בְ״חוֹפֶעוֹת״ של דוֹלְפִינִים, לווְתָנִים וְכוֹי, לִפְנֵי הַאָּהָל הָרָחָב. 🦳

דקות ספורות לאחר מבן שוחה עם אמא

מעניין מאוד

רָגַע הִיסְטוֹרִי

ַת הָיָה רֶגֶע הַיסְטוֹרִי – לְאָדְם, לְפָחוֹת.

המדענים העוברים ב"עולם הים"

אָבָּסְלוֹרִידָה, אַרְצוֹת הַבְּּרִית, זְכוּ

הודפנות מרגשת במיטד: בפעם

הָרָאשוֹנָח מִצְלִיתוּ לִרְאוֹת, וּלְהַנְצִים

בְּסֶרֶט. אָת לֵידָתוֹ שֵׁל לְוַיָתָוֹ אַטְלָוְ.

יָמִים וְלִילוֹת. לְלֹא לֵאוּת, אָרֶב הַצֵּלְם

לָרֶנִע סַנָּדוֹל – וְהַסַּכְלְנוּת הַשְּתַּלְּמָח.

כוכב שביט (פרק23) – כתב וצייר אורי פינק

משחעשעים

פתרונות נא לשלוח "למעריב לילדים. ת.ר. 20044 ת־א.

בַּלּוּ אֶת הַמִּסְפָּר

בְּכֶל פִּתְרוֹן יֶשְנוֹ נַּם – מִקּפָּר בָּלְשָׁהוּ.כְּדֵי לְהָקֵל עָלִיכֶם נְתַנוּ אֶת רָאשֵי הַתְּשוּבוֹת של התשובה ו. קבוץ בהרי ירושלים מה 2. סַבֶּר שֶׁל יִמִימָה טִשֶּׁרְנוֹבִיץ שבא 3. תַּנ הָעֲבוֹדָה אב 4. יום שֶל צם עַל חַרְבַּן בִּית הַמְקְדָש

5. לַהָּקָת מָחוֹל יִשְׂרָאַלִית בש 6. בִּירַת הַנֶּגָב בש 7. מְמַּלְחָמוֹת יִשְׂרָאֵל משה

8. קַבֶּר שָׁל דְיוּמָא שה 9. תָּבְנִית טֶלֶויויָה שב 10. וַשׁ לוֹ יִתְרוֹן בִּנְקוּדָה עַל פְּנֵי יִדִיבוֹ

בין הפותרים יוגרל סט פלסטלינה

צְפֶּרִים בִּרְמָזִים

ָּהָרֵי לְפָּגֵיכֶם רְמָזִים לְשְׁמוֹת צַפְּרִים. התוכלו לוהותםו ו. לוֹעֵג. 2. חֹבֶשׁ. 3. סוּג שֶׁל בֶּו. 4. תָּוִית דֹּאַר כְּפוּלָה. 5. לא מְתוֹק בְּתוֹכוֹ. 6. שוּרָה שֶׁל אָנְשִׁים. ר. מְעַיֵּן בְּסַפֶּר. 8. כשׁיָּדְּ לְדְג.

ווֹ קּנְטְּחָה. ספר יואב אבירם בין הפותרים יוגרל סט פלסטלינה

קריקטורה של ניסים -היום למדנו שבאוסטרליה

הָּכְנִיס לְתוֹכו מָאֻכְלִים. 22. קְבוּצֶת נְבְתְּרִים הַפּוּעָלִים בְּשֵּם תִּבְרָה אוֹ צְבוּר. מאָבֶל עַמְמִי יִשְׂרָאַלִי. 26. הָבָאַת תִינוֹק 24. פְרוּסְה. 25. אבר הָאָכילָה.

מְאַכְל נְפוֹץ

מְבֵּיצִים טְרופות. 5. חִמְם כְצֵק בַּתַנוּר

על מְנַת לְהַכְשִירוֹ לַאֲכִילָה. 6. כַּן. 11.

קָרִיאַת שְּׁמְחָה. 14. מִטְעָם מְתּוֹק עָשׁוּי

מָקְקָאו. 17. כְּלִי לְשִׁים בוֹ נוֹוְלִים. 18.

אחול. 19. הסוד שנקצא בכרו. 21.

סואכל בְּדַרֶךְ כְּלָל עִם בִּתְה. ג. מְזוֹן

אָבוֹתִינוּ בַּמִּדְבָּר. 4. מַאָּכָל עְשוּי

תַּשְבָּץ מַאֲכָלִים וּמַשְקָאוֹת

וחיכון. 10. מאָכָל אִיטְלְקִי צּוֹנּוּלְרִי.

קפה. 13. משקה עקמי 15. שְקְטוּ

ו פָּסְעוּ, עָבְרוּ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם. 18.

הְבוּאָה. 20. לוֹחָצִים עָלָיו בְּאָצְנַּע

לְאָוִיר הָעוֹלְם. 27. כַּת קוֹל חוֹזְרֶת.

12. מים וחול משרגבים, זה גם סוג של

בְּשֶׁרוֹצִים לִירוֹת. 21. מאָכָל עַמְמִי וְפּוֹץ

באַרְצוֹת רָבּוֹת בָּאַסְיָה. 23. בִּינְלָה. 24.

מֶּקבַת הַיַּנְשוּף

מאת: משה דור

אניותים: הוה אדלו

אונצאת מפרה

שיריו של משה דור כתובים בשפה בְּרוֹרָה וְבְרָמָה נְאוֹתָה. דְמִיוֹנוֹ שוֹפֶעַ. הַהומור קולח וְהַחְרִיוָה טוֹבָה וְנְעִימְה הילדים גם יהנו מקריאת השירים, נם יַחָווּ חָוְיָה, גָם יַשְׁבָּילוּ וְגָם יאַהָבוּ יוֹתְר

את מראות השבע ונפלאותיו. מַמְלָץ לִילָדִים מַקּוּן עַד בְּתוֹת ג'־ד'. הוכופת ונחליאלי

אום זפה 🖟 חוץ מלחינת

קבי נפה בין סעופות. ציצית עצות לה לראשה יַרָּסָתַּכְּלוּ, עַּבְּכָקּשָׁה יִייּלְּ 🏥 🏥 🏋 ייַהְסְתַּכָּלוּ, עַבְּבָקּשָׁה יִייּלְּ שוב העויק לוו מתשורו משה דור בי ההסתפכו, פבקשו לחנה בעודה – השעה שידים מליים לאינה בעודה – השעה שידים מליים לאינה של החיבים, מנשים בקני

אחם מומנים למעורו בי יהיו שנשות רים חשובים כאן פרו שעורו פישים למעורו בי יהיו שעורו פישים ליה, החתול, שם ופרה בי יהיו שם מכלנה ליה, החתול, שם ופרה

54 מעריב לילדים

מעריב לילדים 55